

TWEEËNDERTIGSTE HOOFDSTUK

EXODUS 32 : 1 – 35

De Leer van de Naastenliefde en van het Geloof.

10386. De doop is ingesteld als teken dat de mens van de Kerk is en als gedachtenis dat hij moet worden wederverwekt; de wassing van de doop immers is niets anders dan een geestelijke wassing, die de wederverwekking is.

10387. Elke wederverwekking vindt plaats uit de Heer door de waarheden van het geloof en volgens het leven daarnaar; daarom betuigt de doop dat de mens van de Kerk is en dat hij kan worden wederverwekt, want in de Kerk wordt de Heer erkend, Die wederverwekt en daar is het Woord, waar de waarheden van het geloof zijn, waardoor de wederverwekking plaatsvindt.

10388. Dit leert de Heer bij Johannes: *‘Zo iemand niet zal zijn verwekt geweest uit water en geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet binnengaan’*, (Johannes 3:5). Het water in de geestelijke zin is het ware van het geloof uit het Woord; de geest is het leven volgens die en verwekt worden uit die, is wederverwekt worden.

10389. Omdat eenieder die wordt wederverwekt, ook verzoeken ondergaat, die de geestelijke worstelingen tegen de boosheden en de valsheden zijn, worden daarom met de wateren van de doop ook deze aangeduid.

10390. Omdat de doop tot een teken en tot een gedachtenis van die dingen is, kan de mens daarom als klein kind worden gedoopt en indien dan niet, kan hij dit als volwassene.

10391. Laten dus zij die gedoopt zijn, weten dat de doop zelf niet het geloof, noch het heil geeft, maar dat het betuigt dat zij het geloof opnemen en dat zij worden gezaligd indien zij worden wederverwekt.

10392. Daaruit kan vaststaan wat er wordt verstaan onder de woorden van de Heer bij Markus: *‘Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn geweest, zal gezaligd worden; wie echter niet zal hebben geloofd, zal verdoemd worden’*, (Markus 16:16). Wie geloofd zal hebben, is wie de Heer erkent en de Goddelijke waarheden uit Hem door het Woord opneemt; wie gedoopt zal zijn geweest, is wie door die dingen uit de Heer wordt wederverwekt.

EXODUS 32 : 1 – 35

1. En het volk zag dat Mozes vertoefde neer te dalen van de berg; en het volk vergaderde zich tot Aharon en zij zeiden tot hem: Sta op, maak ons goden, die mogen gaan vóór ons, omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is.
2. En Aharon zei tot hen: Rukt af de oorringen van goud die zijn in de oren van uw vrouwen, van uw zonen en van uw dochters en brengt tot mij.
3. En zij rukten af, het gehele volk, de oorringen van goud, die in hun oren waren en zij brachten tot Aharon.
4. En hij ontving uit hun hand en hij vormde dat met de graveerstift en hij maakte dat tot een gegoten kalf; en zij zeiden: Dezen uw goden, Israël, die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte.
5. En Aharon zag en hij bouwde een altaar vóór hetzelfde en Aharon riep uit en hij zei: Een feest voor Jehovah morgen.
6. En zij stonden op des morgens des anderen daags en zij offerden brandoffers en zij brachten vredeoffers; en het volk zat neder om te eten en te drinken en zij stonden op om te spelen.
7. En Jehovah sprak tot Mozes: Ga, klim af, omdat zich heeft verdorven uw volk dat gij hebt doen opklimmen uit het land van Egypte.
8. Zij zijn plotseling teruggetreden van de weg, die Ik hun geboden heb; zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt en zij hebben het aanbeden en zij hebben aan hetzelfde geslachtofferd en zij hebben gezegd: Deze uw goden, Israël, die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte.
9. En Jehovah zei tot Mozes: Ik heb dit volk gezien; en zie, een volk hard van nek dat.
10. En gij, laat Mij en Mijn toorn ontsteke tegen hen en Ik vertere hen en Ik zal uzelf tot een grote natie maken.
11. En Mozes smeekte de aangezichten van Jehovah zijn God en hij zei: Waarom Jehovah, zal Uw toorn ontsteken tegen Uw volk, dat Gij uit het land van Egypte hebt uitgeleid, met grote kracht en met een sterke hand.
12. Waarom zullen de Egyptenaren zeggen, al zeggende: Tot het boze heeft Hij hen uitgeleid, om hen te doden in de bergen en om hen te verteren van over de aangezichten der aarde; keer terug van de ontsteking van Uw toorn en laat het U berouwen over het boze voor Uw volk.
13. Gedenk Abraham, Izaäk en Israël, Uw knechten, aan wie Gij hebt gezworen bij U en Gij hebt tot hen gesproken: Ik zal vermenigvuldigen uw zaad zoals de sterren der hemelen; en dit gehele land, dat Ik heb gezegd, zal Ik geven aan uw zaad en zij zullen het ervan tot in de eeuw.
14. En het berouwde Jehovah over het boze dat Hij had gezegd te doen Zijn volk.
15. En Mozes zag om en hij klom af van de berg en de twee tafelen der getuigenis in zijn hand; tafelen geschreven aan de twee overzijden, van hier en van daar waren zij geschreven.
16. En de tafelen, een werk van God waren die; en het schrift, het schrift van God was dat, uitgesneden op de tafelen.
17. En Jozua hoorde de stem van het volk in zijn gejoel en hij zei tot Mozes: Stem des oorlogs in het kamp.
18. En hij zei: Geen stem des geschreeuws: Overwinning en geen stem des geschreeuws: Nederlaag, de stem van een erbarmelijk geschreeuw hoor ik.

19. En het geschiedde, gelijk als hij naderde tot het kamp en hij zag het kalf en de reien en Mozes ontstak in toorn en wierp uit zijn hand de tafelen en hij brak ze onder de berg.
20. En hij nam het kalf dat zij hadden gemaakt en hij verbrandde het met vuur en hij vermaalde het tot poeder en hij strooide het op de aangezichten der wateren en drinken deed hij de zonen Israëls.
21. En Mozes zei tot Aharon: Wat heeft u dit volk gedaan, dat gij over hetzelfde zulk een grote zonde hebt gebracht.
22. En Aharon zei: De toorn ontsteke niet, mijn heer; gij kent het volk, dat het in het boze is.
23. En zij zeiden tot mij: Maak ons goden, die mogen gaan vóór ons, omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is.
24. En ik zei tot hen: Wie goud heeft, rukke het af; en zij gaven mij en ik wierp dat in het vuur en uitgegaan is dit kalf.
25. En Mozes zag het volk, dat het losbandig was, omdat Aharon het losbandig had gemaakt, tot tenietdoening bij hen die tegen hen opstonden.
26. En Mozes stond in de poort van het kamp en hij zei: Wie voor Jehovah is, tot mij; en vergaderd werden tot hem al de zonen van Levi.
27. En hij zei tot hen: Aldus zegt Jehovah, de God van Israël: Stelt gij, eenieder, het zwaard op zijn dij, gaat door en keert weder, van poort tot poort in het kamp en doodt gij, een man zijn broeder en een man zijn genoot en een man zijn nabestaande.
28. En de zonen van Levi deden volgens het woord van Mozes; en er viel van het volk op die dag tot drieduizend mannen.
29. En Mozes zei: Vult uw hand heden voor Jehovah, omdat een man tegen zijn zoon en tegen zijn broeder en om te geven over u heden een zegen.
30. En het geschiedde des anderen daags en Mozes zei tot het volk: Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd; en nu zal ik opklimmen tot Jehovah; misschien zal ik verzoenen voor uw zonde.
31. En Mozes keerde weder tot Jehovah en hij zei: Ik bezweer U, dit volk heeft een grote zonde gezondigd en zij hebben zich goden van goud gemaakt.
32. En nu, indien Gij hun zonde vergeeft; en indien niet, zo delg mij, ik bid U, uit Uw boek, dat Gij hebt geschreven.
33. En Jehovah zei tot Mozes: Hij die tegen Mij heeft gezondigd, Ik zal hem uit Mijn boek delgen.
34. En nu, ga, leid het volk tot dat wat Ik u gezegd heb; zie, Mijn engel zal gaan vóór u en op de dag van Mijn bezoeking en Ik zal over hen hun zonde bezoeken.
35. En Jehovah sloeg het volk daarover dat zij het kalf hadden gemaakt, dat Aharon gemaakt heeft.

INHOUD

10393. Er wordt in de innerlijke zin in dit hoofdstuk beschreven, dat bij het Israëlitische volk de Kerk niet kon worden ingesteld, aangezien zij geheel en al in uiterlijke dingen waren, zonder enig innerlijke; en dat, opdat zij de heilige dingen van de hemel en van de Kerk niet zouden ontwijden, de innerlijke dingen bij hen volledig werden toegesloten.

Dat dit volk geheel en al in uiterlijke dingen was zonder enige innerlijke, wordt aangeduid met het kalf, dat zij in de plaats van Jehovah aanbaden; en dat de innerlijke dingen bij hen volledig werden toegesloten, opdat zij de heilige dingen van de hemel en van de Kerk niet zouden ontwijken, wordt daarmee aangeduid, dat de tafelen van de wet door Mozes werden verbroken; en daarmee, dat Mozes het gouden kalf vermaalde en het stof strooide in de wateren en het hun te drinken gaf; en verder eveneens daarmee, dat zij door de zonen van Levi in het kamp werden gedood tot drieduizend man toe,

10394. Verder wordt in de innerlijke zin beschreven, dat hoewel de Kerk bij hen niet kon worden ingesteld, toch bij hen de uitbeeldingen ervan zouden zijn, die de laatste dingen van de Kerk zijn, te dien einde dat een Woord zou worden geschreven dat in die laatste dingen zou uitlopen; deze dingen worden daarmee aangeduid, dat Jehovah Zich liet verbidden door Mozes.

DE INNERLIJKE ZIN

10395. *Vers 1-6. En het volk zag dat Mozes vertoefde neer te dalen van de berg; en het volk vergaderde zich tot Aharon en zij zeiden tot hem: Sta op, maak ons goden, die mogen gaan vóór ons, omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is. En Aharon zei tot hen: Rukt af de oorringen van goud die zijn in de oren van uw vrouwen, van uw zonen en van uw dochters en brengt tot mij. En zij rukten af, het gehele volk, de oorringen van goud, die in hun oren waren en zij brachten tot Aharon. En hij ontving uit hun hand en hij vormde dat met de graveerstift en hij maakte dat tot een gegoten kalf; en zij zeiden: Dezen uw goden, Israëel, die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte. En Aharon zag en hij bouwde een altaar vóór hetzelfde en Aharon riep uit en hij zei: Een feest voor Jehovah morgen. En zij stonden op des morgens des anderen daags en zij offerden brandoffers en zij brachten vredeoffers; en het volk zat neder om te eten en te drinken en zij stonden op om te spelen.*

En het volk zag dat Mozes vertoefde neer te dalen van de berg, betekent de Israëlitische natie toen zij niet in het Woord iets uit de hemel ontwaarde; en het volk vergaderde zich tot Aharon, betekent dat zij zich begaf tot de uiterlijke dingen van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, gescheiden van het innerlijke; en zij zeiden tot hem, betekent de aansporing; sta op, maak ons goden die mogen gaan vóór ons, betekent de valsheden van de leer en van de eredienst, dus afgodische dingen; omdat Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is, betekent dat het volslagen onbekend is, wat ander Goddelijk Ware er in het Woord is, dat de mens verheft van het uiterlijke tot het innerlijke; en Aharon zei tot hen, betekent het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, zonder het innerlijke; rukt af de oorringen van goud uit de oren van uw vrouwen, van uw zonen en van uw dochters, betekent het uittrekken van zulke dingen uit de letterlijke zin van het Woord, die de uiterlijke liefden en de beginselen daaruit begunstigen; en brengt tot mij, betekent het samenbrengen tot één; en rukten af, het gehele volk, de oorringen van goud, die in hun oren waren en zij brachten tot Aharon, betekent de uitwerking; en hij ontving uit hun hand, betekent de dingen die hun eigene begunstigden; en hij vormde dat met de graveerstift, betekent uit het eigen inzicht; en hij maakte dat tot een gegoten kalf, betekent volgens de verkwikking van de liefden van die natie; en zij zeiden: Dezen uw goden, Israëel, betekent die moeten worden vereerd boven alle dingen; die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte, betekent de dingen die hebben geleid; en Aharon zag, betekent de goedkeuring; en hij bouwde een altaar vóór hetzelfde, betekent de eredienst;

en Aharon riep uit en hij zei: Een feest voor Jehovah morgen, betekent dat dit de zaak zelf is van de Kerk die moet worden gevierd en het goddelijke zelf dat voor altijd moet worden aanbeden; en zij stonden op 's morgens des anderen daags, betekent de aansporing door hun liefden; en zij offerden brandoffers en zij brachten vredeoffers, betekent de eredienst van hun liefden, dus van de verkwikkingen ervan en van de valsheden daaruit; en het volk zat neder om te eten en te drinken, betekent de toe-eigening ervan; en zij stonden op om te spelen, betekent de feestelijkheid van hun innerlijke dingen daarvandaan en de instemming.

10396. En het volk zag dat Mozes vertoefde neer te dalen van de berg; dat dit betekent de Israëlitische natie toen zij niet in het Woord iets uit de hemel ontwaarde, staat vast uit de betekenis van zien, wanneer over het verstand van het Woord wordt gehandeld, dus de ontwaring, nrs. 2150, 3764, 3863, 4567, 4723, 5400; uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, waarover in nr. 9372; uit de betekenis van vertoeven neer te dalen, wanneer er wordt gehandeld over het ontwaren van het Goddelijk Ware uit het Woord, namelijk het invloeden, want van het Goddelijk Ware dat bij de mens invloeit, wordt gezegd dat het neerdaalt van de hemel; en uit de betekenis van de berg Sinaï, namelijk de hemel ten aanzien van het Goddelijk Ware, nr. 9420.

Onder het volk, wordt hier de Israëlitische natie in de eigenlijke zin verstaan, aangezien in dit hoofdstuk over die natie wordt gehandeld, hoedanig zij was ten aanzien van de ontwaring van de innerlijke dingen die werden uitgebeeld in de dingen die van Jehovah door Mozes aan de zonen Israëls vanaf de berg Sinaï werden bevolen, waarover in de hoofdstukken die voorafgaan, (Exodus 25 tot en met 31).

Hieruit staat vast, dat met: het volk zag dat Mozes vertoefde neer te dalen van de berg, de Israëlitische natie wordt aangeduid, toen zij niet in het Woord iets uit de hemel ontwaarde, dus evenmin iets van wat werd uitgebeeld in de dingen die vanaf de berg Sinaï waren bevolen, namelijk de innerlijke dingen.

Hiermee is het als volgt gesteld: er is in de hoofdstukken die voorafgaan gehandeld over de inzettingen, de gerichten en de wetten die door Jehovah werden bevolen aan de zonen Israëls, bij wie de Kerk moest worden ingesteld.

Al die dingen en de afzonderlijke waren uiterlijk die het innerlijke uitbeeldden, zoals in de ontvouwingen over die hoofdstukken is getoond.

Maar de Israëlitische natie was zodanig, dat zij in het geheel niets wilde weten ten aanzien van de innerlijke dingen die werden uitgebeeld, maar alleen ten aanzien van de uiterlijke dingen die uitbeeldden.

De oorzaak dat zij zodanig waren was dat zij geheel en al in lichamelijke en aardse liefden waren en bij hen die in die liefden zijn, zijn de innerlijke dingen, die anders voor de hemel zouden openliggen toegesloten.

Er is immers bij de mens een innerlijke en een uiterlijke; zijn innerlijke is voor de hemel en het uiterlijke voor de wereld.

Wanneer het uiterlijke regeert, dan regeren, de wereldse, lichamelijke en aardse dingen; maar wanneer het innerlijke regeert, dan regeren de hemelse dingen; maar de mens is zo geschapen, dat het uiterlijke ondergeordend zal zijn aan het innerlijke, dus de wereld bij hem aan de hemel, want zoals eerder is gezegd, het uiterlijke is voor de wereld en het innerlijke voor de hemel.

Wanneer dus het uiterlijke regeert, wordt het innerlijke gesloten, en de oorzaak hiervan is dat de mens zich dan van de hemel en van de Heer afkeert tot de wereld en tot zichzelf en zijn hart daar is waarheen hij zich keert, dus zijn liefde en met de liefde het al van zijn leven, want het leven van de mens is zijn liefde.

Deze dingen zijn gezegd opdat men zal weten, hoe het is gesteld met hen die in de lichamelijke en aardse liefden zijn, namelijk dat de innerlijke dingen bij hen toegesloten zijn;

en degenen bij wie de innerlijke dingen zijn toegesloten, erkennen niet enig innerlijke; alleen van de dingen die zij met de ogen zien en met de handen kunnen aanraken, zeggen zij dat ze werkelijk zijn en van de overige dingen die zij niet met de ogen kunnen zien en niet met de handen kunnen aanraken, zeggen zij dat die er niet zijn; vandaar hebben zij eveneens niet enig geloof, dat de hemel er is, dat er het leven na de dood is en dat de innerlijke dingen, die de Kerk leert, iets zijn.

Zodanig is de Israëlitische natie geweest, dat zij zodanig was wordt in dit hoofdstuk beschreven.

Wie niet weet, dat de innerlijke dingen de Kerk bij de mens maken en niet de uiterlijke dingen zonder de innerlijke, kan niet anders weten, dan dat die natie boven de overige naties uitverkoren is geweest en dat zij eveneens door Jehovah was geliefd.

Maar het is met deze zaak geheel anders gesteld.

Zij, die natie, was aangenomen, omdat zij daarop aandrong; maar niet opdat er enige Kerk bij haar zou zijn, maar slechts alleen het uitbeeldende van enige Kerk, te dien einde dat een Woord kon worden geschreven, dat in zulke dingen tenslotte zijn grens zou vinden.

Dat dit volk in het Woord het volk van Jehovah, de uitverkorenen en de geliefde natie wordt genoemd, is omdat onder Juda daar de hemelse Kerk wordt verstaan, onder Israël de geestelijke Kerk en onder alle zonen van Jakob iets van de Kerk; ook onder Abraham, Izaäk en Jakob de Heer Zelf, zoals eveneens onder Mozes, Aharon en David.

Maar omdat over die natie in dit gehele hoofdstuk wordt gehandeld, namelijk dat bij haar niet de Kerk, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk heeft kunnen worden ingesteld, zie men daarom, voordat het geoorloofd is verder te gaan, wat over die natie eerder is gezegd en getoond, namelijk dat bij haar niet de Kerk is geweest, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk, nrs. 4281, 4288, 4311, 4500, 4899, 4912, 6304, 7048, 9320; dus dat zij niet uitverkoren waren, maar aangenomen, omdat zij daarop hadden aangedrongen, nrs. 4290, 4293, 7051, 7439.

Dat zij geheel en al in de uiterlijke dingen zonder enig innerlijke zijn geweest, nrs. 4293, 4311, 4459, 4834, 4844, 4847, 4865, 4868, 4874, 4903, 4913, 4320, 9373, 9380, 9381.

Dat hun eredienst slechts uiterlijk is geweest, nrs. 3147, 3479, 8871.

Dat zij ook niet de innerlijke dingen van de eredienst en van het Woord hebben willen weten, nrs. 3479, 4429, 4433, 4680; en dat het daarom aan hen ook niet werd gegeven die dingen te weten, nrs. 301, 302, 304, 2520, 3769; dat zij, indien zij ze wel hadden geweten, ze zouden hebben ontwaard, nrs. 3398, 3489, 4289.

Dat er toch bij hen door de uiterlijke dingen van de eredienst, de innerlijke dingen van hen, die schandelijk waren, gesloten waren, nrs. 3480, 9962.

Dat dit bij die natie kon plaatsvinden en dat zij daarom in stand werden gehouden, ook tot op deze dag, nrs. 3479, 4281, 6588, 9377.

Dat zij Jehovah alleen van de Naam hebben vereerd, nrs. 3732, 4299, 6877.

Dat zij in hun hart afgodendienaars waren, nrs. 4208, 4281, 4820, 5998, 6877, 7401, 8301, 8882.

Dat zij in het algemeen de slechtste natie is geweest, nrs. 4314, 4316, 4317, 4444, 4503, 4750, 4751, 4815, 4820, 4832, 5057, 7248, 8819, 9320.

10397. En het volk vergaderde zich tot Aharon; dat dit betekent dat zij zich begaf tot de uiterlijke dingen van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, gescheiden van het innerlijke, staat vast uit de betekenis van zich vergaderen, namelijk zich begeven; en uit de uitbeelding van Aharon, hier namelijk het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, gescheiden van het innerlijke.

Dat dit hier door Aharon wordt uitgebeeld, is omdat hij het hoofd van die natie was wanneer Mozes afwezig was en door Mozes, wanneer die afwezig was, wordt het Woord uitgebeeld, waaruit de Kerk en de eredienst is, zowel in de innerlijke als in de uiterlijke zin, zie nr. 9372.

Dat iets zodanigs door Aharon wordt uitgebeeld, blijkt ook uit alle en de afzonderlijke dingen, die over Aharon in het volgende wordt vermeld, namelijk dat hij het was die het kalf maakte en een feest uitriep en het volk losbandig maakte; en deze dingen vallen alle samen met het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, gescheiden van het innerlijke ervan.

Wie het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst scheidt van het uiterlijke, die scheidt het heilig Goddelijke ervan; het innerlijke is immers de geest ervan, het uiterlijke is het lichaam van die geest, en het lichaam zonder de geest is dood; dus is het dode vereren een afgod vereren, hier het gouden kalf vereren en daarvoor een feest uitroepen en zo het volk losbandig maken.

Hieruit kan vaststaan wat met Aharon in dit hoofdstuk wordt aangeduid.

Wat het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst is en wat het uiterlijke ervan, is in het voorgaande getoond.

10398. En zij zeiden tot hem; dat dit de aansporing betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer over het godsdienstige wordt gehandeld, waartoe het volk neigde, dus de aansporing.

Dat zeggen ook aansporen is, zie de nrs. 5012, 7090, 8178, 7215; het godsdienstige waartoe het volk neigde, was het uiterlijke vereren zonder het innerlijke.

10399. Sta op, maak ons goden die mogen gaan vóór ons; dat dit betekent de valsheden van leer en eredienst, dus de afgoderij, staat vast uit de betekenis van de goden, namelijk de waarheden, nrs. 4295, 4402, 7010, 7268, 7873, 8301; en in de tegengestelde zin de valsheden, nrs. 4402, 4544, 7873; vandaar is goden maken, valsheden van de leer maken of een leer vanuit het valse; en uit de betekenis van gaan vóór ons, namelijk de dingen die zij mogen volgen, dus volgens welke zij de eredienst mogen instellen.

Dat goden maken die mogen gaan vóór ons, de afgodische dingen zijn, is duidelijk.

Het is eveneens afgoderij, de uiterlijke dingen zonder de innerlijke te vereren, nrs. 4825, 9424.

Over dit geslacht van afgoderij zal hier in het kort over worden gesproken.

De uiterlijke dingen van de Kerk die bij de Israëlitische natie moesten worden ingesteld, waren al die dingen die door de Heer aan Mozes waren bevolen op de berg Sinai en deze waren: de tent der samenkomst met de ark daar, het verzoendeksel daarop, de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, de kandelaar, het reukaltaar en verder het altaar van het brandoffer, de klederen van Aharon en van diens zonen, vooral de efod waarop de borstlap was en bovendien ook de olie der zalving, het reukwerk, het bloed van het brand- en het slachtoffer, de wijn voor het drankoffer, het vuur op het altaar en nog meer andere dingen. De Israëlitische en Joodse natie vereerde al die dingen als heilig, zonder het heilige dat zij uitbeeldden en zij dachten in het geheel niets ten aanzien van de Heer, de hemel, de liefde, het geloof, de wederverwekking, dus over de dingen die werden aangeduid.

Aangezien zij zo'n eredienst hadden, was het een eredienst van hout, van brood en wijn, bloed, olie, vuur, klederen, maar niet van de Heer daarin.

Dat die eredienst ten opzichte van hen niet een Goddelijke eredienst was, maar een afgodische, is duidelijk.

10400. Omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is; dat dit betekent dat het volslagen onbekend is, wat ander Goddelijk Ware er in het Woord is, dat de mens verheft van het uiterlijke tot het innerlijke en de Kerk maakt, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, dus het Goddelijk Ware, zie nr. 9372.

Vandaar wordt de twijfel en de ontkenning dat er een ander Goddelijk Ware is dan dat wat in de letterlijke zin uitkomt, aangeduid met: deze Mozes, die man, wij weten niet wat er met hem is.

Dat hier wordt gezegd man, komt omdat met de man in het Woord het ware wordt aangeduid; zie de nrs. 3134, 3309, 3459, 7716, 9007; en uit de betekenis van de zonen Israëls doen opklimmen uit het land van Egypte, dus de verheffing uit de natuurlijke of uiterlijke mens, tot de innerlijke en geestelijke, opdat hij een Kerk wordt; want met het land van Egypte wordt het natuurlijke of het uiterlijke van de Kerk aangeduid, met doen opklimmen de verheffing en met de zonen Israëls de Kerk.

Dat het land van Egypte het natuurlijke of het uiterlijke van de Kerk is, zie nr. 9391; dat doen opklimmen is verheffen van het uiterlijke tot het innerlijke, nrs. 3084, 4539, 4969, 5406, 5817, 6007, dus van de natuurlijke mens tot de geestelijke; en dat de zonen Israëls de Kerk zijn, zie de aanhalingen in nr. 9340.

Hieruit blijkt dat met deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is, wordt aangeduid dat het volslagen onbekend is, wat ander Goddelijk Ware er in het Woord is dat de mens verheft van het uiterlijke tot het innerlijke en de Kerk maakt, dan dat wat in de letterlijke zin uitkomt.

Zo denken en spreken eveneens al degenen die in de uiterlijke dingen zijn zonder de innerlijke; en al degenen zijn in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke, die in de liefden van zich en van de wereld zijn; want bij hen is de innerlijke mens gesloten en alleen de uiterlijke geopend; en dat wat de uiterlijke mens, wanneer hij het Woord leest, zonder de innerlijke ziet, ziet hij in de donkerheid, want het natuurlijke schijnsel zonder het licht uit de hemel, is in geestelijke dingen louter donkerheid en het licht uit de hemel treedt door de innerlijke mens binnen in de uiterlijke en beschijnt deze.

Vandaar is het, dat er zoveel ketterijen zijn ontstaan en dat het Woord door sommigen het ‘Boek der ketterijen’ wordt genoemd en dat men in het geheel niet weet dat er enig innerlijke in het Woord is en dat degenen die denken dat er toch zoiets is, toch niet weten waar dit is. Dezen worden verstaan in (Openbaring 12) onder de draak die met zijn staart het derde deel van de sterren uit de hemel trok en op de aarde wierp; dit zal elders door de Goddelijke barmhartigheid van de Heer elders worden getoond.

Laten zij die het willen nagaan of iemand heden ten dage iets anders weet, dan dat het Goddelijke Zelf van het Woord is gelegen in de letterlijke zin ervan; maar laten zij ook bedenken, of iemand de Goddelijke waarheden van het Woord in die zin kan weten, anders dan door de leer daaruit; en dat hij, indien de leer hem niet tot lamp strekt, in dwalingen wordt weggesleurd, waarheen ook maar het duistere van zijn verstand en de verkwikkingen van zijn wil hem leiden en trekken.

De leer die tot lamp zal strekken, is het die de innerlijke zin leert, dus is die de innerlijke zin zelf, die op een bepaalde wijze openligt voor eenieder – ook al weet hij niet wat de innerlijke zin is – die in het uiterlijke is vanuit het innerlijke, dat wil zeggen, van wie de innerlijke mens is geopend; want de hemel, die in de innerlijke zin van het Woord is, vloeit bij die mens in, wanneer hij het Woord leest, verlicht hem en geeft hem de doorvatting en leert hem zo; ja zelfs is, indien men het wil geloven, de innerlijke mens bij de mens vanuit zich in de innerlijke zin van het Woord, aangezien hij de hemel in de kleinste afbeelding is en vandaar met de engelen in de hemel, wanneer hij geopend is, en daarom is hij met hen in een eendere doorvatting, wat eveneens hieruit kan vaststaan, dat de innerlijke verstandelijke ideeën van de mens niet zodanig zijn als zijn natuurlijke ideeën zijn, waarmee zij toch overeenstemmen, maar hoedanig zij zijn, weet de mens niet zolang hij in het lichaam leeft, maar hij komt vanzelf daarin wanneer hij in het andere leven komt, omdat zij zijn ingeënt en daardoor is hij terstond in het samenzijn met de engelen.

Daaruit blijkt, dat de mens van wie het innerlijke is geopend, in de innerlijke zin van het Woord is, hoewel hij dit niet weet.

Daarvandaan heeft hij de verlichting wanneer hij het Woord leest, maar volgens het licht dat hij kan hebben door middel van de erkentissen die bij hem zijn; maar wie deze zijn, zie de nrs. 9025, 9382, 9409, 9410, 9424, 9430, 10105, 10324.

10401. En Aharon zei tot hen; dat dit betekent het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, zonder het innerlijke, staat vast uit de uitbeelding van Aharon hier, namelijk het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, zonder het innerlijke, nr. 10397.

Dat bij de Israëlitische en Joods natie niet de Kerk is geweest, maar alleen het uitbeeldende van de Kerk, dus het uiterlijke zonder het innerlijke, staat klaarblijkelijk vast uit Aharon, die hoewel hij zodanig was, toch hogepriester was gemaakt, aan wie de heiligste dingen van de Kerk waren toevertrouwd en die vandaar voor heilig boven de overigen werd geacht. Van hem wordt immers gezegd dat hij het gouden kalf maakte, een altaar ervoor bouwde een feest voor Jehovah ervoor uitriep, dat hij deze zonde over het volk bracht en dat hij het losbandig maakte, vers 2,4,5,21,25,35 en elders: *'Dat Jehovah tegen Aharon zeer met toorn was bewogen om hem te verderven en dat Mozes bad voor hem'*, (Deuteronomium 9:20). Deze dingen sluiten in, dat Aharon eender was aan het volk, dat in het hart afgodisch was, nrs. 4208, 4281, 4820, 5998, 6877, 7401, 8301, 8882.

Maar omdat het uiterlijke van de Kerk alleen bij die natie was zonder het innerlijke, was het daarom om het even hoedanig de mens daar was, als hij slechts, wanneer hij in die uiterlijke dingen was, handelde volgens de inzettingen en die vereerde.

Dat de uitbeeldingen niet de persoon hebben betroffen, maar datgene dat was uitgebeeld, zie de nrs. 665, 1097, 3670, 4208, 4281, 4288, 4444, 8588.

10402. Rukt de oorringen van goud uit de oren van uw vrouwen, van uw zonen en uw dochters; dat dit betekent het uittrekken van zulke dingen uit de letterlijke zin van het Woord, die de uiterlijke liefden en de beginselen daaruit begunstigen, staat vast uit de betekenis van afrukken, dus uittrekken, hier uit de zin van de letter van het Woord, aangezien daarover wordt gehandeld.

Uit de betekenis van de oorringen van goud die in de oren waren, namelijk de uitbeeldende merktekenen van de gehoorzaamheid en van de waarneming van de verkwikkingen die van de uiterlijke liefden zijn; met de oren immers wordt de gehoorzaamheid en de waarneming aangeduid, met het goud het goede van de liefde, hier het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden; vandaar zijn de oorringen van goud de uitbeeldende merktekenen ervan.

Dat met de oren de gehoorzaamheid en de waarneming wordt aangeduid, zie de nrs. 2542, 4652-4660, 8990, 9397, 10061; dat met het goud het goede van de liefde wordt aangeduid, nrs. 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 9510, 9874, 9881; vandaar wordt met het goud, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot de uiterlijke liefden, dus de liefden van zich en van de wereld, het verkwikkelijke ervan aangeduid, dus het boze, nr. 8932.

Vandaar zijn de oorringen de uitbeeldende merktekenen van de gehoorzaamheid en de waarneming, nr. 4551; uit de betekenis van de vrouwen, namelijk de goede dingen van de Kerk, nrs. 3160, 4823, 6014, 7022, 8337; vandaar in de tegengestelde zin de boosheden ervan, nr. 409; uit de betekenis van de zonen, namelijk de waarheden en in de tegengestelde zin de valsheden, nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623, 2803, 2813, 3373, 3704, 4257, 6583, 6584, 9807; en uit de betekenis van de dochters, namelijk de aandoeningen van het ware en van het goede en vandaar in de tegengestelde zin de aandoeningen van het boze en het valse, nrs. 2362, 3963, 6729.

Daaruit blijkt, dat met, ‘rukt af de oorringen van goud uit de oren van uw vrouwen, van uw zonen en van uw dochters’, wordt aangeduid het uittrekken vanuit de letterlijke zin van het Woord van zulke dingen waarvan men gewaarwordt dat zij gehoorzamen aan de verkwikkingen van de uiterlijke liefden en aan de beginselen daaruit of die begunstigen. Dat de oorringen de merktekenen van de gehoorzaamheid en van de waarneming zijn, staat vast bij Hosea: *‘Twist met ulieder moeder, aangezien zij niet Mijn echtgenote is, opdat zij haar hoererijen wegdoe van haar aangezichten, opdat Ik haar bij geval niet naakt uitstrobe, en haar stelle zoals een woestijn en Mij haar zonen niet ontferme; omdat zij zegt: Ik zal gaan achter mijn boelen, die mij brood geven en mijn wateren, mijn wol en mijn linnen; en zij heeft niet geweten dat Ik haar had gegeven het koren en de most en de olie en haar het zilver had vermenigvuldigd en het goud hebben zij voor baäl gemaakt.*

En Ik zal haar wijnstok en haar vijgenboom verwoesten; en Ik zal over haar bezoeken de dagen der baäls, voor wie zij reukwerken heeft gebrand en aangedaan haar oorring en haar sieraad; en zij is gegaan achter haar boelen en zij heeft Mij vergeten’, (Hosea 2:1-13).

Reukwerken branden en de oorring aandoen voor de baäls, is de baälgoden vereren en gehoorzamen.

De teksten die in dit hoofdstuk voorafgaan, zijn ook aangehaald te dien einde opdat men zal weten hoedanig de uiterlijke zin van het Woord is, zonder de innerlijke en hoedanig die is tegelijk met de innerlijke; dus hoedanig degenen het Woord doorvatten die in de uiterlijke dingen zijn vanuit het innerlijke.

Zij die in de uiterlijke dingen zijn die gescheiden zijn van de innerlijke, kunnen die dingen niet anders vatten dan volgens de letter, welke is, ‘dat zij zouden twisten met de moeder van de zonen Israëls, dat zij niet langer werd geliefd door Jehovah zoals een echtgenote; en dat zij, indien zij de hoererijen niet van haar wegdeed, naakt zou worden uitgestroopt en gesteld zoals een woestijn en dat Jehovah Zich niet over haar zonen zou ontfermen, omdat zij zei dat zij achter haar boelen zou gaan, die haar brood gaven, wateren, wol en linnen; en dat zij niet heeft geweten dat Jehovah haar had gegeven koren, most en olie en het zilver had vermenigvuldigd; dat zij het goud voor baäl hadden gemaakt; en dat daarom haar wijnstok en haar vijgenboom zou worden verwoest en dat over haar bezoeking zal worden gedaan, omdat zij voor de baäls reukwerken had gebrand en voor hen de oorring en het sieraad had aangedaan en was gegaan achter de boelen of echtbrekers, en Jehovah was vergeten.

Dit is de zin van de letter en zo wordt het Woord verstaan door hen die in de uiterlijke dingen zijn zonder de innerlijke, want zo wordt het verstaan door de Joden heden ten dage en eveneens door sommige christenen.

Maar dat dit de zin van het Woord niet is, kunnen al degenen zien die in een zekere verlichting zijn; wanneer dezen onder de moeder, over wie die dingen worden gezegd, niet een moeder verstaan, maar de Kerk, zodanig als zij bij die natie was, dan begrijpen zij dat iets van de Kerk wordt aangeduid met de afzonderlijke dingen die van haar worden gezegd, want het zijn zulke dingen die in orde op elkaar volgens vanaf het eerste gestelde of van het eerste onderwerp aan; zoals met de hoererijen, met de boelen, met de zonen en met het brood, de wateren, de wil, het linnen, het koren, de most, de olie, het zilver, het goud en met de wijnstok en de vijgenboom en eveneens met de reukwerken en met de oorring.

Wat die afzonderlijke dingen betekenen, kan men niet ergens anders vandaan weten dan uit de innerlijke zin, waarin met de moeder en de echtgenote de Kerk wordt aangeduid; met haar naakt en zoals een woestijn stellen, wordt aangeduid, zonder de goedheden van de liefde en de waarheden van het geloof.

De waarheden van het geloof en de goedheden van de liefde waarvan zij zal worden beroofd, worden aangeduid met de zonen, met het brood en de wateren, met de wol en het linnen, met het koren, de most, de olie, het zilver, het goud en tenslotte met de wijnstok en de vijgenboom.

De eredienst zelf uit de gehoorzaamheid aan de valsheden en de boosheden, die in de plaats van de waarheden en de goedheden zullen opvolgen, wordt aangeduid met reukwerken branden en een oorring en een sieraad aandoen voor de baäls.

Dat de moeder de Kerk is, zie de nrs. 289, 2691, 2717, 4257, 5581; ook de echtgenote, nrs. 252, 253, 409, 749, 770, 7022; dat naakt gesteld worden, is beroofd worden van de goedheden van de liefde en de waarheden van het geloof, nr. 9960.

Dat de woestijn de staat is zonder het ware en het goede van de Kerk, zie de nrs. 2708, 3900, 4736, 7055; dat de hoerereien de vervalsingen van het ware zijn, nrs. 2466, 2729, 4865, 8904; vandaar zijn de boelen degenen die vervalsen; dat de zonen de waarheden zijn en in de tegengestelde zin de valsheden, nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623, 2803, 2813, 3373, 3704, 4257, 6583, 6584, 9807; dat het brood en het water het goede van de liefde en het ware van het geloof zijn, nr. 9323; dat de wol het goede in de uiterlijke mens is, nr. 9470; dat het linnen het ware daar is, nr. 7601, 9959; dat het koren het goede is waaruit het ware is, nrs. 5295, 5410, 5959; dat de most het ware daaruit is, nr. 3580; dat de olie het hemels goede is, nrs. 9780, 10261; dat het zilver het ware is en het goud het goede in het algemeen, nrs. 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 9881; en dat de vijgenboom het uiterlijk goede van die Kerk is, nrs. 217, 4231, 5113; dat reukwerken branden de eredienst is, nrs. 10177, 10298; en dat de oorring het uitbeeldende merkteken is van de gehoorzaamheid, nr. 4551; vandaar is die aandoen, gehoorzamen.

Wanneer deze dingen in de plaats van de eerdergenoemde worden verstaan of tezamen daarmee worden verstaan, dan verschijnt het hoedanig het Woord is, wanneer het geestelijk wordt doorvat, dus hoedanig het is ten aanzien van zijn geest.

In deze zin worden door de Heer al degenen gehouden die het Woord lezen, maar het wordt door geen anderen opgenomen dan door hen bij wie de innerlijke dingen zijn geopend; en omdat het in de erkentissen wordt opgenomen, wordt het daarom opgenomen volgens het verstandelijke van hen, in die mate en zodanig als dit door de erkentissen die bij hen zijn, kan worden verlicht; bovendien worden zij in het algemeen aangedaan door het heilige daaruit.

10403. En brengt tot mij; dat dit het samenbrengen tot één betekent, staat vast uit de betekenis van tot Aharon brengen, namelijk zulke dingen uit de zin van de letter van het Woord aanbrengen die de uiterlijke liefden en de beginselen daaruit begunstigen.

Dat dit wordt aangeduid met tot Aharon brengen de oorringen van goud die waren in de oren van de vrouwen, van de zonen en van de dochters, staat vast uit wat eerder in nr. 10402 is getoond.

10404. En zij rukten af, het gehele volk, de oorringen van goud, die in hun oren waren en zij brachten tot Aharon; dat dit de uitwerking betekent, staat zonder ontvouwing vast.

10405. En hij ontving uit hun hand; dat dit betekent de dingen die hun eigene begunstigen, staat vast uit de betekenis van uit iemands hand ontvangen, namelijk zulke dingen ontvangen die van hem zijn, dus die van het eigene zijn of die het eigene begunstigen; met de hand wordt immers de macht of het kunnen van de mens aangeduid en vandaar al wat van hem is; zie de nrs. 10019, 10082, 10241.

10406. En hij vormde dat met de graveerstift; dat dit betekent uit het eigen inzicht, staat vast uit de betekenis van vormen met de graveerstift, wanneer over de afgod wordt gehandeld, namelijk een valse leerstelling samenvoegen met het eigen inzicht, wat plaatsvindt door de aanwending van de letterlijke zin van het Woord ten gunste van de liefden van zich en van de wereld.

Wanneer immers deze regeren, dan is de mens niet in enige verlichting uit de hemel, maar hij neemt alle dingen uit zijn eigen inzicht en bevestigt die vanuit de letterlijke zin van het Woord, die hij dus vervalst door een tegengestelde toepassing en door een verdraaide uitleg en daarna begunstigt hij die, omdat ze uit hemzelf zijn.

In het Woord wordt hier en daar melding gemaakt van gesneden en gegoten dingen; zij die het Woord slechts volgens de letter vatten, menen dat daaronder alleen de afgoden worden verstaan; maar er worden niet afgoden verstaan, maar de valse leerstellingen van de Kerk, zoals die door de mens zelf worden geformeerd, onder de leiding van een bepaalde liefde van hem.

De formering van die valsheden, opdat die samenhangen en verschijnen alsof ze waarheden waren, wordt aangeduid met het gesneden; de verbinding ervan ten gunste van de uiterlijke liefden, opdat de boosheden zoals goedheden verschijnen, wordt aangeduid met het gegotene. Omdat het ene en het andere onder het gouden kalf wordt verstaan, wordt hier daarom gezegd dat Aharon het vormde met de graveerstift, waaronder wordt verstaan de formering van de valsheden opdat die als ware dingen verschijnen; en daaronder dat hij het goud tot een gegoten kalf maakte en daarna dat hij het in het vuur wierp en dat een kalf uitging, vers 24, wordt de verbinding verstaan ten gunste van de uiterlijke liefden, opdat de boosheden zoals goedheden verschijnen.

Zo is het eveneens gesteld met elke leerstelling die vanuit de mens en niet vanuit de Heer tot wording komt en het komt dan vanuit de mens tot wording, wanneer deze zijn eigen roem en zijn eigen gewin ten doel heeft; maar het komt uit de Heer tot wording, wanneer men het goede van de naaste en het goede van het rijk van de Heer ten doel heeft.

Zulke dingen worden met de gesneden en de gegoten beelden aangeduid in de volgende plaatsen; bij Jesaja: *‘Onrein zult gij oordelen het deksel der gesneden beelden van uw zilver en het gewaad van het gegoten beeld van uw goud’*, (Jesaja 30:22).

Het deksel van de gesneden beelden van zilver is de schijn van de valsheden alsof zij ware dingen waren; het gewaad van het gegoten beeld van goud is de schijn van de boosheden alsof zij goedheden waren; het deksel immers en het gewaad zijn de uiterlijke schijnen die worden aangebracht of waarmee zij worden bekleed.

Het zilver is het ware; daarom wordt van de gesneden beelden gezegd, dat zij van zilver waren en het goud is het goede, zie de nrs. 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 9874, 9881.

Bij dezelfde: *‘De werkmeester giet een gesneden beeld en de smelter overtrekt het met goud en hij smelt ketenen van zilver; hij zoekt zich een wijze werkmeester, om een gesneden beeld te bereiden dat niet zal wankelen’*, (Jesaja 40:19,20).

Hier wordt de formering van de valsheden beschreven opdat zij samenhangen en verschijnen alsof zij waarheden waren.

Het gesneden beeld is het valse; de werkmeester is de mens die dit vanuit het eigen inzicht vormt; de smelter overtrekt dit met goud is: wanneer hij maakt dat het zoals het goede verschijnt.

Hij smelt ketenen van zilver is: door de samenhang; dat niet zal wankelen is: dat het daardoor niet kan worden verzwakt en vernietigd.

Bij dezelfde: *‘De formeerders van het gesneden beeld zijn ijdelheid en hun meest gewenste dingen baten niet; wie heeft een god gevormd en een gegoten beeld gegoten, dat het niet baat. Al zijn genoten zullen beschaamd worden en de vervaardigers zelf; hij bewerkt met ijzer met de tang en hij werkt met de steenkool en hij vormt het met scherpe hamers; zo werkt hij door de arm van zijn sterkte; hij bewerkt het hout, hij spant een draad uit en hij tekent het af met de liniaal, hij maakt het in zijn hoeken en hij grenst het af met de cirkel en hij maakt het in de vorm van een man, naar de schoonheid van een mens, om te wonen in het huis’*, (Jesaja 44:9-14).

Hier wordt ook beschreven hoe de valse leerstellingen worden gevormd, opdat zij samenhangen en zoals ware en goede dingen verschijnen.

Met de afzonderlijke dingen daar wordt beschreven hoe dit plaatsvindt, wanneer het is vanuit het eigen inzicht, onder leiding van de wellust, de begeerte en de liefde.

Dat dit zo is, kunnen degenen zien die weten dat alle dingen in het Woord een innerlijke zin hebben, waardoor zij geestelijk worden verstaan.

Waartoe zou anders een zodanige beschrijving van de formering van een gesneden beeld dienen?

Dat het zoals het ware en het goede verschijnt, wordt daarmee aangeduid dat hij het maakt in de vorm van een man naar de schoonheid van een mens; de man immers in de innerlijke zin is het ware en de mens het goede van dat ware.

Bij Jeremia: *'Elk mens is dwaas geworden door de wetenschap; met schaamte aangedaan is elke smelter door het gesneden beeld, omdat zijn gegoten beeld leugen is; ook is er geen geest in hen'*, (Jeremia 10:14; 51:17).

Dat hier het gesneden beeld het is wat vanuit het eigen inzicht is en het gegoten beeld dat wat volgens de liefde is, blijkt duidelijk, want er wordt gezegd: de mens is dwaas geworden door de wetenschap en met schaamte aangedaan is elke smelter door het gesneden beeld en dat het gesneden beeld leugen is.

De wetenschap daar is het eigen inzicht en de leugen is het valse vanuit het boze.

Omdat het Goddelijke daarin niet is, wordt er gezegd: Ook is er geen geest in hen.

Bij dezelfde: *'O zwaard, wees tegen haar paarden en tegen haar wagens, tegen haar schatten, opdat zij geplunderd worden; droogte over haar wateren, opdat zij uitdrogen, omdat het een land van gesneden beelden is'*, (Jeremia 50:37,38).

Dat het land van gesneden beelden de Kerk is waar de valsheden regeren, staat ook klaarblijkelijk vast uit de afzonderlijke dingen daar, in de geestelijke zin verstaan; wat zouden zonder die zin de woorden dat het zwaard zou zijn tegen de paarden, tegen de wagens, tegen de schatten en droogte op de wateren, anders zijn dan de klank van woorden zonder enige geest daarin?

Maar uit de afzonderlijke dingen, verstaan in de innerlijke zin ervan, blijkt dat daar de vernietiging van de Kerk ten aanzien van de waarheden wordt beschreven en zo dat de valsheden daar zullen regeren, namelijk het land van de gesneden beelden.

Het zwaard immers is het valse dat strijdt en de waarheden vernietigt; de paarden zijn het verstandelijke dat wordt verlicht; de wagens zijn de leerstellingen; de schatten zijn de erkenningen van het ware en het goede; de wateren waarover de droogte is, zijn de waarheden, namelijk dat die er niet meer zijn; en het land is de Kerk.

Dat het zwaard het tegen het valse strijdende ware is en in de tegengestelde zin het tegen de waarheden strijdende en het vernietigende valse is, zie de nrs. 2799, 6353, 7102, 8294; dat de paarden het verstandelijke zijn dat wordt verlicht, nrs. 2760-2762, 3217, 6534; dat de wagens de leerstellingen zijn, nrs. 5321, 8146, 8148, 8215; dat de schatten de erkenningen van het ware en het goede zijn, nrs. 10227; dat de wateren de waarheden zijn, nrs. 2702, 3058, 3424, 4976, 5668, 8137, 8138, 8568, 9323, 10238; en dat het land de Kerk is, in nr. 9325.

Daaruit blijkt, wat de droogte is over de wateren opdat zij uitdrogen en wat het land van de gesneden beelden.

Bij Habakuk: *'Wat baat het gesneden beeld, omdat de vervaardiger het heeft gesneden en het gegoten beeld en de leraar der leugen; omdat de vervaardiger van zijn verdichtsel op dit vertrouwt'*, (Habakuk 2:18).

Hieruit blijkt ook, dat onder het gesneden beeld en het gegoten beeld niet een gesneden en gegoten beeld wordt verstaan, maar het valse dat wordt verzonnen en het boze dat het valse verdedigt; er wordt immers gezegd, de vervaardiger van zijn verdichtsel en de leraar der leugen.

Eendere dingen worden met het gesneden en het gegoten beeld aangeduid bij Jesaja: *'Babel is gevallen en alle gesneden beelden van haar goden heeft Hij op de aarde geworpen'*, (Jesaja 21:9).

Bij dezelfde: *'Met schaamte beschaamd zullen allen worden die op een gesneden beeld vertrouwen, die tot het gegoten beeld zeggen: Gijlieden zijt onze goden'*, (Jesaja 42:17).

Bij dezelfde: *'Ik heb het u te kennen gegeven en Ik heb het u doen horen, opdat gij niet zou zeggen: Mijn afgod heeft dit gedaan, mijn gesneden beeld en mijn gegoten beeld heeft ze geboden'*, (Jesaja 48:5).

Bij Hosea: *'Zij hebben zichzelf geroepen en zij zijn gegaan uit hun aangezichten; zij hebben aan de baïls geslachtofferd en zij hebben voor de gesneden beelden gerookt'*, (Hosea 11:2).

Bij Micha: *'Alle gesneden beelden van Samaria zullen worden vermorzeld en al haar hoerenbeloningen zullen met vuur worden verbrand; en al haar afgoden zal Ik tot een woestheid stellen'*, (Micha 1:7).

Aangezien de valsheden en de boosheden van de leer, die met de gesneden en gegoten beelden worden aangeduid, door het eigen inzicht van de mens worden vervaardigd onder de leiding van zijn liefde, worden zij daarom in het Woord ook genoemd: het werk van de handen des mensen, het werk van de handen des werkmeesters en het werk van de handen des ambachtsmans, zoals in deze plaatsen: bij Hosea: *'Zij varen voort te zondigen; zij maken zich een gegoten beeld van hun zilver, afgoden in hun inzicht, gans het werk van werkmeesters'*, (Hosea 13:2).

Bij Mozes: *'Vervloekt zij de man die een gesneden of gegoten beeld zal hebben gemaakt, een gruwel voor Jehovah, een werk van de handen des werkmeesters'*, (Deuteronomium 27:15).

Bij David: *'Hunlieder afgoden zijn zilver en goud, het werk van de handen des mensen'*, (Psalm 115:4; 135:15).

Bij Jeremia: *'Zij hebben voor andere goden gerookt en zij hebben zich ingekromd voor de werken van hun handen'*, (Jeremia 1:16).

Bij dezelfde: *'Hij heeft hout gehouwen van het woud, het werk van de handen van de ambachtsman door de bijl; zij pronken het op met zilver en goud, zij hechtten ze met hagelen en met hun hamers'*, (Jeremia 10:3,4).

Het werk der handen is dat wat vanuit het eigene van de mens is, dus wat uit zijn eigen verstand en vanuit zijn eigen wil is en die dingen zijn uit het ene en het andere eigene, die uit de liefde van zich zijn; daarvandaan is de oorsprong van alle valsheden in de Kerk.

Omdat alle valse dingen vanuit het eigene van de mens zijn en met het werk der handen datgene wordt aangeduid wat daaruit is, was het daarom verboden het ijzer, de bijl of de graveerstift te bewegen over de stenen waaruit het altaar en eveneens de tempel werd gebouwd, zoals blijkt bij Mozes: *'Indien gij Mij een altaar van stenen maakt, zo zult gij die niet gehouwen bouwen, omdat indien gij uw graveerstift over die beweegt en gij zult hetzelfde ontwijden'*, (Exodus 20:22) en verder elders: *'Indien gij Jehovah een altaar van stenen zult hebben gebouwd, zo zult gij over die niet het ijzer bewegen'*, (Deuteronomium 27:5).

En in het eerste boek der Koningen: *'Het huis was gebouwd met ongerepte steen, zoals het was toegevoerd, want hamer noch bijl, noch enig gereedschap van ijzer, werd gehoord in het huis, toen het werd gebouwd'*, (1 Koningen 6:7).

Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men zal weten, wat daaronder wordt verstaan dat Aharon het goud vormde met de graveerstift en dat maakte tot een gegoten kalf.

10407. En hij maakte dat tot een gegoten kalf; dat dit betekent volgens het verkwikkelijke van de liefden van die natie, staat vast uit de betekenis van het kalf, namelijk het uiterlijk of natuurlijk goede, waarover hierna; en uit de betekenis van het gegotene, namelijk de erediens die gemaakt is ten gunste van de uiterlijke liefden, waarover nr. 10406; en omdat in dit hoofdstuk over de Israëlitische natie wordt gehandeld en die in de uiterlijke dingen zonder het

innerlijke was, dus in de uiterlijke liefden, wordt er daarom gezegd, volgens het verkwikkelijke van de liefden van die natie; met het kalf immers als afgod wordt die verkwikking aangeduid.

De Ouden die in de uitbeeldende eredienst waren, wisten wat met de verschillende geslachten van dieren werd aangeduid, want ieder dier heeft zijn betekenis volgens welke zij ook in de hemel verschijnen, dus volgens welke zij in het Woord worden genoemd en eveneens volgens welke zij werden aangewend in de brandoffers en de slachtoffers.

Met het kalf wordt het goede van de onschuld en van de naastenliefde in de uiterlijke of natuurlijke mens aangeduid, nrs. 9391, 9990, 10132.

Maar wanneer er niet het goede van de onschuld en van de naastenliefde is, zoals bij degenen die in uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke, dan wordt met het kalf het natuurlijk en zinlijk verkwikkelijke aangeduid, dit verkwikkelijke is van de wellusten, van de begeerten en van de liefden van zich en van de wereld.

Het is dit verkwikkelijke waarin degenen zijn die in de uiterlijke dingen zonder het innerlijke zijn en dat zij vereren, want de mens vereert datgene wat hij boven alles liefheeft.

Zij zeggen weliswaar dat zij de God van het heelal vereren, maar dit zeggen zij met de mond en niet met het hart; zij die zodanig zijn, worden verstaan onder hen die het gegoten beeld vereren.

De Egyptenaren zijn meer dan de anderen zodanig geweest, die, omdat zij meer dan de andere natiën in de wetenschap van de overeenstemmingen en van de uitbeeldingen waren, voor zich daarom verschillende afgoden hebben gemaakt, zoals blijkt uit de Egyptische afgoden die nog voorhanden zijn.

Maar voor hen was het voornaamste van de afgoden het kalf, waarmee zij hun uiterlijk goede in de eredienst wilden aanduiden.

Maar toen de wetenschap van de overeenstemmingen en de aanduidingen, waarin zij meer dan de anderen waren, bij hen in magie was verdraaid, trok het kalf de tegengestelde betekenis aan, namelijk die van het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden; en wanneer het kalf in de tempels werd gesteld en als een god werd vereerd, dan betekende het zo'n verkwikkelijke in de eredienst.

Omdat de Israëlitische natie dit afgodische uit Egypte met zich mee had gebracht, wordt daarom in de toepassing op deze natie met het kalf, wanneer het door hen als een god werd vereerd, het verkwikkelijke van de liefden van die natie aangeduid.

Hoedanig die liefden zijn geweest, kan vaststaan uit de dingen die zijn getoond in nr. 10396; zij waren immers toen, evenals heden ten dage, in de liefde van zich en in de liefde van de wereld meer dan alle anderen.

Dat zij heden ten dage in de meest aardse liefde zijn, is bekend; zij hebben immers het zilver en het goud lief, niet ter wille van enig nut, maar ter wille van het zilver en het goud zelf en deze liefde is de meest aardse van alle, want zij is vuile gierigheid.

De liefde van zich treedt bij hen niet naar voren zodat zij verschijnt, maar zij schuilt van binnen in hun hart, zoals het geval pleegt te zijn bij alle vuile gierigaards.

Dat er geen liefde van de naaste bij hen is, is ook bekend en voor zoveel als er geen liefde van de naaste bij iemand is, voor zoveel heeft hij eigenliefde.

Hieruit kan nu vaststaan wat er wordt aangeduid met het door Aharon voor die natie gemaakte gegoten kalf.

Iets eenders wordt daarmee aangeduid in deze plaatsen, bij Jeremia: *'Egypte is een zeer schone vaars; de afsnijding komt uit het noorden en haar huurlingen in het midden van haar zijn zoals kalveren van de meststal'*, (Jeremia 46:20,21).

Bij David: *'Zij maakten een kalf in Horeb en zij kromden zich in voor een gegoten beeld en zij verwisselden de heerlijkheid in de beeltenis van een os die gras eet'*, (Psalm 106:19,20).

Bij Hosea: *‘Zij varen voort te zondigen en zij maken zich een gegoten beeld van hun zilver, afgoden in hun inzicht, gans het werk van werkmeesters; zeggende tot hen: Zij offeren de mens, zij kussen de kalveren’*, (Hosea 13:2).

Bij Jesaja: *‘De eenhoornen zullen met hen neerdalen en de kalveren met de sterken en hun land zal dronken worden van het bloed en hun stof zal van het vet vetgemaakt worden’*, (Jesaja 34:7).

Bij dezelfde: *‘De versterkte stad is eenzaam, een verstoten en achtergelaten habitakel; daar zal het kalf weiden en daar zal het neerliggen en het zal de takken ervan verteren en de oogst ervan zal uitdrogen’*, (Jesaja 27:10).

Bij David: *‘Scheld het wilde dier des riets, de vergadering der sterken, tussen de kalveren der volken, vertredende de stukken van zilver; het heeft de volken verstrooid’*, (Psalm 68:31).

Bij Jeremia: *‘Ik zal de mannen geven die Mijn verbond hebben overtreden, die niet hebben vastgemaakt de woorden des verbonds, dat zij voor Mij hebben gesloten, van het kalf dat zij in tweeën hadden gehouwen, opdat zij tussen de delen ervan zouden doorgaan, de vorsten van Juda en de vorsten van Jeruzalem, de koninklijke dienaren en de priesters en het gehele volk des lands, doorgaande tussen de delen des kalfs; en Ik zal hen geven in de hand van hun vijanden, opdat hun lijk zij tot spijs van de vogel der hemelen en van het beest der aarde’*, (Jeremia 34:18-20).

En bij Hosea: *‘Zij hebben een koning gemaakt en niet door Mij; zij hebben vorsten gemaakt en Ik heb het niet gekend; hun zilver en hun goud hebben zij tot afgoden gemaakt, opdat het zal worden uitgeroeid; verzaakt heeft uw kalf, o Samaria, want uit Israël is ook dit; een ambachtsman heeft het gemaakt en het is geen god; omdat het kalf van Samaria tot stukken zal worden’*, (Hosea 8:4-6); over al deze dingen zie nr. 9391.

10408. En zij zeiden: Dezen uw goden, Israël, dat dit betekent dat dit moet worden vereerd boven alle dingen, staat vast uit de betekenis van alle goden, namelijk de dingen die worden vereerd.

Met de vreemde goden in de echte zin worden de valsheden aangeduid, hier zowel de boze als de valse, aangezien met het gesneden beeld, dat daaronder wordt verstaan dat Aharon het goud vormde met de graveerstift, het valse wordt aangeduid en met het gegoten beeld het boze van dat valse.

Dat de vreemde goden de valsheden en de boosheden daaruit in de eredienst zijn, zie de nrs. 4402, 4544, 7873, 8867, 8941.

10409. Die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte; dat dit betekent de dingen die hebben geleid, staat vast uit de betekenis van doen opklimmen uit het land van Egypte, wanneer er wordt gehandeld over hen die in de uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke, dus zij die zichzelf leiden; met het land van Egypte immers wordt, wanneer over hen wordt gehandeld, de dienstbaarheid aangeduid en met doen opklimmen wordt vandaar zichzelf leiden aangeduid.

Hier wordt immers met dezelfde woorden het tegendeel aangeduid van wat zij betekenen wanneer die worden gezegd van hen die in het innerlijke zijn en tegelijk in de uiterlijke dingen; wanneer dit van dezen wordt gezegd, dan wordt daarmee aangeduid, geleid worden door de Heer, dus verheven worden uit de natuurlijke mens tot de geestelijke, of vanuit de wereld in de hemel, dus uit de dienstbaarheid in de vrijheid; maar wanneer zij worden gezegd van hen die in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke, dan wordt daarmee aangeduid geleid worden door zichzelf, wat niet is verheven worden tot de hemel, maar zich neerwerpen tot de hel, dus vanuit de vrijheid in de dienstbaarheid.

Dat het de dienstbaarheid is, geleid te worden door zichzelf en de vrijheid is geleid te worden door de Heer, zie de nrs. 2892, 9096, 9586, 9589, 9590, 9591.

Maar omdat dezen geloven dat het Goddelijke niets bij de mens bewerkt en dat de mens zichzelf leidt en eveneens dat dit het vrije is, zal over die zaak hier in het kort iets over worden gezegd: in die mening en eveneens in die overreding zijn al degenen die zichzelf in de wereld boven alle dingen liefhebben, want de dingen die zij boven alle dingen liefhebben, vereren zij zoals een god; zodanig zijn in de christelijke wereld heden ten dage zeer velen; maar hoedanig zij zijn, werd vooral door zulken in het andere leven te weten gegeven. Want de mens is na het leven in de wereld, wanneer hij een geest wordt, dan geheel en al aan zichzelf eender ten aanzien van de aandoeningen die van de liefde zijn en ten aanzien van zijn denken en de overredingen, zodanig als hij is geweest toen hij in het lichaam leefde. Zij zeiden, dat zij zich in dat geloof hadden bevestigd uit hoofde hiervan, dat de mens tot waardigheden en tot welgesteldheid komt, niet vanwege enige Goddelijke hulp en voorzienigheid, maar vanwege het eigen inzicht en de eigen voorzichtigheid en soms door het toeval en toch dan vanuit oorzaken waarvan zij zien dat zij uit de mens voortgaan; en zij zeggen dat de algemene ondervinding dit betuigt, aangezien de bozen, de geslepenen en de goddelozen vaak meer dan de goeden tot waardigheden worden verheven en rijk worden, wat niet zou gebeuren indien het Goddelijke zou regeren. Maar het werd gegeven hun te zeggen dat de bevestiging vanuit zulke dingen een redenering is vanuit het eigen inzicht en vanuit de eigenliefde en zo'n redenering is louter begoocheling en in donkerheid ten aanzien van de oorzaken. Zij geloven immers dat tot waardigheden verheven worden en schatten gewinnen meer dan anderen het goede zelf is, dat het Goddelijke aan de mens geeft en dat zo de Goddelijke zegen, zoals men ze ook noemt, in die dingen alleen bestaat; maar toch zijn zulke dingen veeleer een vloek voor hen die boven alle dingen zichzelf en de wereld liefhebben, want voor zoveel zij tot ereposten worden verheven en schatten gewinnen door hun eigen toeleg en kunst, voor zoveel worden zij ook verheven in de eigenliefde en de liefde van de wereld, zodat zij tenslotte hun gehele hart in die dingen stellen. Ze beschouwen die dan als de enige goede dingen, dus als de enige heilrijke en gelukzalige dingen van de mens; terwijl toch die zaken een einde hebben met het leven van de mens in de wereld; maar de goede, de heilrijke en de gelukzalige dingen die aan de mens worden gegeven en waarin voor hem wordt voorzien door het Goddelijke, zijn eeuwig en hebben geen einde; dus zijn die de ware zegeningen. Het tijdelijke staat tot het eeuwige, zoals het eindige van de tijd tot het oneindige ervan, in geen verhouding; wat duurt tot in het eeuwige, dat 'Is', wat echter een einde heeft, dat 'Is' betrekkelijk genomen niet; in dat wat 'Is', voorziet het Goddelijke, niet echter in dat wat niet 'Is', tenzij voor zoveel als dit tot dat bevorderlijk is. Jehovah immers, dus het Goddelijke Zelf, 'Is' en dat wat is uit Hem, 'Is' eveneens. Daaruit blijkt, hoedanig datgene is wat de mens wordt gegeven en waarin voor hem wordt voorzien door het Goddelijke en hoedanig datgene is wat de mens zelf voor zichzelf verschaft. Bovendien wordt ieder mens van het Goddelijke geleid door zijn verstandelijke; indien hij daardoor niet werd geleid, zou geen mens gezaligd kunnen worden. Vandaar is het, dat het Goddelijke dit bij de mens in zijn vrije overlaat en ook niet beknot; uit deze oorzaak komt het voort, dat bij de bozen de samenzweringen en de geslepenheden lukken, die dus uit hun verstand zijn, maar de heilrijke dingen die zij daardoor verkrijgen, hebben een einde met hun leven in de wereld en worden rampzalig, maar de dingen waarin wordt voorzien voor de goeden door het Goddelijke, hebben geen einde en worden heilrijk en gelukzalig tot in het eeuwige. Zo sprak ik met hen die zodanig waren geweest in de wereld en dezen antwoordden dat zij toen in het geheel niet hadden gedacht over het goede, het heilrijke en het gelukzalige tot in het eeuwige en dat zij, toen zij in hun liefden waren, het leven van de mens na de dood geheel

en al hadden geloofend en dat zij, voor zoveel tot ereposten en tot rijkdom waren gekomen, voor zoveel hadden geloofd dat er geen andere goede dingen bestaan, ja zelfs ook geen hemel, noch het Goddelijke; dus, dat zij niet hadden geweten wat het is door het Goddelijke geleid te worden.

Degen die zich in deze dingen in de wereld met de leer en het leven hebben bevestigd, blijven eveneens zodanig in het andere leven; voor hen zijn de innerlijke dingen toegesloten en zo hebben zij dus geen vergemeenschatting met de hemel.

Slechts de uiterlijke dingen staan open, waardoor zij dan alleen vergemeenschatting hebben met de hellen.

Diegenen van hen die door samenzweringen, kunstgrepen en listigheden tot ereposten of tot rijkdom zijn gekomen, worden daar magiërs; zijn verschijnen onder de billen en worden gezien aan een tafel gezeten, met een hoed tot op de oogleden neergedrukt en zo, als het ware in gepeins verzonken verzamelen zij zulke dingen die de magische kunst van dienst zijn en zij zijn van mening, dat zij daardoor zichzelf kunnen leiden.

Hun spreken valt tussen de tanden met enig gesis en daarna worden zij, wanneer zij worden verwoest, in een kuil met een brede bodem geworpen, waar een dichte donkerheid heerst.

Daar wordt het schijnsel van hun verstand tot aan dwaasheid toe verduisterd.

Daarheen heb ik er zien geworpen die in de wereld voor de allervernuftigsten hadden gegolden.

10410. En Aharon zag; dat dit de goedkeuring betekent, staat vast uit de betekenis van zien, namelijk goedkeuren; dat het zien hier de goedkeuring is, blijkt uit wat nu volgt, namelijk dat hij een altaar bouwde en een feest ervoor uitriep.

Door Aharon immers wordt uitgebeeld het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, gescheiden van het innerlijke, nr. 10397; en dit keurt al datgene goed wat plaatsvindt door het eigen inzicht en uit de eigenliefde, welke dingen worden aangeduid met het gegoten kalf, uit goud met de graveerstift gevormd door Aharon, waarover in hetgeen voorafgaat.

10411. En hij bouwde er een altaar voor; dat dit de eredienst betekent, staat vast uit de betekenis van het altaar, namelijk het voornaamste uitgebeeldende van de Goddelijke eredienst, nrs. 4541, 8935, 8940, 9714, 10242, 10245; hier echter van de duivelse eredienst, aangezien degenen die in de uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke, gemeenschap hebben met de hellen en niet met de hemelen; het innerlijke immers van de mens is zijn hemel en zijn uiterlijke is zijn wereld.

Ook is zijn innerlijke geformeerd tot het beeld van de hemel, dus tot de opneming van zulke dingen die daar zijn; en het uiterlijke tot het beeld van de wereld, dus tot de opneming van de dingen die daar zijn, zie de nrs. 9279, 10156.

Vandaar is, wanneer het innerlijke is gesloten, ook de hemel gesloten is en dan wordt het uiterlijke niet langer geregeerd vanuit de hemel, maar vanuit de hel; en daarom is hun eredienst niet Goddelijk maar duivels.

Zij noemen weliswaar het Goddelijke en eveneens vereren zij dat, maar in de uiterlijke vorm en niet in de innerlijke, dus vanuit de mond en niet vanuit het hart; en zij die het op andere wijze vereren, vereren het Goddelijke niet ter wille van het Goddelijke, maar ter wille van zichzelf en de wereld; waar het hart is, daar is de eredienst.

Daaruit blijkt, dat met een altaar bouwen voor het gouden kalf, de eredienst van de duivel wordt aangeduid.

10412. En Aharon riep uit en hij zei: Een feest voor Jehovah morgen; dat dit betekent dat dit de zaak zelf van de Kerk is die moet worden gevierd en het goddelijke zelf dat voor altijd

moet worden aanbeden, staat vast uit de betekenis van het feest, namelijk de eredienst van de Kerk ten aanzien van de viering, want op de feestdagen vond de viering plaats.

Zo wordt met een feest uitroepen de zaak zelf van de Kerk aangeduid die moet worden gevierd.

Dat het het Goddelijke zelf is dat moet worden aanbeden, wordt daarmee aangeduid dat dit feest een feest voor Jehovah werd genoemd en uit de betekenis van morgen, namelijk het eeuwige en het voortdurende, nrs. 3998, 7140, 9939.

Zij ook, die in de uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke, willen zoals een god worden vereerd en dat wat van hen is, als goddelijk wordt aanbeden, voor zoveel zij dit met het oog op het gewone volk, durven.

Hieruit kan men opmaken dat zij in hun hart het Goddelijke ontkennen en dat zijzelf aanhoudend naar hogere dingen hijgen en voor zoveel als er iets in de weg staat, naar de hoogste dingen, dus tenslotte naar de troon van God, zoals duidelijk blijkt uit hen die in het Woord worden verstaan onder Babel, die aan de Heer alle mogendheid in de hemelen en op aarde ontzeggen en haar voor zichzelf opeisen; zij openen immers de hemel en zij sluiten die naar believen.

Dat zij zodanig zijn, staat vast bij Jesaja: *'Gij zult deze gelijkenis uitspreken over de koning van Babel: De hel van onderen was beroerd om uwentwil; hoe zijt gij van de hemel gevallen Lucifer, gij zijt ter aarde neergehouwen, gij zijt verzwakt beneden de natiën.*

En gij zei in uw hart: Ik zal de hemelen beklimmen, boven de sterren zal ik mijn troon verhogen en ik zal zitten op de berg der samenkomst; ik zal klimmen boven de hoogten der wolk; ik zal eender worden aan de Allerhoogste; evenwel zijt gij tot de hel neergelaten', (Jesaja 14:4,9,12-15).

Dat ook de koning van Babel heeft bevolen dat hij als god zou worden vereerd, staat vast bij (Daniël 6).

Onder Babel worden degenen verstaan, die heilig zijn in de uiterlijke dingen, maar profaan in de innerlijke; dus degenen die de heilige dingen van de Kerk als middelen gebruiken om zelf als goden te worden vereerd; wat ook al degenen doen die daarnaar trachten, om door de heilige dingen van de Kerk als middelen op te rijzen tot waardigheden boven de anderen en tot een welgesteldheid boven de anderen, als einddoelen.

Met zulke personen is het eender gesteld in het andere leven. Daar ontkennen zij ook in hun hart het Goddelijke en met schandelijke kunstgrepen spannen zij zich in om zich tot goden te maken.

Zij stellen zich hoog op bergen en zij roepen iemand uit hun midden als god uit en eveneens aanbidden zij hem; maar wanneer zij in die profane eredienst zijn, opent zich de berg tot een afgrond en zij worden verzwolgen en dan in de hel geworpen.

Dat dit zo is, is enige malen te zien gegeven.

10413. En zij stonden op 's morgens des anderen daags; dat dit de aansporing door hun liefden betekent, staat vast uit de betekenis van 's morgens opstaan, namelijk de aansporing door hun liefden.

Met de morgen immers wordt de staat van de liefde aangeduid en met opstaan de verheffing daartoe.

Dat de morgen de staat van de liefde is, zie de nrs. 5962 8426, 8812, 10114, 10134; en dat opstaan de verheffing is, nrs. 2401, 2785, 2912, 2927, 3171, 4103; maar wanneer opstaan 's morgens, wordt gezegd van hen die in de uiterlijke dingen zonder het innerlijke zijn, dus van de bozen, dan wordt met opstaan niet de verheffing aangeduid, maar de aansporing en met de morgen niet de staat van de hemelse liefde, maar de staat van de helse liefde; wanneer immers de bozen in die staat zijn, dan zijn zij in hun morgen, want dan zijn zij in het verkwikkelijke van hun leven, omdat zij in hun liefden zijn.

Het onderscheid tussen de verheffing tot de staat van de liefden bij de goeden en bij de bozen, is dat de goeden dan opklimmen en dat de bozen afdalen; de liefden immers bij de goeden zijn hemelse liefden, die hen verheffen en aangroeien naar gelang van het opklimmen naar de hemel; de liefden echter bij de bozen zijn helse liefden, die hen neerdrukken en aangroeien naar gelang van het neerdalen tot de hel.

Daaruit blijkt dat 's morgens opstaan, wanneer het met betrekking tot de bozen wordt gezegd, het tegendeel betekent van wat het betekent wanneer het over de goeden wordt gezegd.

Ook worden in het andere leven de staten van de geesten en van de engelen ten aanzien van de liefde en van het geloof gevarieerd, gelijk als de tijden van de dagen en van de jaren worden gevarieerd ten aanzien van de warmte en het licht.

Wanneer het voor hen die in de hemelen zijn, morgen is, dan zijn zij in de staat van de hemelse liefden en vandaar in hun vreugde; maar in de hellen zijn zij dan in de staat van de helse liefden en vandaar in hun kwelling; want eenieder wil dan de grootste zijn en alle dingen van de ander bezitten; vandaar de ingekankerde haatgevoelens, de woestheden en de wreedheden, welke dingen zijn die worden aangeduid met de helse vuren.

10414. En zij offerden brandoffers en zij brachten vredeoffers; dat dit betekent de eredienst van hun liefden, dus van de verkwikkingen ervan en van de valsheden daaruit, staat vast uit de betekenis van de brandoffers en de vredeoffers, namelijk elke eredienst in het algemeen, nrs. 6905, 8936, 10042; en dat de brandoffers de eredienst zijn vanuit het goede van de liefde, de slachtoffers vanuit de waarheden van het geloof, nrs. 8680, 10053.

Vandaar wordt in de tegengestelde zin met de brandoffers aangeduid de eredienst vanuit de eigenliefde, welke eredienst is vanuit de verkwikkingen ervan, namelijk de boosheden; en met de slachtoffers wordt de eredienst vanuit de valsheden daaruit aangeduid.

Er wordt gezegd de eredienst van de liefden, omdat datgene wordt vereerd wat geliefd wordt en de liefde vereert.

10415. En het volk zat neder om te eten en te drinken; dat dit de toe-eigening ervan betekent, staat vast uit de betekenis van eten en drinken, namelijk toe-eigenen: eten de toe-eigening van het boze en drinken de toe-eigening van het valse.

Dat eten de toe-eigening van het goede is, zie de nrs. 3168, 3513, 3596, 3832, 9412; vandaar is het in de tegengestelde zin de toe-eigening van het boze, nr. 4745; en dat drinken de toe-eigening van het ware is en vandaar in de tegengestelde zin de toe-eigening van het valse, nrs. 3069, 3168, 3832, 8562, 9412.

10416. En zij stonden op om te spelen; dat dit betekent de feestelijkheid van hun innerlijke dingen daarvandaan en de instemming, staat vast uit de betekenis van spelen, namelijk de feestelijkheid van de innerlijke dingen; het spel immers is daaruit, want het is het actieve van het lichaam dat vanuit de blijdschap van het gemoed als een uitwerking voortgaat en elke feestelijkheid en blijdschap is vanuit de verkwikkingen van de liefden waarin de mens is. Dat het ook de instemming is die wordt aangeduid, is omdat elk innerlijk feestelijke de instemming in zich heeft, want indien iets niet instemt en tegenspreekt, dan vergaat het feestelijke.

Het innerlijk feestelijke is in het vrije van de mens en elk vrije is vanuit de liefde die niet wordt gedwarsboomd.

Aangezien in het Woord de innerlijke dingen worden beschreven met uiterlijke dingen, zo worden het eveneens de vreugden en de blijdschappen, die in de innerlijke dingen van de mens zijn, met spelen en reien, zoals in deze volgende plaatsen bij Jeremia: *'De stad zal worden gebouwd op haar hoop; dan zal van hen uitgaan de belijdenis en de stem der spelenden'*, (Jeremia 30:18,19).

Bij dezelfde: *‘Opnieuw zal Ik u bouwen, opdat gij gebouwd zijt, o maagd Israëel, opnieuw zult gij uw trommels versieren en uitgaan in de rei der spelenden; hun ziel zal worden zoals een gewaterde tuin en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn; en de maagd zal zich verblijden in de rij en de jongelingen en de ouden tezamen; Ik zal hun rouw verkeren in vreugde’*, (Jeremia 31:4,12,13).

Bij Zacharia: *‘De straten der stad zullen worden vervuld met knapen en meisjes spelende’*, (Zacharia 8:5).

Bij David: *‘Looft de Naam van Jehovah met de trommel en de rei’*, (Psalm 149:3; 150:4).

Bij dezelfde: *‘Gij hebt mijn rouw voor mij verkeerd in een rei’*, (Psalm 30:12).

Bij Jeremia: *‘De vreugde onzes harten is opgehouden, onze rei is in rouw verkeerd’*, (Klaagliederen 5:15).

Omdat de spelen en de reien betekenden de vreugden en de blijdschappen van de innerlijke dingen die vanuit de liefde zijn, ging daarom, nadat de Egyptenaren in de zee Suph verzonken waren, Miriam met de vrouwen uit met trommelen en reien’, (Exodus 15:20), en daarom, *‘huppelde en sprong David voor Jehovah, toen de ark werd heengeleid uit het huis van Obed-Edom tot de stad Davids’*, (2 Samuël 6:12,16).

Dat de innerlijke dingen door uiterlijke dingen in het Woord worden uiteengezet en beschreven, staat vast bij David uit het volgende: *‘Gij hebt de zee gemaakt, groot en breed van ruimten, daar gaan de schepen; Leviathan, die Gij hebt geformeerd, om daarin te spelen’*, (Psalm 104:25,26).

Wie niet weet dat er een geestelijke zin is in de afzonderlijke dingen van het Woord, weet niet anders, dan dat hier onder de zee en onder de schepen de zee en schepen worden verstaan en onder Leviathan de walvissen die daar zijn; en onder het spelen hun wedzwellen en vergezelschappen; maar het Woord bestaat niet uit zulke dingen, want het is ten aanzien van elke jota Goddelijk; maar wanneer voor die dingen in de plaats de geestelijke dingen worden verstaan die worden aangeduid, dan wordt het Goddelijk.

De zee in de innerlijke zin is de verzameling van de wetenschappelijke waarheden, dus het uiterlijke bij de mens en de Kerk; de schepen zijn de erkentissen en de leerstellingen uit het Woord; Leviathan is het wetenschappelijke in het algemeen en spelen is het verkwikkelijke uit de dingen.

Dat de zee de verzameling van de wetenschappelijke waarheden is, zie de nrs. 28, 2850, 8184, 9340; dat de schepen de erkentissen en de leerstellingen uit het Woord zijn, nrs. 1977, 6385; en dat de Leviathan het wetenschappelijke in het algemeen is, nr. 7293; dus is spelen het verkwikkelijke en het feestelijke vanuit die dingen, wat plaatsvindt wanneer de wetenschappelijke dingen de geestelijke dingen bevestigen en met die samenstemmen.

10417. *Vers 7-14. En Jehovah sprak tot Mozes: Ga, klim af, omdat zich heeft verdorven uw volk dat gij hebt doen opklimmen uit het land van Egypte. Zij zijn plotseling teruggetreden van de weg, die Ik hun geboden heb; zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt en zij hebben het aanbeden en zij hebben aan hetzelfde geslachtetofferd en zij hebben gezegd: Deze uw goden, Israëel, die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte. En Jehovah zei tot Mozes: Ik heb dit volk gezien; en zie, een volk hard van nek dat. En gij, laat Mij en Mijn toorn ontsteke tegen hen en Ik vertere hen en Ik zal uzelf tot een grote natie maken. En Mozes smeekte de aangezichten van Jehovah zijn God en hij zei: Waarom Jehovah, zal Uw toorn ontsteken tegen Uw volk, dat Gij uit het land van Egypte hebt uitgeleid, met grote kracht en met een sterke hand. Waarom zullen de Egyptenaren zeggen, al zeggende: Tot het boze heeft Hij hen uitgeleid, om hen te doden in de bergen en om hen te verteren van over de aangezichten der aarde; keer terug van de ontsteking van Uw toorn en laat het U berouwen over het boze voor Uw volk. Gedenk Abraham, Izaäk en Israëel, Uw knechten, aan wie Gij hebt gezworen bij U en Gij hebt tot hen gesproken: Ik zal vermenigvuldigen uw zaad zoals de sterren der*

hemelen; en dit gehele land, dat Ik heb gezegd, zal Ik geven aan uw zaad en zij zullen het erven tot in de eeuw. En het berouwde Jehovah over het boze dat Hij had gezegd te doen Zijn volk.

En Jehovah sprak tot Mozes, betekent de doorvatting en het onderricht met betrekking tot de Israëlitische natie, hoedanig zij van binnen was; ga, klim af, betekent de blik in hun uiterlijke; omdat zich heeft verdorven uw volk, betekent dat zij zich geheel en al van het Goddelijke heeft afgekeerd; dat gij hebt doen opklimmen uit het land van Egypte, betekent waarvan gij had geloofd dat gij haar tot het Goddelijke had geleid; zij zijn plotseling teruggetreden van de weg die Ik hun heb geboden, betekent dat zij zich van het Goddelijk Ware hebben verwijderd; en zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt, betekent de eredienst volgens het verkwikkelijke van hun liefden van die natie; en zij hebben het aanbeden en zij hebben er aan geslachtofferd, betekent dat zij dit vereren als het goede zelf en als het ware zelf; en zij hebben gezegd: Dezen uw goden, Israël, betekent dat het boven alle dingen moet worden vereerd; die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte, betekent de dingen die hebben geleid; en Jehovah zei tot Mozes, betekent nog een onderricht: Ik heb dit volk gezien, betekent datgene wat vooruit is gezien; en zie een volk hard van nek dat, betekent dat het niet de invloeiing uit de Heer opneemt; en gij, laat Mij, betekent dat er niet zo halsstarrig op moet worden aangedrongen; en Mijn toorn ontsteke tegen hen en Ik vertere hen, betekent dat zij zo zich afkeren van de innerlijke dingen, dus van de Goddelijke dingen, zodat zij wel niet anders kunnen dan vergaan; en Ik zal u tot een grote natie maken, betekent een Woord elders dat goed en voortreffelijk zou zijn; en Mozes smeekte de aangezichten van Jehovah zijn God, betekent dat de Heer vanuit de barmhartigheid indachtig was; en hij zei: Waarom, Jehovah, zal Uw toorn ontsteken, betekent de afkering van die natie; tegen Uw volk, dat Gij uit het land van Egypte hebt uitgeleid, betekent toch de verheffing daaruit; met grote kracht en met een sterke hand, betekent vanuit de Goddelijke macht; waarom zullen de Egyptenaren zeggen, al zeggende, betekent hen die in louter uiterlijke dingen zijn; tot het boze heeft Hij hen uitgeleid, om hen te doden in de bergen, betekent dat zij die in het goede zijn, zouden vergaan; en om hen te verteren van over de aangezichten der aarde, betekent dat zij die van de Kerk zijn, zouden vergaan; keer terug van de ontsteking van Uw toorn, betekent dat zo de afkering van die natie niet zou schaden; en laat het U berouwen over Uw volk, betekent de barmhartigheid voor hen; gedenk aan Abraham, Izaäk en Israël, Uw knechten, betekent ter wille van de hemel en de Kerk; aan wie Gij hebt gezworen bij U, betekent de bevestiging door het Goddelijke; en Gij hebt tot hen gesproken, betekent het vooruitzien en de voorzienigheid; Ik zal vermenigvuldigen uw zaad zoals de sterren der hemelen, betekent de goedheden en de waarheden en de erkentnissen ervan; en dit gehele land, dat Ik heb gezegd, zal Ik geven aan uw zaad, betekent uit welke de hemel en de Kerk is; en zij zullen erven tot in de eeuw, betekent het eeuwige leven; en het berouwde Jehovah over het boze dat Hij had gezegd te doen Zijn volk, betekent de barmhartigheid voor hen.

10418. En Jehovah sprak tot Mozes; dat dit betekent de doorvatting en het onderricht ten aanzien van de Israëlitische natie, hoedanig zij van binnen was, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer het door Jehovah geschiedt, dus de doorvatting en het onderricht, zie de nrs. 10280, 10290.

Dat het is ten aanzien van de Israëlitische natie, hoedanig die van binnen was, staat vast uit wat volgt, want daar wordt over haar gehandeld en over haar hoedanigheid ten aanzien van de eredienst.

10419. Ga, klim af; dat dit de blik in hun uiterlijke betekent, staat vast uit de betekenis van afklimmen van de berg Sinaï, namelijk een blik werpen, monsteren en onderzoeken; want

met de berg Sinai wordt de hemel aangeduid, van waaruit het Goddelijk Ware is, nr. 9420; vandaar is afklimmen in de geestelijke zin niet afklimmen met het lichaam, maar met het gemoed; dus is het een blik werpen en monsteren.

10420. Omdat zich heeft verdorven uw volk; dat dit betekent dat zij zich geheel en al van het Goddelijke heeft afgekeerd, staat vast uit de betekenis van zich verderven, wanneer over de eredienst wordt gehandeld, namelijk zich afkeren van het Goddelijke; want alle verdorvenheid en overtreding in de eredienst, is een terugtreden en een afkeren van het Goddelijke.

Omdat er gezegd wordt afkeren, zal het in het kort worden gezegd hoe het hiermee is gesteld: degenen die zijn in het van het innerlijke afgescheiden uiterlijke, keren zich allen van het Goddelijke af; zij schouwen immers naar buiten en naar beneden en niet naar binnen en naar boven.

De mens immers schouwt naar binnen of naar boven, wanneer het innerlijke is geopend, dus wanneer dit in de hemel is; maar hij schouwt naar buiten of naar beneden, wanneer zijn innerlijke is gesloten en alleen het uiterlijke is geopend; dit immers is in de wereld; en daarom kan, wanneer het uiterlijke van het innerlijke is gescheiden, de mens niet omhoog geheven worden; want datgene waarin de hemel zou hebben te werken, is niet aanwezig, omdat het gesloten is.

Vandaar is het, dat alle dingen van de hemel en van de Kerk voor hen donkerheid zijn en daarom ook worden zij door hen niet geloofd, maar ontkend met het hart, door sommigen ook met de mond.

Wanneer de hemel bij de mens werkt, wat plaatsvindt wanneer het innerlijke is geopend, dan leidt deze hem af van de liefden van zich en van de wereld en van de daaruit opwellende valsheden; want wanneer het innerlijke wordt verheven, wordt ook het uiterlijke verheven; dit wordt immers dan in een eendere beschouwing gehouden, omdat het in de onderordering is. Maar wanneer het innerlijke niet kan worden verheven, omdat het gesloten is, dan schouwt het uiterlijke nergens anders heen dan naar zichzelf en naar de wereld; de eigenliefde immers en de liefde van de wereld regeren; dit wordt omlaag schouwen genoemd, omdat het een schouwen naar de hel is; daar immers regeren die liefden en de mens die daarin is, is in het samenzijn met degenen die daar zijn, hoewel hij dit niet weet.

Ook keert hij zich ten aanzien van zijn innerlijke dingen daadwerkelijk van de Heer af; hij keert immers de rug naar Hem toe en het aangezicht naar de hel.

Dit kan niet in de mens worden gezien, wanneer hij in het lichaam leeft; maar omdat zijn denken en willen dit doen, is het zijn geest die zich zo afkeert, want het is de geest die denkt en wil in de mens.

Dat dit zo is, verschijnt klaarblijkelijk in het andere leven; daar keren zich de geesten volgens hun liefden; zij die de Heer en de naaste liefhebben, schouwen aanhoudend tot de Heer, ja zelfs hebben zij, wat wonderbaarlijk is, Hem voor het aangezicht bij elke wending van het lichaam; in de geestelijke wereld immers is de streek niet zoals in de natuurlijke wereld, maar de streek wordt daar bepaald door de liefde van eenieder, die hem keert.

Maar degenen die zichzelf en de wereld boven alle dingen liefhebben, keren het aangezicht van de Heer af en zij keren zich tot de hel en daar tot degenen die in een eendere liefde met hen zijn en dit eveneens bij elke wending van hun lichaam.

Daaruit kan vaststaan, wat het is zich van de Heer afkeren en ook wat er eigenlijk met zich afkeren in het Woord wordt aangeduid, zoals bij Jesaja: *'Zij keren zich achterwaarts die op het gesneden beeld vertrouwen'*, (Jesaja 42:17).

Bij David: *'Het hart heeft zich achterwaarts afgekeerd'*, (Psalm 44:19).

Bij Jeremia: *'Hun overtredingen zijn vermenigvuldigd en hun afkeringen zijn machtig geworden'*, (Jeremia 5:6).

Bij dezelfde: *‘Zij keren zich af, opdat zij niet wederkeren; dit volk keert zich af; Jeruzalem blijft voortdurend afgekeerd, zij weigeren terug te keren’*, (Jeremia 8:4,5).

Bij dezelfde: *‘Zij hebben zich afgekeerd, zij hebben zich in de diepte neergelaten om te wonen’*, (Jeremia 49:8) en meermalen elders.

10421. Dat gij hebt doen opklimmen uit het land van Egypte; dat dit betekent waarvan gij had geloofd dat gij haar tot het Goddelijke had geleid, staat vast uit de betekenis van doen opklimmen uit het land van Egypte, namelijk uit het uiterlijke tot het innerlijke verheffen, dus tot het Goddelijke leiden, want met doen opklimmen wordt aangeduid verheffen uit het uiterlijke tot het innerlijke; en met Egypte wordt de natuurlijke of uiterlijke mens aangeduid, vanuit wie de verheffing plaatsvindt.

Dat doe opklimmen is verheffen uit het uiterlijke tot het innerlijke zie de nrs. 3084, 4539, 4969, 5406, 5817; en dat Egypte het natuurlijke of het uiterlijke is, zie de aangehaalde plaatsen in nr. 9391.

10422. Zij zijn plotseling teruggetreden van de weg die Ik hun heb geboden; dat dit betekent dat zij zich van het Goddelijk Ware hebben verwijderd, staat vast uit de betekenis van terugtreden van de weg, namelijk zich verwijderen van het ware.

Terugtreden immers is zich verwijderen, want zij die in de van het innerlijke afgescheiden uiterlijke zijn, verwijderen zichzelf; en de weg is het ware, waarover hierna.

Dat dit het Goddelijk Ware is waarvan zij zich verwijderen, is omdat er wordt gezegd: van de weg die Jehovah heeft geboden.

Dat de weg het ware is, is vanwege de schijn in de geestelijke wereld; daar verschijnen ook wegen en paden en in de steden pleinen en straten en de geesten gaan nergens anders heen dan tot degenen met wie zij vergezelschap zijn door de liefde.

Vandaar is het, dat geesten daar, aan de weg die zij gaan, worden gekend hoedanig zij zijn ten aanzien van het ware, want elk ware leidt tot zijn liefde; datgene immers wordt het ware genoemd wat datgene bevestigt wat men liefheeft.

Vandaar is het, dat ook in de gewone menselijke spraak de weg het ware is, want de spraak van de mens ontleent dit, zoals verscheidene andere dingen, aan de geestelijke wereld.

Vandaar nu is het, dat in het Woord met de weg, het pad, de zijweg, de baan, het plein en de straat, de waarheden worden aangeduid en in de tegengestelde zin de valsheden, zoals blijkt uit deze plaatsen, bij Jeremia: *‘Staat aan de wegen en ziet, vraagt naar de wegen der eeuw, welke weg de beste is’*, (Jeremia 6:16).

Bij dezelfde: *‘Maakt uw wegen goed en uw werken; verlaat u niet op woorden der leugen’*, (Jeremia 7:3-5).

Bij dezelfde: *‘Leert niet de weg der natiën’*, (Jeremia 10:2).

Bij dezelfde: *‘Ik zal eenieder geven naar zijn wegen, naar de vrucht van zijn werken’*, (Jeremia 17:10).

Bij dezelfde: *‘Zij hebben hen doen aanstoten in hun wegen, in de zijwegen der eeuw, opdat zij zouden heengaan in paden, een niet gebaande weg’*, (Jeremia 18:15).

Bij dezelfde: *‘Ik zal één hart en één weg’*, (Jeremia 32:39).

Bij David: *‘Maak mij bekend Uw wegen, Jehovah, leer mij Uw paden, leid mij heen in Uw waarheid’*, (Psalm 25:4,5).

In het boek Richteren: *‘In de dagen van Jaël hielden de wegen op en zij die de paden gingen, gingen kromme wegen’*, (Richteren 5:6).

Bij Jesaja: *‘Treedt terug van de weg, doet afwijken van het pad, laten uw oren het woord van achter u horen: Dit is de weg, gaat in dezelve’*, (Jesaja 30:11,21).

Bij dezelfde: *‘De paden zijn verwoest, die door de weg gaat, heeft opgehouden’*, (Jesaja 33:8).

Bij dezelfde: *‘Daar zal ook een pad en een weg zijn, welke de weg der heiligheid zal worden genoemd; de onreine zal er niet doorgaan, maar hij zal voor dezen zijn; hij die op de weg wandelt en de dwazen zullen niet dwalen’*, (Jesaja 35:8).

Bij dezelfde: *‘Een stem des roependen in de woestijn: Bereidt de weg voor Jehovah, effent in de eenzaamheid een pad voor onze God.*

Met wie heeft Hij beraadslaagd, opdat hij Hem zou leren de weg des gericht en tonen Hem de weg des inzihts’, (Jesaja 40:3,14).

Bij dezelfde: *‘Om te zeggen tot hen die in de duisternis zijn: Wordt onthuld; zij zullen op de wegen weiden; Ik zal al Mijn bergen tot een weg stellen, Mijn paden zullen verhoogd worden’*, (Jesaja 49:8,11).

Bij dezelfde: *‘De weg des vredes hebben zij niet gekend, noch het gericht in hun banen; hun paden hebben zij voor henzelf verdraaid; wie daarop treedt, zal de vrede niet kennen’*, (Jesaja: 59:8,9).

Bij dezelfde: *‘Bereidt de weg voor het volk, baant, baant het pad; zegt tot de dochter van Zion: Zie uw heil komt’*, (Jesaja 62:10,11).

Bij dezelfde: *‘Ik gaf in de zee een weg, in de sterke wateren een pad; Ik zal in de woestijn een weg leggen’*, (Jesaja 43:16,19).

Bij Mozes: *‘Vervloekt zij hij die een blinde op de weg doet dolen’*, (Deuteronomium 27:18).

Bij Mattheüs: *‘Gaat tot de uitgangen der wegen en zovelen als gij er zult hebben gevonden, roept ze tot de bruiloft’*, (Mattheüs 22:9).

Bij Johannes: *‘Jezus zei: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven’*, (Johannes 14:6).

In deze plaatsen en in verscheidene andere, wordt met de weg het ware aangeduid en in de tegengestelde zin het valse.

10423. En zij hebben zich een gegoten kalf gemaakt; dat dit betekent de eredienst volgens de verkwikking van de liefden van die natie, staat vast uit wat eerder in nr. 10407 is getoond, waar eendere dingen staan.

10424. En zij hebben het aanbeden en zij hebben aan hetzelfde geslachtofferd; dat dit betekent dat zij dit vereren als het goede zelf en als het ware zelf, staat vast uit de betekenis van aanbidden, namelijk vereren als het goede zelf; en uit de betekenis van slachtofferen, namelijk vereren als het ware zelf.

Dat aanbidden wordt gezegd van het goede, dat van de liefde is en slachtofferen van het ware, dat van het geloof is, komt omdat in het Woord daar waar gesproken wordt over het goede, ook wordt gesproken over het ware, ter wille van het hemels huwelijk in de afzonderlijke dingen daar; zie de aanhalingen in de nrs. 9263, 9314; dat slachtofferen wordt gezegd van het ware, nrs. 8680, 10053 en aanbidden van het goede, blijkt uit de plaatsen in het Woord waar het wordt gezegd.

10425. En zij hebben gezegd: Dezen uw goden, Israël; dat dit betekent dat het boven alle dingen moet worden vereerd, staat vast uit wat eerder in nr. 10408 is gezegd, waar eendere woorden staan.

10426. Die u hebben doen opklimmen uit het land van Egypte; dat dit betekent de dingen die hebben geleid, zie nr. 10409.

10427. En Jehovah zei tot Mozes; dat dit nog een onderricht betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer dit door Jehovah geschiedt, namelijk de doorvatting en het onderricht, waarover de nrs. 10280, 10290.

10428. Ik heb dit volk gezien; dat dit het vooruitgeziene betekent, staat vast uit de betekenis van zien, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, dus het vooruitzien, nrs. 2807, 2837, 2839, 3686, 3863; want dat wat Jehovah ziet, ziet Hij vanuit het eeuwige aan en zien vanuit het eeuwige aan, is het vooruitzien en de voorzienigheid.

10429. En zie, een volk hard van nek dat; dat dit betekent dat het niet de invloeiing van de Heer opneemt, staat vast uit de betekenis van hard van nek, namelijk de invloeiing niet opnemen.

Met de nek immers en met de hals wordt de verbinding en de vergemeenschapping aangeduid van de hogere en de lagere dingen, dus de invloeiing, zie de nrs. 3542, 3603, 3695, 3725, 5320, 5328, 5926, 6033, 8079, 9913, 9914; en met hard wordt datgene aangeduid wat weerstand biedt en weigert, dus dat wat niet opneemt; zo wordt dit volk genoemd, omdat het in de uiterlijke dingen zonder het innerlijke was en zij die zodanig zijn, weigeren elke invloeiing vanuit de hemel of uit de Heer.

De invloeiing immers vindt plaats door het innerlijke in het uiterlijke; wanneer dus het innerlijke is gesloten, dan is er niet enige opneming van het Goddelijke in het uiterlijke; datgene immers wordt alleen opgenomen wat vanuit de wereld invloeit, dus alleen dat wat werelds, lichamelijk en aards is.

Zulke mensen verschijnen ook in het andere leven, wanneer zij in het licht van de hemel worden gezien, zoals rijen tanden, of zoals iets harigs, of zoals iets benigns zonder leven, in plaats van een hoofd en een aangezicht.

Het aangezicht immers stemt overeen met de dingen die van de innerlijke mens zijn en het lichaam met de dingen die van de uiterlijke mens zijn en de nek met de verbinding ervan. Hier zal in het kort worden ontvouwd, wat er wordt verstaan onder de uiterlijke dingen die zonder het innerlijke zijn, wat van die natie wordt gezegd.

Ieder mens heeft een innerlijke en een uiterlijke; het innerlijke immers is zijn denken en zijn wil en het uiterlijke is zijn spraak en zijn handelen.

Maar het innerlijke bij de goeden verschilt zeer van het innerlijke van de bozen; iedereen heeft immers een innerlijke, dat de innerlijke mens wordt genoemd.

De innerlijke mens is geformeerd tot het beeld van de hemel, de uiterlijke echter tot het beeld van de wereld, nr. 9279.

Bij hen die in het goede van de liefde en in de waarheden van het geloof zijn, is de innerlijke mens geopend en daardoor zijn zij in de hemel; maar bij degenen die in de boosheden en de valsheden daaruit zijn, is die innerlijke mens gesloten en door die uiterlijke zijn zij slechts in de wereld.

Dezen zijn het, van wie er wordt gezegd dat zij in de uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke.

Dezen hebben weliswaar eveneens innerlijke dingen, maar de innerlijke dingen bij hen zijn de innerlijke dingen van hun uiterlijke mens, die in de wereld is, maar niet de innerlijke dingen van de innerlijke mens, die in de hemel is.

Die innerlijke dingen, namelijk die welke zijn van de uiterlijke mens zijn, wanneer de innerlijke gesloten is, boos, ja zelfs schandelijk; want zij denken slechts over de wereld en over zichzelf en zij willen alleen de dingen die van de wereld en van henzelf zijn en zij denken in het geheel niet over de hemel en over de Heer, ja zelfs willen zij dat niet.

Daaruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder in de uiterlijke dingen zijn zonder het innerlijke.

Omdat de Israëlitische natie zodanig was, waren daarom, wanneer zij in het heilig uiterlijke was, de innerlijke dingen van hen gesloten, omdat die schandelijk en vuil waren, namelijk vol van de liefde van zich en van de wereld, dus vol van de verachting van de anderen bij

zichzelf vergeleken, van haat tegen allen die tegen hen zondigden, van woestheid tegen hen en van wreedheid, gierigheid, roof en andere eendere dingen.

Dat die natie zodanig is geweest, staat klaarblijkelijk vast uit het gezang van Mozes, (Deuteronomium 32:15-43), waar het op bevel van Jehovah wordt beschreven en eveneens overal bij Jeremia en tenslotte door de Heer zelf bij de evangelisten.

10430. En gij, laat Mij; dat dit betekent dat er niet zo halsstarrig op moet worden aangedrongen, staat vast uit de betekenis van laten, wanneer het van Jehovah ten aanzien van die natie wordt gezegd, namelijk dat er niet zo halsstarrig op moet worden aangedrongen, maar zij was aangenomen omdat zij er halsstarrig op had aangedrongen, zie de nrs. 4290, 4293, 7051, 7439.

Die natie immers heeft, meer dan alle andere natiën over het algehele aardrijk, in een vasten kunnen zijn, op de grond neerliggen, zich in de as wentelen en in de rouw zijn, hele dagen lang en om niet daarvan aflaten voordat zij hun zin hadden gekregen.

Maar die halsstarrigheid was alleen ter wille van zich, namelijk vanuit de gloeiendste liefde van zich en van de wereld en niet ter wille van het Goddelijke.

Zij die zodanig zijn, worden weliswaar gehoord, maar toch nemen zij niets van de hemel en van de Kerk in zich op, maar alleen zulke dingen die van de wereld zijn, indien zij voortdurend blijven in de inzetten en in de wetten in de uiterlijke vorm.

Vandaar is het dat zij in het andere leven onder de helsen zijn, uitgezonderd enigen die in het goede zijn geweest en uitgezonderd hun kleine kinderen.

Daaruit blijkt, dat met: gij, laat Mij, wordt aangeduid dat er niet zo halsstarrig op moet worden aangedrongen.

10431. En Mijn toorn ontsteke tegen hen en Ik vertere hen; dat dit betekent dat zij zich zo afkeren van de innerlijke dingen, dus van de Goddelijke dingen, zodat zij wel niet anders kunnen dan vergaan, staat vast uit de betekenis van het ontsteken van de toorn, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk het afkeren bij de mens, waarover hierna.

En uit de betekenis van verteren, ook wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk vergaan ten gevolge van zijn boze.

In het Woord wordt in vele plaatsen van Jehovah gezegd, dat Hij van toorn gloeit en ontsteekt en eveneens dat Hij verteert en vernietigt.

Maar dit wordt zo gezegd, aangezien het zo verschijnt aan de mens die zich afkeert van de Heer, wat gebeurt wanneer hij het boze doet.

En omdat hij dan niet wordt gehoord en omdat hij eveneens wordt gestraft, gelooft hij dat de Heer tegen hem toorn, terwijl toch de Heer nooit toorn en nooit verteert.

Hij is immers de Barmhartigheid Zelf en het Goede Zelf.

Daaruit blijkt, hoedanig het Woord is ten aanzien van de letter, namelijk dat het is volgens de schijn bij de mens.

Eender dat er wordt gezegd, dat het Jehovah berouwt, zoals in wat volgt, terwijl het toch Jehovah nooit berouwt; Hij voorziet immers alle dingen vanaf het eeuwige.

Daaruit kan eveneens vaststaan, in hoeveel dwalingen degenen vallen die niet verder dan de letterlijke zin denken, wanneer zij het Woord lezen, dus die het lezen zonder de leer vanuit het Woord, welke leert hoe het met een onderwerp is gesteld.

Zij immers die het Woord lezen vanuit de leer, weten dat Jehovah de Barmhartigheid Zelf is en het Goede Zelf en dat het geenszins van de Oneindige Barmhartigheid en van het Oneindige Goede, kan worden gezegd dat het in toorn ontsteekt en verteert.

Daarom weten en zien zij vanuit de leer dat het volgens de schijn voor de mens zo wordt gezegd.

Dat de toorn en het boze uit de mens zijn en niet uit de Heer en dat zij toch aan de Heer worden toegeschreven, zie nr. 9306; en dat de toorn, wanneer dit over de Heer wordt gezegd, het zich van de Heer afkeren van de mens is, nrs. 5034, 5798, 8483, 8875.

10432. En Ik zal u tot een grote natie maken; dat dit betekent een Woord elders dat goed en voortreffelijk zou zijn, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, waarover nr. 9372; en uit de betekenis van de natie, namelijk zij die in het goede zijn, en dus, los van de persoon, het goede, nrs. 1259, 1260, 1416, 1849, 6005, 8771.

Er wordt in het Woord hier en daar van natie en volk gesproken en daar worden met de natie degenen aangeduid die in het goede zijn en met het volk zij die in het ware zijn, of wordt, los van de persoon, met de natie het goede aangeduid en met het volk het ware, nr. 10288.

Wanneer dus met Mozes het Woord wordt aangeduid, dan wordt met de natie vanuit hem het goede daaruit aangeduid.

Het is hiermee als volgt gesteld: De zonen Israëls werden aangenomen, omdat bij hen het Woord geschreven heeft kunnen worden, waarvan de uiterlijke zin of de letterlijke zin uit louter uiterlijke dingen bestaat, waarmee de innerlijke dingen overeenstemmen.

Zodanig zijn alle uitbeeldingen geweest die bij de Israëlitische natie waren, en omdat die natie zodanig in de uiterlijke dingen was, heeft daarom het Woord bij hen geschreven kunnen worden.

Daaruit blijkt dat wanneer onder Mozes, het Woord wordt verstaan en wanneer er van de Israëlitische natie wordt gezegd, dat zij verteerd zou worden of zou vergaan en dan daarmee dat Jehovah Mozes tot een grote natie zou maken, wordt aangeduid dat elders een Woord zou worden geschreven dat goed en voortreffelijk zou zijn.

Dat dit de zin van deze woorden is, verschijnt niet in de letter, maar toch kan men het hieruit weten, dat de namen van personen de hemel niet binnentreden, maar dat die daar worden veranderd in dingen die aanduiden; zo wordt daar, wanneer Abraham, Izaäk, Jakob, Mozes, Aharon, David en anderen worden genoemd, in het geheel niet geweten dat die personen door de mens worden verstaan; zij verdwijnen daar terstond en zij trekken een geestelijke zin aan, welke de zin is van de dingen die deze dingen betekenen.

Daaruit blijkt hoedanig de zin van deze woorden in de hemel is ten aanzien van Mozes dat hij tot een grote natie zou worden.

10433. En Mozes smeekte de aangezichten van Jehovah; dat dit betekent dat de Heer vanuit barmhartigheid indachtig was, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, dus het Woord, zoals nu in nr. 10432; uit de betekenis van de aangezichten, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk de barmhartigheid en elk goede, nrs. 222, 223, 5585, 7599, 9306, 9546; en uit de betekenis van smeken, namelijk indachtig zijn.

Wanneer immers onder Mozes het Woord wordt verstaan, dan betekent smeken niet smeken, maar dat wat samenstelt met datgene waarvan het wordt gezegd, hier met het Woord.

Dat Jehovah de Heer is in het Woord, zie nr. 9373.

10434. En hij zei: Waarom Jehovah, zal Uw toorn ontsteken; dat dit de afkering van die natie betekent, staat vast uit de betekenis van in toorn ontbranden, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk de afkering van de mens die in het boze is, waarover nr. 10431.

10435. Tegen Uw volk, dat Gij uit het land van Egypte hebt uitgeleid, namelijk verheven worden uit de uiterlijke dingen tot de innerlijke, waarover nr. 10421.

10436. Met grote kracht en met een sterke hand; dat dit betekent vanuit de Goddelijke macht, staat vast uit de betekenis van de grote macht en de sterke hand, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk de Goddelijke macht, nrs. 7188, 7189, 8050, 8069, 8153.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit de reeks van de dingen in de innerlijke zin, te weten: dat hoewel de Israëlitische natie in uiterlijke dingen was zonder innerlijke, en wel dermate dat zij volstrekt niet naar de innerlijke dingen kon worden verheven, toch bij hen, dat wat uitbeeldend is voor de Kerk, kon worden ingesteld en daar het Woord kon worden geschreven.

De oorzaak hiervan was dat er vanwege de Goddelijke macht toch door de uiterlijke dingen zonder het innerlijke vergemeenschapping met de hemel kon worden gegeven en zo iets eenders kon worden bereikt alsof zij tegelijk in het innerlijke waren; zie over deze zaak wat over die natie is getoond in nr. 10396; zoals dat er bij hen door de uiterlijke dingen, die uitbeeldingen waren voor de innerlijke dingen, vergemeenschapping is geweest met de hemel, vanuit de Goddelijke macht van de Heer, nrs. 4311, 4444, 6304, 8588, 8788, 8806. Men moet weten dat de Kerk niet de Kerk is door de uiterlijke eredienst, maar door de innerlijke eredienst; de uiterlijke eredienst immers is van het lichaam, maar de innerlijke is van de ziel; vandaar is de uiterlijke eredienst zonder de innerlijke slechts een gebaar, dus een eredienst zonder het leven vanuit het Goddelijke.

De mens van de Kerk heeft door de innerlijke dingen van de eredienst gemeenschap met de hemelen, waaraan het uiterlijke van dienst is als een vlak, waarop de innerlijke dingen kunnen blijven bestaan, zoals een huis op zijn fundament en wanneer het zo blijft bestaan, is het volledig en vast en wordt de gehele mens door het Goddelijke geregeerd.

Zodanig was de mens van de Oude Kerk geweest, die ook een uitbeeldende Kerk was, daarom was die Kerk de Heer aangenaam, zoals vaststaat uit verscheidene plaatsen in het Woord.

Zij wordt beschreven in het gezang van Mozes, (Deuteronomium 32:3-15).

Maar zo'n Kerk heeft bij de Israëlitische en Joodse natie niet kunnen worden ingesteld, vanwege de oorzaak, waarover eerder, dat hun innerlijke dingen schandelijk waren, dus geheel en al tegen het goede van de hemelse liefde en het goede van het geloof, die de innerlijke dingen van de eredienst zijn.

Daarom werd er, toen zij zo halsstarrig daarop stonden dat zij in het land Kanaän zouden komen, wat hetzelfde was als de Kerk uitbeelden, door de Heer in voorzien, dat er toch door, hun louter uiterlijke eredienst, vergemeenschapping met de hemel zou worden gegeven; want het einddoel van elke eredienst is de vergemeenschapping met de hemel en daardoor verbinding van de Heer met de mens.

Deze dingen zijn het, waarover nu in de innerlijke zin wordt gehandeld.

10437. Waarom zullen de Egyptenaren zeggen, al zeggende; dat dit betekent degenen die in louter uiterlijke dingen zijn, ten aanzien van hen die in de innerlijke dingen worden verheven, staat vast uit de uitbeelding van de Egyptenaren, namelijk zij die in louter uiterlijke dingen zijn en uit de betekenis van zeggen al zeggende, namelijk ten aanzien van hen die worden verheven in de innerlijke dingen, want over hen wordt in wat nu volgt in de innerlijke zin gehandeld.

Dat door de Egyptenaren degenen worden uitgebeeld, die in louter uiterlijke dingen zijn, is omdat de Egyptenaren in de oude tijden onder degenen waren, bij wie ook de uitbeeldende Kerk was geweest.

Deze Kerk immers was over verscheidene streken van Azië uitgebreid en in die tijd waren de Egyptenaren meer dan de overigen in de wetenschap van de overeenstemmingen en van de uitbeeldingen, die van de Kerk waren.

Zij wisten immers de innerlijke dingen die de uiterlijke uitbeelden en vandaar betekenden; maar in de loop van de tijd is het met hen eender gegaan zoals met de anderen bij wie de Kerk was, namelijk dat zij van innerlijke mensen uiterlijke mensen werden en tenslotte dat zij

zich niet meer om de innerlijke dingen bekommerden, door de gehele eredienst in uiterlijke dingen te stellen.

Toen dit eveneens bij de Egyptenaren had plaatsgevonden, werd de wetenschap van de overeenstemmingen en van de uitbeeldingen, waarin zij meer dan de overigen in Azië waren geweest, verkeerd in magie, wat gebeurt wanneer de innerlijke dingen van de eredienst, die van de liefde en van het geloof zijn, in vergetelheid raken, terwijl toch de uitbeeldende uiterlijke eredienst blijft aanhouden, tegelijk met de erkenning van de innerlijke dingen die worden uitgebeeld.

Omdat de Egyptenaren zodanig waren geworden, wordt daarom met hen in het Woord de wetenschap van zulke dingen aangeduid en eveneens het uiterlijke of het natuurlijke en omdat dit zonder het innerlijke of magisch of afgodisch is, dus beide hels, wordt daarom met Egypte ook de hel aangeduid.

Daaruit blijkt, vanwaar het is, dat met, waarom zullen de Egyptenaren zeggen, degenen worden aangeduid die in louter uiterlijke dingen zijn.

Dat de uitbeeldende Kerk ook in Egypte is geweest zie de nrs. 7097, 7296, 9391; dat Egypte de wetenschap van zulke dingen is in de ene en de andere zin, nrs. 1164, 1165, 1186, 1462, 2588, 4749, 4964, 4966, 5700, 5702, 6004, 6015, 6125, 6651, 6673, 6679, 6683, 6750, 7926; dat Egypte het natuurlijke of het uiterlijke is, nrs. 4967, 5079, 5080, 5095, 5160, 5276, 5278, 5280, 5288, 5301, 5799, 6004, 6015, 6174, 6252, 7353, 7355, 7648; en dat Egypte de hel is, nrs. 7039, 7097, 7107, 7110, 7126, 7142, 7220, 7228, 7240, 7278, 7307, 7317, 8049, 8132, 8135, 8138, 8146, 8148, 8866, 9197.

10438. Tot het boze heeft Hij hen uitgeleid, om hen te doden in de bergen; dat dit betekent dat zij die in het goede zijn, zouden vergaan, staat vast uit de betekenis van uitleiden om te doden, dus verderven, maar wanneer het van Jehovah wordt gezegd, Die nooit iemand verderft, dan is het vergaan door zijn eigen boze en uit de betekenis van de bergen, namelijk de hemel, vandaar het goede van de liefde.

Dat met de bergen de hemel wordt aangeduid, is vanwege de uitbeeldingen in het andere leven; daar verschijnen immers, net als op aarde: bergen, heuvels, rotsen, dalen en meer dingen.

Op de bergen zijn degenen die in de hemelse liefde zijn, op de heuvels zij die in de geestelijke liefde zijn, op de rotsen zij die in het geloof zijn en in de dalen zij die nog niet tot het goede van de liefde en van het geloof zijn verheven.

Vandaar is het, dat met de bergen degenen worden aangeduid die in het goede van de hemelse liefde zijn, dus die in de binnenste hemel zijn en in de abstracte zin de goedheden van de hemelse liefde, dus de hemel die in deze liefde is.

Dat met de heuvels degenen worden aangeduid die in het goede van de geestelijke liefde zijn, dus die in de middelste hemel zijn en in de abstracte zin het goede van die liefde en de hemel die daarin is en dat met de rotsen degenen worden aangeduid die in het goede van het geloof zijn en vandaar in de laatste hemel zijn en in de abstracte zin dat goede en die hemel.

Verder dat met de dalen degenen worden aangeduid die nog niet tot die goedheden, dus tot de hemel zijn verheven.

Omdat zulke dingen in het andere leven verschijnen en vandaar zulke dingen daarmee worden aangeduid, worden daarom daarmee eendere dingen aangeduid in het Woord en worden dus eendere dingen aangeduid met: bergen, heuvels, rotsen en dalen in het land Kanaän, door welk land daarmee de hemel in zijn samenvatting werd uitgebeeld.

Dat de bergen de hemel betekenen, waar het goede van de hemelse liefde is, blijkt uit verscheidene plaatsen in het Woord, zoals bij Jesaja: *‘In het nageslacht der dagen zal de berg van Jehovah zijn tot het hoofd der bergen en verheven boven de heuvelen’*, (Jesaja 2:2; Micha 4:1).

Bij David: *‘De bergen zullen vrede dragen en de heuvelen in gerechtigheid’*, (Psalm 72:3).

Bij dezelfde: *‘Looft Jehovah, gij bergen en alle heuvelen’*, (Psalm 148:7,9).

Bij dezelfde: *‘Een berg Gods is de berg van Basan, een berg van heuvelen is de berg van Basan; waarom springt gij op, gij bergen, gij heuvelen der bergen; God verlangt hem te bewonen; ook zal Jehovah wonen voor altijd’*, (Psalm 68:16,17).

Bij Mozes: *‘Van de eerstelingen der bergen van het oosten en van de kostbare dingen van de heuvelen der eeuw, laten zij komen op het hoofd van Jozef’*, (Deuteronomium 33:15,16) en ook in andere plaatsen, zie de nrs. 795, 6435, 8327, 8658, 8758, 9422, 9434.

Vandaar is het, dat de Heer is neergedaald op de berg Sinai en vandaar is het, dat de stad van David was gebouwd op een berg en dat die berg, die de berg Zion werd genoemd, de binnenste hemel betekent en eveneens is het daarvandaan dat de Ouden op de bergen en de heuvelen het heilige van de eredienst hebben gehad, nr. 2722.

10439. Om hen te verteren van over de aangezichten der aarde; dat dit betekent dat zij die van de Kerk zijn, zouden vergaan, staat vast uit de betekenis van verteren, namelijk verderven, maar wanneer het wordt gezegd van Jehovah, Die niet iemand verderft, is het vergaan door zijn eigen boze, zoals eerder; en uit de betekenis van het land, namelijk de Kerk, waarover de nrs. 9325, 10373.

10440. Keer terug van de ontsteking van Uw toorn; dat dit betekent dat zo de afkering van die natie niet zou schaden, staat vast uit de betekenis van de ontsteking van de toorn, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk de afkering bij de mens, nr. 10431, dus is: terugkeren van de ontsteking van de toorn, dat de afkering niet zal schaden. Hoe het hiermee is gesteld, blijkt uit wat voorafgaat in wat is gezegd en getoond.

10441. En laat het U berouwen over Uw volk; dat dit betekent de barmhartigheid voor hen, staat vast uit de betekenis van berouwen, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, namelijk zich erbarmen.

Dat berouwen is zich erbarmen, is omdat het Jehovah nooit berouwt; Hij voorziet immers alle dingen en voorziet daarin van het eeuwige aan; het berouw valt slechts in hem die de toekomst niet weet en die dan bemerkt dat hij zich heeft vergist, als bepaalde gebeurtenissen voorvallen.

Toch wordt het zo van Jehovah in het Woord gezegd, omdat de letterlijke zin is uit zulke dingen die bij de mens verschijnen, want hij is voor de eenvoudigsten, en voor de kleine kinderen, die eerst niet verdergaan; al dezen zijn eveneens in de meest uiterlijke dingen, waaruit zij inzetten en waarna hun innerlijke dingen stilhouden; daarom moet het Woord in de letterlijke zin anders worden verstaan door hen die wijzer zijn geworden.

Het is met het Woord eender gesteld als met de mens; zijn innerlijke dingen lopen uit in vlees en beenderen; deze houden het geheel samen en indien deze niet tot basis of tot schraag dienden, zou de mens niet blijven bestaan, want hij zou niet een laatste hebben waarin de innerlijke dingen stilhielden en waarop zij rustten.

Eender is het gesteld met het Woord; daar zal een laatste zijn, waarin de innerlijke dingen stilhouden; dit laatste is de letterlijke zin en de innerlijke dingen zijn de hemelse dingen, die van de innerlijke zin zijn.

Daaruit nu blijkt, waarom er vanwege de schijn bij de mens, wordt gezegd dat het Jehovah berouwt, terwijl het Hem toch niet berouwt.

Dat er met betrekking tot Jehovah berouwen wordt gezegd, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord, zoals uit het volgende bij Jeremia: *‘Indien het het boze zal hebben gedaan in Mijn ogen, zodat het de stem niet gehoorzaamt, zo zal het Mij berouwen over het goede, waarmee Ik gezegd had dit te zullen weldoen’*, (Jeremia 18:10).

Bij dezelfde: *‘Misschien zullen zij horen en terugkeren, de man van zijn slechte weg en het berouwe Mij over het boze, dat Ik denkende ben hun te doen vanwege de boosheid van hun werken’*, (Jeremia 26:3).

Bij Ezechiël: *‘Wanneer Mijn toorn wordt voleindigd en Ik Mijn ontsteking op hen doe rusten, zo zal het Mij berouwen’*, (Ezechiël 5:13).

Bij Amos: *‘Het berouwde Jehovah en het zal niet geschieden, zei Hij’*, (Amos 7:3,6).

Bij Mozes: *‘Jehovah zal Zijn volk richten en over Zijn knechten zal het Hem berouwen’*, (Deuteronomium 32:36).

Bij Jona: *‘De koning van Ninive zei: Wie weet, God mocht terugkeren en door berouw geleid worden, zodat Hij terugkeert van de gloed van Zijn toorn, dat wij niet vergaan.’*

En zij keerden terug van hun boze weg; derhalve berouwde het God over het boze, dat Hij gezegd had hun te zullen doen, zodat Hij dat niet deed’, (Jona 3:9,10).

In het boek Genesis: *‘Het berouwde Jehovah dat Hij de mens op aarde had gemaakt en het smartte Hem aan Zijn hart’*, (Genesis 6:6).

In het eerste boek van Samuël: *‘Het berouwt Mij dat Ik Saul tot koning heb gemaakt, omdat hij zich van achter Mij heeft afgekeerd’*, (1 Samuël 15:11,35).

In deze plaatsen wordt gezegd dat het Jehovah heeft berouwd, terwijl het Hem toch niet kan berouwen, aangezien Hij alle dingen weet voordat Hij ze doet.

Hieruit blijkt, dat met berouwen de barmhartigheid wordt aangeduid.

Dat het Jehovah nooit berouwt, staat ook uit het Woord vast, zoals bij Mozes: *‘Jehovah is geen man dat Hij zou liegen of een zoon des mensen dat het Hem zou berouwen; zal Hij het gezegd hebben en niet gedaan hebben of gesproken hebben en niet vastgesteld hebben’*, (Numeri 23:19) en in het eerste boek van Samuël: *‘De Onoverwonnene Israëls liegt niet en het berouwt Hem niet, omdat Hij geen mens is dat het Hem zou berouwen’*, (1 Samuël 15:29).

Dat berouw, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, de barmhartigheid is, bij Joel: *‘Jehovah is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van ontferming en Hij pleegt berouw te hebben over het boze’*, (Joël 2:13).

Bij Jona: *‘God is genadig en barmhartig en groot van goedertierenheid en het berouwt Hem over het boze’*, (Jona 4:2).

10442. Gedenk aan Abraham, Izaäk en Israël, Uw knechten; dat dit betekent ter wille van de hemel en de Kerk, staat vast uit de betekenis van Abraham, Izaäk en Israël, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dus ten aanzien van Zijn Goddelijke in de hemel en in de Kerk; en omdat het Goddelijke van de Heer de hemel en de Kerk maakt, wordt er vandaar daarmee ook de hemel en de Kerk aangeduid; dat die met Abraham, Izaäk en Jakob in het Woord worden aangeduid, zie de nrs. 1965, 3305, 4615, 6098, 6185, 6276, 6589, 6804, 6847; en eveneens met Israël, nrs. 4286, 4570, en in de aangehaalde plaatsen in de nrs. 8805, 9340.

Dat zulke dingen met Abraham, Izaäk en Jakob worden aangeduid, staat vast uit de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘Ik zeg u, dat velen zullen komen uit het oosten en het westen en zullen aanzitten met Abraham, Izaäk en Jakob in het koninkrijk der hemelen’*, (Mattheüs 8:11).

Daar is ‘met hen aanzitten’ in de hemel zijn, waar de Heer is; en eveneens hieruit dat namen niet in de hemel binnentreden, maar de hemelse en de Goddelijke dingen, die hierdoor worden aangeduid, nrs. 10216, 10282.

10443. Aan wie Gij hebt gezworen bij U; dat dit de bevestiging door het Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van zweren, wanneer over de Heer wordt gehandeld, dus de onherroepelijke bevestiging uit het Goddelijke, nr. 2842.

10444. En Gij hebt tot hen gesproken; dat dit het vooruitzien en de voorzienigheid betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen en spreken, wanneer over de bevestiging uit het Goddelijke wordt gehandeld, dus het vooruitzien en de voorzienigheid, waarover de nrs. 5361, 6946, 6951, 8095.

10445. Ik zal vermenigvuldigen uw zaad zoals de sterren der hemelen; dat dit de goedheden en de waarheden en de erkenenissen ervan betekent, staat vast uit de betekenis van het zaad, wanneer over de hemel en de Kerk wordt gehandeld, namelijk het goede en het ware daar, waarover de nrs. 1940, 3038, 3310, 3373, 3671, 6158, 10249; en uit de betekenis van de sterren, namelijk de erkenenissen van het goede en het ware, nrs. 2495, 2849, 4697.

In de zin van de letter wordt onder het zaad van Abraham, Izaäk en Israëel vermenigvuldigen, zoals de sterren van de hemel, verstaan de Israëlitische en Joodse natie op ontelbare wijze vermenigvuldigen; maar omdat met de namen in het Woord geestelijke en hemelse dingen worden aangeduid en met hun namen de hemel en de Kerk, wordt daarom met hun zaad de goedheden en waarheden die in de hemel en in de Kerk zijn aangeduid.

Er wordt gezegd zoals de sterren van de hemelen, met als oorzaak, dat de vergelijkingen in het Woord ook vanuit de aanduidingen zijn, nrs. 3579, 8989; hier is het een vergelijking met de sterren der hemelen, omdat daarmee de goedheden en de waarheden ten aanzien van de erkenenissen worden aangeduid.

10446. En dit gehele land, dat Ik heb gezegd, zal Ik geven aan uw zaad; dat dit betekent, waaruit de hemel en de Kerk is, staat vast uit de betekenis van het land, namelijk de Kerk, zie nr. 9325; en omdat de Kerk met het land wordt aangeduid, wordt ook de hemel aangeduid, want de Kerk is de hemel van de Heer op aarde.

Eveneens handelt de Kerk één met de hemel, het ene immers ontstaat en blijft bestaan uit het andere.

Uit de betekenis van het zaad, namelijk het goede en het ware daar, nr. 1445.

10447. En zij zullen erven tot in de eeuw; dat dit het eeuwige leven betekent, staat vast uit de betekenis van erven, wanneer over de hemel wordt gehandeld, namelijk het leven van de Heer, dus het leven van de hemel hebben, nrs. 2658, 2851, 3672, 7212, 9338; en uit de betekenis van de eeuw, dus het eeuwige, nr. 10248.

10448. En het berouwde Jehovah over het boze, dat Hij had gezegd te doen Zijn volk; dat dit de barmhartigheid voor hen betekent, zie nr. 10441.

10449. *Vers 15-20. En Mozes zag om en hij klom af van de berg en de twee tafelen der getuigenis in zijn hand; tafelen geschreven aan de twee overzijden, van hier en van daar waren zij geschreven. En de tafelen, een werk van God waren die; en het schrift, het schrift van God was dat, uitgesneden op de tafelen. En Jozua hoorde de stem van het volk in zijn gejoel en hij zei tot Mozes: Stem des oorlogs in het kamp. En hij zei: Geen stem des geschreeuws: Overwinning en geen stem des geschreeuws: Nederlaag, de stem van een erbarmelijk geschreeuw hoor ik. En het geschiedde, gelijk als hij naderde tot het kamp en hij zag het kalf en de reien en Mozes ontstak in toorn en wierp uit zijn hand de tafelen en hij brak ze onder de berg. En hij nam het kalf dat zij hadden gemaakt en hij verbrandde het met vuur en hij vermaalde het tot poeder en hij strooide het op de aangezichten der wateren en drinken deed hij de zonen Israëls.*

En Mozes zag om en hij klom af van de berg, betekent het Woord neergelaten vanuit de hemel; en de twee tafelen der getuigenis in zijn hand, betekent het Woord van de Heer in het bijzonder en in het algemeen.

Tafelen geschreven aan de twee overzijden, van hier en van daar waren zij geschreven, betekent waardoor de verbinding is van de Heer met het menselijk geslacht of van de hemel met de wereld; en de tafelen, een werk van God waren die en het schrift, het schrift van God was dat, uitgesneden op de tafelen, betekent de uiterlijke en de innerlijke zin van het Woord vanuit het Goddelijke en het Goddelijk Ware; en Jozua hoorde de stem van het volk in zijn gejoel, betekent de monsterring en de ontwaring hoedanig de innerlijke dingen van die natie waren; en hij zei tot Mozes: Stem des oorlogs in het leger, betekent de bestrijding van het ware en het goede, die van de hemel en van de Kerk zijn, door de valsheden en de boosheden, die uit de hel zijn.

En hij zei: Geen stem des geschreeuws: Overwinning en geen stem des geschreeuws: Nederlaag. Betekent aan de ene kant treedt de hemel op, aan de andere kant de hel, dus het valse tegen het ware en het ware tegen het valse; de stem van een erbarmelijk geschreeuw hoor ik, betekent de jammerlijke staat van hun innerlijke dingen; en het geschiedde, gelijk als hij naderde tot het kamp, betekent de hel, waarin toen die natie was; en hij zag het kalf en de reien, betekent de helse eredienst, die was volgens het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden van die natie en daaruit haar innerlijke feestelijkheid.

En de toorn van Mozes ontstak, betekent de afkering van die natie van het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst; en hij wierp uit zijn hand de tafelen en hij brak ze onder de berg, betekent de uiterlijke zin van het Woord, veranderd en een andere vanwege die natie en hij nam het kalf dat zij hadden gemaakt, betekent het verkwikkelijke van de afgodische eredienst van die natie en hij verbrandde het met vuur, betekent geheel en al vanuit de liefde van zich en van de wereld, die verdoemd zijn tot de hel; en hij vermaalde het tot poeder, betekent het helse valse daaruit; en hij strooide het op de aangezichten van de wateren, betekent de vermenging met de ware dingen en drinken deed hij de zonen Israëls, betekent verbonden met en toegeëigend aan die natie.

10450. En Mozes zag om en hij klom af van de berg; dat dit betekent het Woord, neergelaten vanuit de hemel, staat vast uit de betekenis van omzien en afklimmen, wanneer over het Woord wordt gehandeld, namelijk neergelaten worden; uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, waarover in nr. 9372; en uit de betekenis van de berg Sinaï, dus de hemel, waar vanuit het Goddelijk Ware is, nr. 9420.

10451. En de twee tafelen der getuigenis in zijn hand; dat dit betekent het Woord van de Heer in het bijzonder en in het algemeen, staat vast uit de betekenis van de tafelen waaraan de tien geboden waren ingeschreven, dus het Woord in de gehele samenvatting, nr. 9416; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, nr. 9503. Dat met die tafelen wordt aangeduid het Woord in de gehele samenvatting, dus in het bijzonder en in het algemeen, is omdat daaraan de Wet des Levens was ingeschreven en onder die Wet worden in de strikte zin de Tien Geboden verstaan; in een minder strikte zin wordt het door Mozes geschreven Woord verstaan; in een bredere zin het historische Woord en in de breedste zin het gehele Woord, zie nr. 6752.

Verder omdat de berg Sinaï, waar de Wet op die Tafelen was geschreven, de hemel betekende, waar vanuit het Goddelijk Ware is en Mozes beeldde het Woord uit, namelijk het Goddelijk Ware Zelf uit de Heer; daarom waren de Tafelen in zijn hand als een kenteken van die uitbeelding.

10452. Tafelen geschreven aan de twee overzijden, van hier en van daar waren zij geschreven; dat dit betekent waardoor de verbinding is van de Heer met het menselijk geslacht of van de hemel met de wereld, staat vast uit de betekenis van de tafelen waaraan de Wet was ingeschreven, dus het Woord in de gehele samenvatting, nr. 10451.

Dat het schrift aan de twee overzijden, van hier en van daar, de verbinding betekent van de Heer met het menselijk geslacht, zie de ontvouwing in de nrs. 9416, 10375; daarom werden die tafels eveneens Tafelen des Verbonds genoemd; het verbond immers is de verbinding, nrs. 665, 666, 1023, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804, 8767, 8778, 9396.

Omdat hier wordt gezegd de verbinding van de Heer met het menselijk geslacht, of van de hemel met de wereld, door het Woord, moet het worden gezegd hoe het hiermee is gesteld. Zij die niet weten hoedanig het Woord is, kunnen geenszins geloven, dat er daardoor verbinding is van de Heer met het menselijk geslacht en van de hemel met de wereld, en nog minder kunnen degenen dit, die het Woord verachten of voor niets achten.

Maar laten zij weten, dat de hemelen blijven bestaan door het Goddelijk Ware en dat er zonder Dit geen hemelen zouden zijn; en dat het menselijk geslacht blijft bestaan door de hemel; want indien deze niet invloede bij de mens, zou de mens niet in het minst kunnen denken, dus ook niet iets redelijk willen.

Opdat dus de hemel zal blijven bestaan en krachtens de verbinding ermee, het menselijk geslacht, is er door de Heer voorzien in het Woord, waarin het Goddelijk Ware is voor de engelen en voor de mensen.

Het Woord immers in zijn geestelijke en hemelse zin is zodanig dat daarin de engelenwijsheid zelf aanwezig is, in zo'n uitmuntende graad, dat nauwelijks iets door de mens kan worden gedacht ten aanzien van de hoedanigheid van de uitmuntendheid ervan, hoewel het in de letter zeer eenvoudig en ruw verschijnt.

Daaruit blijkt dat de hemel in zijn wijsheid is krachtens het Woord, wanneer dit door de mens wordt gelezen en de mens dan tegelijk in verbinding met de hemel is, daarom is aan de mens zo'n Woord gegeven.

Daaruit volgt, dat indien er niet dit middel van verbinding in de wereld was, de verbinding met de hemel zou vergaan en met de verbinding elk goede van de wil en elk ware van het verstand bij de mens en hiermee, dat menselijke zelf dat de mens met de mens vergezelschap; vandaar zouden het boze en het valse alle dingen in beslag nemen, ten gevolge waarvan het ene gezelschap na het andere te gronde zou gaan.

Het zou immers zijn zoals wanneer de mens in de donkerheid gaat en overal tegenaan stoot; en het zou zijn zoals wanneer het hoofd ijlt, waardoor het lichaam zich onzinnig en waanzinnig laat meeslepen tot aan zijn verderf toe en het zou zijn zoals wanneer het hart verkwijnt, waardoor de ingewanden en de leden ophouden hun nutten te verrichten, totdat het geheel afsterft.

Zodanig zou de staat van de mens zijn, indien niet de hemel met hem was verbonden en de hemel zou met hem niet verbonden zijn, indien er niet het Woord was, of indien niet het Goddelijk Ware rechtstreeks door de engelen werd vergemeenschaft, zoals in de oude tijden. Wanneer er wordt gezegd de hemel, wordt ook het Goddelijke verstaan, want het Goddelijke van de Heer maakt de hemel; zo is verbonden worden met de hemel, verbonden worden met de Heer en is ontbonden worden van de hemel, ontbonden worden van de Heer en ontbonden worden van de Heer is vergaan.

Alle beschikking immers ten goede, die de voorzienigheid wordt genoemd, is daarvandaan; wanneer deze verwijderd is, storten alle dingen zich in het boze en zo in de verwoesting.

Hieruit kan vaststaan, van welk nut het Woord is.

Maar dat het Woord zodanig is en van zo'n groot nut, zullen weinigen geloven.

10453. En de Tafelen, een werk van God waren die; en het schrift, het schrift van God was dat, uitgesneden op de tafelen; dat dit betekent de uiterlijke en de innerlijke zin van het

Woord vanuit het Goddelijke en het Goddelijk Ware, staat vast uit de betekenis van de Tafelen, namelijk het Woord in de gehele samenvatting, zie nr. 10452; hier echter het uiterlijke van het Woord, waarover in wat volgt.

Uit de betekenis van het werk van God, namelijk uit het Goddelijke; uit de betekenis van het schrift, dus het innerlijke van het Woord, waarover eveneens hierna.

Vandaar is het schrift van God het innerlijke van het Woord uit het Goddelijke; uit de betekenis van uitgesneden op de tafelen, namelijk het innerlijke op het uiterlijke, dus daarin. Dat de tafelen hier het uiterlijke van het Woord betekenen, is omdat die hier werden onderscheiden van het schrift, dat het innerlijke ervan is; wanneer zij echter niet worden onderscheiden van het schrift, dan wordt daarmee het innerlijke en tegelijk het uiterlijke van het Woord aangeduid, dus het Woord in de gehele samenvatting, zie nr. 10452.

Dat zij hier worden onderscheiden, is omdat de tafelen werden gebroken en toch dezelfde woorden daarna aan andere tafelen, die door Mozes waren gehouwen, door Jehovah werden ingeschreven.

Het uiterlijke van het Woord is de letterlijke zin ervan; die zin, namelijk de zin van de letter of zoals een vlak, waaraan de innerlijke zin is ingeschreven.

Dat de tafelen, die een werk van God waren, door Mozes, toen hij het kalf en de reien zag, werden gebroken en dat op bevel van Jehovah, andere tafelen door Mozes werden gehouwen en daarna daaraan dezelfde woorden werden ingeschreven en dat zo de tafelen niet langer het werk van God waren, maar het werk van Mozes, maar het schrift toch het schrift van God, sluit een verborgenheid in die nog onbekend is.

De verborgenheid is dat de zin van de letter een andere zou zijn geweest, indien het volk bij een ander volk was geschreven, of indien dit volk niet zodanig was geweest.

De letterlijke zin van het Woord immers handelt over dit volk, omdat het Woord daar is geschreven, zoals blijkt zowel uit de historische als uit de profetische dingen van het Woord. En dit volk was in het boze, omdat het van harte afgodisch was en toch moest, opdat de innerlijke en de uiterlijke zin met elkaar zouden stroken, dit volk worden geprezen en worden genoemd het volk Gods, de heilige natie, het eigendom; vandaar hadden de eenvoudigen, die door de uiterlijke zin van het Woord zouden worden onderwezen, te geloven dat die natie zodanig is geweest, zoals die natie zelf ook gelooft en eveneens de meesten uit de christelijke wereld heden ten dage; en bovendien waren aan hen, vanwege de verstoktheid van hun harten, verscheidene dingen toegestaan, die in de uiterlijke zin van het Woord voorkomen en die maken, zoals de teksten die bij (Mattheüs 19:8) staan en eveneens andere dingen, waaraan hier stilzwijgend aan voorbij wordt gegaan.

Aangezien dus de zin van de letter van het Woord zodanig was gemaakt ter wille van dat volk, werden daarom de tafelen, die het werk van God waren geweest, gebroken en andere, op bevel van Jehovah, door Mozes gehouwen.

Maar omdat toch hetzelfde Heilige Goddelijke daaraan binnenin was, werden daarom dezelfde woorden, die in de vorige tafelen waren geweest, door Jehovah aan deze tafelen ingeschreven; zoals blijkt bij Mozes: *‘Jehovah zei tot Mozes: Houw u twee tafelen van stenen, zoals de vorige, opdat Ik op de tafelen de woorden schrijve, die op de vorige tafelen waren geweest, die gij gebroken hebt; en Jehovah schreef op die tafelen de woorden van het verbond, de Tien Woorden’*, (Exodus 34:1,4,28) en elders: *‘In die tijd zei Jehovah tot mij: Houw u twee tafelen van stenen, zoals de vorige en Ik zal op de tafelen de woorden schrijven, die geweest zijn op de vorige tafelen, die gij hebt gebroken; en Jehovah schreef op de tafelen naar het vorige schrift, de Tien Woorden; daarna gaf ze Jehovah mij’*, (Deuteronomium 10:1-4).

Dat Jehovah dit volk niet als Zijn volk heeft erkend, hoewel het zo werd genoemd ter wille van de samenstemming van de innerlijke zin met de uiterlijke, maar als het volk van Mozes, staat vast in dit hoofdstuk: *‘Verdorven heeft zich uw volk dat gij hebt doen opklimmen uit het*

land van Egypte; ga, leid het volk tot hetgeen Ik u gezegd heb', vers 7, 34; en verder: 'En Jehovah sprak tot Mozes: Klim op, gij en het volk dat gij hebt doen opklimmen uit het land van Egypte, tot het land dat Ik heb gezworen aan Abraham, Izaäk en Jakob en Ik zal zenden vóór u een engel, aangezien Ik niet zal opklimmen in het midden van u, deswege omdat dit een volk hard van nek is', (Exodus 33:1-3).

Iets eenders wordt ook daarmee aangeduid 'dat Mozes werd gezet in een kloof der rots en dat het hem niet geoorloofd was de aangezichten van Jehovah te zien, maar slechts de achterliggende dingen', (Exodus 33:22,23).

Iets eenders ook daarmee 'dat Mozes, toen zijn huid van zijn aangezicht straalde, een sluier op het aangezicht gaf, wanneer hij sprak met de zonen Israëls', (Exodus 34:30-35).

Hoedanig dat volk zou worden, werd door Jehovah aan Abraham voorzegd, toen Hij wilde dat diens zaad het land Kanaän zou erven; daar wordt gezegd: 'dat nadat Abraham de driejarige vaars, de driejarige geit en de driejarige ram doormidden had gedeeld, die dienden tot het aangaan van het verbond, toen een slaap over Abraham viel en zie, een schrik van grote duisternis vallende op hem en toen de zon onderging, geschiedde donkerheid en zie, een oven van rook en een fakkel van vuur ging door tussen die stukken', (Genesis 15:8,9,12,17).

10454. En Jozua hoorde de stem van het volk in zijn gejoel; dat dit betekent de monsterring en de ontwaring hoedanig de innerlijke dingen van die natie waren, staat vast uit de betekenis van horen, namelijk de monsterring en de ontwaring; er wordt immers nu gehandeld over die natie, hoedanig die innerlijk was, dus hoedanig haar innerlijke dingen waren; uit de uitbeelding van Jozua, te weten het Ware van het Woord, die hij monsterde en ontwaarde; hij was immers de dienaar van Mozes en door Mozes werd het Woord uitgebeeld, zoals eerder is getoond.

Vandaar wordt met de dienaar het ware uitgebeeld, want al het ware is van het Woord; hier het monstrende, uitvorsende en ontwarende ware; uit de betekenis van de stem van het volk in zijn gejoel, namelijk hoedanig die natie innerlijk was, dus hoedanig haar innerlijke dingen waren.

Met de stem immers wordt in het Woord de innerlijke stem aangeduid, dus het denken, vandaar het innerlijk hoedanige ten aanzien van het ware of het valse, want hieruit of daaruit is het denken; zie de nrs. 219, 220, 5363, 7573, 8813, 9926; met het gejoel echter wordt de articulatie van de klank aangeduid, hetzij van de spraak, hetzij van het gezang, hetzij van het geschreeuw, dat voortgaat vanuit het denken, dat de innerlijke stem is.

Vandaar wordt met de stem horen in het gejoel, het ontwaren aangeduid hoedanig de innerlijke dingen zijn, vanuit de klank als een aanwijzing.

De klank immers, hetzij deze is van de spraak, hetzij van het gezang, hetzij van het geschreeuw, gaat voort vanuit de innerlijke aandoening en het denken; deze beide zijn in de klank en zij worden eveneens ontwaard door hen die daarop letten en daarover bespiegelen; zoals bijvoorbeeld als men driftig is of dreigend of vriendelijk of mild of blij of somber enzovoort.

In het andere leven wordt dit zo fijn waargenomen, dat uit de klank van één woord door de engelen wordt waargenomen, hoedanig iemand is ten aanzien van zijn innerlijke dingen. Die dingen zijn het, die worden aangeduid met de stem van het volk horen in zijn gejoel.

10455. En hij zei tot Mozes: Stem des oorlogs in het kamp; dat dit betekent de bestrijding van het ware en het goede, die van de hemel en van de Kerk zijn, door de valsheden en de boosheden, die vanuit de hel zijn, staat vast uit de betekenis van de stem, namelijk het denken en de aandoening, die de innerlijke dingen van de stem zijn, dus de hoedanigheid van de innerlijke dingen, nr. 10454.

Uit de betekenis van de oorlog, namelijk de strijd van het ware vanuit het goede met het valse vanuit het boze en in de tegengestelde zin de strijd van het valse vanuit het boze tegen het ware vanuit het goede, waarover hierna; en uit de betekenis van het kamp, namelijk de Kerk en de hemel, want door het kamp van de zonen Israëls werden die uitgebeeld, nr. 10038.

Daaruit blijkt, dat met de stem des oorlogs in het kamp, wordt aangeduid de bestrijding van het ware en het goede, die van de Kerk en de hemel zijn, door de valsheden en de boosheden die vanuit de hel zijn.

Er wordt gezegd vanuit de hel, omdat alle valsheden en boosheden daaruit zijn en omdat hier met het kamp, toen daar het gouden kalf werd vereerd, de hel wordt aangeduid, zie nr. 10458. Dat deze dingen met de stem des oorlogs in het kamp worden aangeduid, is omdat nu in de innerlijke zin wordt gehandeld over de innerlijke dingen van de Israëlitische natie, van wie de innerlijke dingen tegen de waarheden en de goedheden van de Kerk en van de hemel waren en wel zo geheel en al dat zij die verwierp.

De innerlijke dingen immers van die natie waren in beslag genomen door de liefden van zich en van de wereld en waar die regeren, daar worden de waarheden en de goedheden van de Kerk aanhoudend bestreden, hoezeer ook de uiterlijke dingen in de eredienst heilig schijnen te zijn; de heilige eredienst bij hen is het middel, en de voorrang en de welstand zijn de einddoelen; dus zijn de dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, de middelen en zijn de dingen die van de wereld en van henzelf zijn, de einddoelen; en het einddoel ter wille waarvan de mens handelt, voert bij de mens het bevel en het middel dient.

Daaruit volgt dat de hemel bij zulke personen dient en de wereld heerst, dus dat de wereld op de hoogste plaats is, dus op de plaats van het hoofd en de hemel op de lagere plaats, dus op de plaats van de voet; daarom wordt de hemel, indien die hun liefden niet begunstigt, onder de voeten geworpen, getrapt en vertreden; zodanig is omkering bij hen bij wie de liefden van zich en van de wereld regeren.

Vandaar is het eveneens, dat dezen, wanneer zij door de engelen worden aangezien, omgekeerd verschijnen, met het hoofd omlaag en de voeten omhoog.

Dat de oorlog de strijd van het ware met het valse is en in de tegengestelde zin van het valse tegen het ware, is omdat de oorlog in de geestelijke zin niet iets anders is.

Zulke gevechten worden ook met de oorlogen in de historische teksten van het Woord in de innerlijke zin aangeduid, zoals kan vaststaan uit de nrs. 1664, 8273.

Wie niet weet, dat met de oorlogen in het Woord de oorlogen in de geestelijke zin worden aangeduid, kan niet weten, wat de dingen insluiten die over de oorlogen worden vermeld, zoals bij (David 7,8,11) en in de Openbaring hier en daar en bij de evangelisten, waar over de laatste tijden van de Kerk wordt gehandeld, (Mattheüs 24:5-7) en elders.

Vandaar is het eveneens dat alle werktuigen van de oorlog, zoals: zwaarden, speren, schilden, bogen, pijlen en meer dingen, zulke zaken betekenen die van de geestelijke strijd zijn, waarover hier en daar in de ontvouwingen.

10456. En hij zei: Geen stem des geschreeuws: Overwinning, en geen stem des geschreeuws: Nederlaag; dat dit betekent, aan de ene kant treedt de hemel op aan de andere kant de hel, dus het valse tegen het ware en het ware tegen het valse, staat vast uit de betekenis van de stem des geschreeuws of van de stem in het gejoel, namelijk de hoedanigheid van de innerlijke dingen van die natie, nr. 10454.

Uit de betekenis van niet overwinning en niet nederlaag, namelijk de schommeling van de strijd tussen het valse en het ware en geen beslissing; en omdat al het valse uit de hel is en al het ware vanuit de hemel, zo wordt met dezelfde woorden aangeduid dat de hemel van de ene kant optreedt en de hel van de andere kant.

Dat het geschreeuw het valse is, zie nr. 2240; dat het het denken is, met de volle bedoeling van te handelen, nr. 7119; en dat het de innerlijke weklacht is, nr. 7782.

Hiermee wordt de staat van de innerlijke dingen van die natie beschreven, waarin zij zijn, wanneer de hel bij hen optreedt tegen de hemel en de hemel optreedt tegen de hel, dus wanneer zij tussen het ene en het andere worden gehouden, wat gebeurt wanneer zij in de uiterlijke eredienst waren, terwijl het innerlijke gesloten was, dat gesloten werd ter wille hiervan dat er toch door de uiterlijke dingen, die uitbeeldingen waren voor de innerlijke dingen, vergemeenschapping zou zijn met de hemel, over welke zaak eerder is gehandeld.

10457. De stem van een erbarmelijk geschreeuw hoor ik; dat dit de jammerlijke staat van hun innerlijke dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de stem van het erbarmelijk geschreeuw, namelijk het jammerlijke; want dit wordt in de oorspronkelijke taal uitgedrukt met een woord, dat zowel het geschreeuw als de aandoening en de ellende betekent, dus dat een erbarmelijk geschreeuw betekent en wanneer de stem de hoedanigheid van de innerlijke dingen betekent, nr. 10454, betekent vandaar de stem een erbarmelijk geschreeuw de jammerlijke staat van de innerlijke dingen.

10458. En het geschiedde, gelijk als hij naderde tot het kamp; dat dit betekent tot de hel, waarin die natie toen was, staat vast uit de betekenis van het kamp van de zonen Israëls, namelijk de hemel en de Kerk, nrs. 4236, 10038; vandaar wordt, aangezien in een afgodische eredienst waren, door het kalf als ‘jehovah’ te aanbidden, met hun kamp de hel aangeduid, want het uitbeeldende van de hemel en de Kerk wordt verkeerdt in het uitbeeldende van de hel, wanneer het volk zich van de Goddelijke eredienst afkeert tot de duivelse eredienst, die de eredienst van het kalf was.

Iets eenders wordt met het kamp aangeduid bij Amos: *‘Ik heb onder ulieden de pest gezonden in de weg van Egypte; Ik heb uw jongemannen door het zwaard gedood, met de gevangenschap van uw paarden, dermate dat Ik de stank van uw kamp zelfs in uw neus heb doen opgaan’*, (Amos 4:10).

Daar wordt gehandeld over de verwoestingen van het ware, waarbij na de verwoesting het kamp de hel betekent; dat er over de verwoesting van het ware wordt gehandeld, blijkt uit de afzonderlijke dingen daar, beschouwd in de innerlijke zin.

De pest immers is de verwoesting, nrs. 7102, 7505, de weg is het ware en in de tegengestelde zin het valse, nr. 10422; Egypte is het uiterlijke en eveneens de hel, nr. 10437; het zwaard is het valse dat strijdt tegen de waarheden, nrs. 2799, 4499, 6353, 7102, 8294; de jongemannen zijn de waarheden van de Kerk; gedood worden is geestelijk vergaan, nr. 6767, 8902; de gevangenschap is de beroving van het ware, nr. 7990; de paarden zijn het verstandelijke, dat wordt verlicht, nrs. 2760-2762, 3217, 5321, 6125, 6534; de stank is het afschuwelijke dat van de hel uitwasemt, nr. 7161.

Daaruit blijkt dat het kamp in die zin de hel is.

De hel wordt ook aangeduid met het kamp der vijanden, die tegen Jeruzalem waren en in het algemeen die tegen de zonen Israëls waren, in de historische teksten van het Woord.

10459. En hij zag het kalf en de reien; dat dit betekent de helse eredienst, die was volgens de verkwikkingen van de uiterlijke liefden van die natie en daaruit haar innerlijke feestelijkheid, staat vast uit de betekenis van het kalf, namelijk de verkwikkingen van de uiterlijke liefden van die natie, nr. 10407.

Dat het hier de eredienst volgens dat verkwikkelijke is, komt omdat die natie, toen Mozes het kamp naderde, in die eredienst was en dat deze eredienst uit de hel is, staat vast uit wat eerder is getoond en uit de betekenis van de reien, namelijk de innerlijke feestelijkheid, nr. 10416.

10460. En Mozes ontstak in toorn; dat dit betekent de afkering van die natie van het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, staat vast uit de betekenis van in

toorn ontsteken, wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk de afkering van de mens van de innerlijke dingen, dus van de Goddelijke dingen, nr. 10431.

Iets eenders wordt met in toorn ontsteken aangeduid, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot Mozes, omdat door Mozes wordt uitgebeeld het Woord of het Goddelijk Ware dat uit de Heer is, of wat hetzelfde is, de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, zie over deze uitbeelding nr. 9372.

Er wordt gezegd: van het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, want wie zich afkeert van het innerlijke van het Woord, keert zich ook af van het innerlijke van de Kerk en eveneens van het innerlijke van de eredienst; aangezien het innerlijke van de Kerk en het innerlijke van de eredienst, zijn uit het innerlijke van het Woord.

Het Woord immers leert, hoedanig de mens van de Kerk zal zijn of hoedanig de Kerk bij de mens zal zijn en eveneens hoedanig de eredienst bij de mens van de Kerk zal zijn; het zijn immers de goedheden en de waarheden van de liefde en van het geloof die de innerlijke Kerk maken en eveneens de innerlijke eredienst.

Die dingen leert het Woord en die dingen zijn de innerlijke dingen van het Woord.

10461. En hij wierp uit zijn hand de tafelen en hij brak ze onder de berg; dat dit betekent de uiterlijke zin van het Woord, veranderd en een andere vanwege die natie, staat vast uit de betekenis van de tafelen, waarop de Wet was geschreven, namelijk de uiterlijke zin van het Woord ofwel de letterlijke zin ervan, nr. 10453; uit de betekenis van die uit de hand werpen en breken, dus de echte uiterlijke zin vernietigen, en dus eveneens veranderen en een andere maken; dat de uiterlijke zin van het Woord veranderd was en een andere gemaakt vanwege de Israëlitische natie, zie nr. 10453; en uit de betekenis van de berg Sinaï, namelijk de hemel waar vanuit het Goddelijk Ware is, nr. 9420; er wordt gezegd onder de berg, aangezien de uiterlijke zin van het Woord onder de hemel is, de innerlijke echter in de hemel.

10462. En hij nam het kalf dat zij hadden gemaakt; dat dit het verkwikkelijke van de afgodische eredienst van die natie betekent, staat vast uit de betekenis van het kalf, namelijk het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden. Van de Israëlitische natie, waaruit en volgens die hun eredienst is, die afgodisch is, nrs. 10407, 10459.

10463. En hij verbrandde het met vuur; dat dit betekent geheel en al vanuit de liefden van zich en van de wereld, die verdoemd zijn tot de hel, staat vast uit de betekenis van het vuur, namelijk de hemelse liefde en de liefde jegens de naaste en in de tegengestelde zin de helse liefde, namelijk de eigenliefde en de liefde van de wereld, waarover de nrs. 4906, 5071, 5215, 6314, 6832, 6834, 6849, 7324, 7575, 10055; vandaar is met vuur verbrand worden, geheel en al met de liefden van zich en van de wereld vervuld worden, dus verdoemd worden tot de hel, want die liefden zijn, wanneer die regeren, de hel bij de mens.

Hieruit blijkt wat er wordt aangeduid met het helse vuur, waarover in het Woord hier en daar.

10464. En hij vermaalde het tot poeder; dat dit het helse valse daaruit betekent, staat vast uit de betekenis van tot poeder of tot het uiterst fijne vermalen, dus het valse formeren uit het helse verkwikkelijke, dus het helse valse; dat met vermalen, wanneer over het boze wordt gehandeld, dit wordt aangeduid, kan vaststaan uit wat eerder is getoond in de nrs. 4335, 9995, 10303.

10465. En hij strooide het op de aangezichten van de wateren; dat dit de vermenging met de waarheden betekent, staat vast uit de betekenis van de wateren, namelijk de waarheden, waarover nr. 10238; en omdat er wordt gezegd dat het poeder, waarin het kalf was vermalen, op de wateren werd gestrooid, wordt daarom daarmee aangeduid dat het valse uit het helse verkwikkelijke was vermengd met de waarheden die uit de hemel zijn.

Dat met deze wateren worden aangeduid de waarheden die vanuit de hemel zijn, is omdat die wateren neerdaalden van de berg Sinai en met de berg Sinai wordt de hemel aangeduid, van waaruit het Goddelijk Ware is, nr. 9420.

Dat die wateren daarvandaan waren, staat elders bij Mozes vast: *‘Uw zonde, die gij hebt gedaan, het kalf, nam ik en verbrandde het met vuur en stampte het door het terdege te malen, totdat het verdund was tot stof en zijn stof wierp ik in de beek neerdalende vanuit de berg’*, (Deuteronomium 9:21).

10466. En drinken deed hij de zonen Israëls; dat dit betekent verbonden met en toegeëigend aan die natie, staat vast uit de betekenis van drinken, namelijk het ware met zich verbinden en het zich toe-eigenen en in de tegengestelde zin het valse, nrs. 3089, 3168, 8562; hier het valse van het boze.

Onder de zonen Israëls wordt verstaan die natie zonder een andere zin, aangezien hier over haar eigene wordt gehandeld.

Hieruit kan nu vaststaan, hoedanig die natie is ten aanzien van haar innerlijke dingen, want die worden in dit hoofdstuk beschreven.

10467. Vers 21-25. *En Mozes zei tot Aharon: Wat heeft u dit volk gedaan, dat gij over hetzelfde zulk een grote zonde hebt gebracht. En Aharon zei: De toorn ontsteke niet, mijn heer; gij kent het volk, dat het in het boze is. En zij zeiden tot mij: Maak ons goden, die mogen gaan vóór ons, omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is. En ik zei tot hen: Wie goud heeft, rukke het af; en zij gaven mij en ik wierp dat in het vuur en uitgegaan is dit kalf. En Mozes zag het volk, dat het losbandig was, omdat Aharon het losbandig had gemaakt, tot tenietdoening bij hen die tegen hen opstonden.*

En Mozes zei tot Aharon, betekent de doorvatting vanuit het innerlijke ten aanzien van zo'n uiterlijke; wat heeft u dit volk gedaan, dat gij over hetzelfde zo'n grote zonde hebt gebracht, betekent vanwaar is dit, dat die natie zich zo van het Goddelijke heeft afgekeerd; en Aharon zei, betekent het doorvatte; de toorn ontsteke niet, mijn heer, betekent laat het innerlijke zich vanwege dit niet afkeren; gij kent het volk, dat het in het boze is, betekent dat die natie in het uiterlijke is, gescheiden van het heilig innerlijke; en zij zeiden tot mij, betekent de aanmaning; maak ons goden, die mogen gaan vóór ons, betekent de valsheden van leer en van eredienst, dus de afgodische dingen; omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is, betekent dat het volslagen onbekend is, welk ander Goddelijk Ware er in het Woord is. dat de mens uit het uiterlijke tot het innerlijke verheft en de Kerk maakt; en ik zei tot hen: Wie goud heeft, rukke het af, betekent het uittrekken van zulke dingen vanuit de letterlijke zin, die het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden en de beginselen daaruit begunstigen; en zij gaven mij, betekent het bijeenbrengen en de uitwerking; en ik wierp dat in het vuur en uitgegaan is dit kalf, betekent de liefden van zich en van de wereld, waaruit en volgens welke die eredienst is; en Mozes zag het volk, dat het losbandig was, betekent dat het uit het innerlijke was doorvat, dat die natie afkerig was van het innerlijke, dus van het Goddelijke, omdat Aharon het losbandig had gemaakt, betekent dat dit was door de uiterlijke dingen die zij liefhadden; tot tenietdoening bij hen die tegen hen opstonden, betekent zonder elke macht om te weerstaan de boosheden en de valsheden, die uit de hel zijn.

10468. En Mozes zei tot Aharon: dat dit betekent de doorvatting uit het innerlijke ten aanzien van zo'n uiterlijke, staat vast uit de betekenis van zeggen, namelijk het doorvatten, waarover nr. 10290; uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, waarover nr. 9372; hier het

innerlijke ervan; en de uitbeelding van Aharon, namelijk het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, waarover nr. 10397.

Dat Mozes hier het innerlijke is, komt omdat hij tot Aharon spreekt, door wie het uiterlijke wordt uitgebeeld.

Of men zegt het innerlijke en het uiterlijke van het Woord, dan wel eenvoudigweg het innerlijke en het uiterlijke, is hier om het even, want het Woord is het Goddelijk Ware, waaruit de mens de doorvatting heeft; hier de doorvatting ten aanzien van zo'n uiterlijke bij de Israëlitische natie, zowel in de eredienst als in alles van de Kerk en in alles van het Woord. Men moet weten, dat alle doorvatting ten aanzien van het uiterlijke is vanuit het innerlijke; vanuit het innerlijke immers kunnen de dingen worden gezien die in het uiterlijke zijn, maar niet vanuit het uiterlijke de dingen die daarin zijn en te minder vanuit het uiterlijke de dingen die in het innerlijke zijn.

Vandaar is het, dat degenen die in de uiterlijke dingen zonder het innerlijke zijn, de innerlijke dingen niet erkennen, omdat zij die niet voelen en zien en verder, dat sommigen die ontkennen en daarmee de hemelse en de Goddelijke dingen.

10469. Wat heeft u dit volk gedaan, dat gij over hetzelfde zo'n grote zonde hebt gebracht; dat dit betekent vanwaar is dit, dat die natie zich zo van het Goddelijke heeft afgekeerd, staat vast uit de betekenis van wat heeft u dit volk gedaan, namelijk dat het betekent vanwaar het is dat die natie zodanig is; want met doen wordt hier niet doen aangeduid, aangezien niet met Aharon, Aharon wordt aangeduid, maar het uiterlijke, dat ten aanzien van zijn hoedanigheid door het innerlijke wordt gemonsterd; en daarom wordt er, wanneer het los van de personen wordt verstaan, met wat heeft u dit volk gedaan, aangeduid: vanwaar is dit; en uit de betekenis van de zonde, namelijk de afkering van het Goddelijke, waarover de nrs. 5841, 9346.

10470. En Aharon zei; dat dit het doorvatte betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer er wordt gehandeld over het innerlijke dat monstert en uitvorst wat in het uiterlijke is, dus doorvatten; vandaar is het omgekeerd, wanneer over het uiterlijke wordt gehandeld, het doorvatte.

10471. De toorn ontsteke niet, mijn heer; dat dit betekent laat het innerlijke zich daarom niet afkeren, staat vast uit de betekenis van het ontsteken in toorn, wanneer over Mozes wordt gehandeld, met wie het innerlijke wordt aangeduid, dus zich afkeren, hier laat het zich niet afkeren; en uit de uitbeelding van Mozes, die hier mijn heer is, namelijk het innerlijke, nr. 10468.

Mozes wordt hier mijn heer genoemd door Aharon, omdat het innerlijke de heer is, omdat het innerlijke de heer is en het uiterlijke naar verhouding de knecht, want het innerlijke bij de mens is in de hemel, vandaar is het, wanneer het geopend is, de hemel van hem; en het uiterlijke bij hem is in de wereld, dus is het de wereld van hem en de wereld is gemaakt opdat die de hemel van dienst zal zijn, zoals de knecht zijn heer.

Evenzo is het gesteld met het uiterlijke van de eredienst en eveneens met het uiterlijke van de Kerk, en ook met dat van het Woord, ten opzichte van het innerlijke ervan.

10472. Gij kent het volk, dat het in het boze is; dat dit betekent dat die natie in het uiterlijke is, gescheiden van het heilig innerlijke, staat vast uit de betekenis van het boze en van de zonde, namelijk de ontbinding, de scheiding en de afkering van het Goddelijke, waarover de nrs. 4997, 5746, 5841, 9346.

Er wordt gezegd gescheiden van het heilig innerlijke, aangezien het uiterlijke dat gescheiden is van het innerlijke, ook gescheiden is van het heilige, want het heilige van de mens is in het innerlijke van hem.

Heilig wordt datgene genoemd, wat bij de mens invloeit vanuit de hemel, dat wil zeggen, door de hemel uit de Heer; de hemel vloeit in het innerlijke van de mens in en door dit in zijn uiterlijke, aangezien het innerlijke van de mens is geformeerd tot het beeld van de hemel, dus tot de opneming van de geestelijke dingen die daar zijn en het uiterlijke tot het beeld van de wereld, dus tot de opneming van de natuurlijke dingen die daar zijn, nrs. 9279, 10156.

Daaruit blijkt hoedanig de mens is, bij wie het uiterlijke gescheiden is van het innerlijke, namelijk dat hij in de wereldlijke, de aardse en de lichamelijke dingen alleen is, degenen die alleen in deze dingen zijn, vatten ook niet wat het innerlijke is, dus ook niet wat het is in de hemelse en de Goddelijke dingen te zijn, zij menen dat zij, wanneer zij in die dingen zijn die van de uiterlijke eredienst van de Kerk zijn, ook in de Goddelijke dingen zijn; toch is dat niet zo, want zij zijn dan of in het lichamenlijk verkwikkelijke vanwege de gewoonte vanaf hun kindertijd, of zij zijn er ter wille van de wereld om te verschijnen, of vanwege de ambtsplicht ter wille van het gewin of de eer; dus zijn zij eveneens in de wereldlijke, de aardse en de lichamelijke dingen en niet in de hemelse en de Goddelijke.

Anders is het gesteld bij hen die in de uiterlijke dingen zijn vanuit het innerlijke.

10473. En zij zeiden tot mij; dat dit de aanmaning betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer er wordt gehandeld over hen die in de van het innerlijke gescheiden uiterlijke dingen zijn, dus de aanmaning, nr. 10398.

10474. Maak ons goden, die mogen gaan vóór ons; dat dit betekent de valsheden van leer en van eredienst, dus de afgodische dingen, zie nr. 10399.

10475. Omdat deze Mozes, die man, die ons heeft doen opklimmen uit het land van Egypte, wij weten niet wat er met hem is; dit betekent dat het volslagen onbekend is, welk ander Goddelijk Ware er in het Woord is, dat de mens vanuit het uiterlijke tot het innerlijke verheft en de Kerk maakt, zie eerder nr. 10400.

10476. En ik zei tot hen: Wie goud heeft, rukke het af; dat dit betekent het uittrekken van zulke dingen vanuit de letterlijke zin van het Woord, die het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden en de beginselen daaruit begunstigen, staat vast uit wat eerder in nr. 10402 is ontvouwd en getoond.

10477. En zij gaven mij; dat dit betekent het bijeenbrengen en de uitwerking, zoals eerder in de nrs. 10403, 10404.

10478. En ik wierp dat in het vuur en uitgegaan is dit kalf; dat dit de liefden van zich en van de wereld betekent, waaruit en volgens welke die eredienst is, staat vast uit de betekenis van het vuur, namelijk de eigenliefde in de ene en de andere zin, waarover de nrs. 4906, 5071, 5215, 6314, 6832, 6849, 7324, 7575, 10055, hier de liefde van zich en de liefde van de wereld, omdat die natie daarin was, aangezien zij in de van het innerlijke gescheiden uiterlijke was; vandaar is in het vuur werpen, in die liefden werpen en zulke dingen uit de letter opmaken die ze begunstigen en een leerstelling daaruit maken; en uit de betekenis van het kalf, namelijk de eredienst vanuit die liefden en volgens die, welke hels is, nr. 10459.

10479. En Mozes zag het volk, dat het losbandig was; dat dit betekent dat het vanuit het innerlijke werd doorvat, dat die natie afkerig was van het innerlijke, dus van het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van zien, dus doorvatten.

Uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het innerlijke, nr. 10468; en uit de betekenis van losbandig zijn, dus afkerig zijn, hier van het innerlijke, dus van het Goddelijke, volgens wat in nr. 10472 is ontvouwd; met dit woord, wordt in de oorspronkelijke taal ook afkerig zijn aangeduid en achterwaarts treden, en verder ontbloot zijn en met ontbloot, wordt aangeduid, beroofd zijn van het goede van de liefde en de waarheden van het geloof, die de innerlijke dingen zijn van de Kerk en van haar eredienst.

10480. Omdat Aharon het losbandig had gemaakt; dat dit betekent dat dit was door de uiterlijke dingen die zij liefhadden, staat vast uit de betekenis van losbandig maken, dus afkerig zijn van het innerlijke, dus van het Goddelijke, zoals in nr. 10479; en uit de uitbeelding van Aharon, namelijk het uiterlijke, waarover nr. 10468.

Dat het is wat zij liefhadden, is omdat degenen die in de van het innerlijke gescheiden uiterlijke zijn, alleen de uiterlijke dingen liefhebben.

Dat hier met losbandig maken, wordt aangeduid afkerig zijn en niet afkerig maken, is omdat onder Aharon in de innerlijke zin niet Aharon wordt verstaan, maar het uiterlijke, dus los van de persoon, volgens wat eerder in nr. 10469 is gezegd.

10481. Tot tenietdoening bij hen die tegen hen opstonden; dat dit betekent zonder elke macht om te weerstaan de boosheden, die uit de hel zijn, staat vast uit de betekenis van de tenietdoening, namelijk zonder elke macht om de boosheden en de valsheden te weerstaan.

Dit immers is in de geestelijke wereld niets kunnen; en uit de betekenis van de opstandelingen of de vijanden, namelijk de boosheden en de valsheden daaruit, want deze zijn de vijanden die opstaan in de geestelijke zin en daarom worden die dingen ook met vijanden en de opstandelingen in het Woord aangeduid; zoals bij David: *‘Jehovah, hoezeer zijn vermenigvuldigd mijn vijanden, velen zijn het die tegen mij opstaan, zeggende van mijn ziel: Er is geen heil voor hem in God’*, (Psalm 3:2,3).

Bij dezelfde: *‘Maak Uw barmhartigheid wonderbaar, o Zaligmaker, van hen die vertrouwen, van hen die tegen mij opstaan, door Uw rechterhand; bewaar mij voor de goddelozen, die mij omgeven tegen mijn ziel’*, (Psalm 17:7-9).

Bij dezelfde: *‘Geef mij niet over in het verlangen van mijn vijanden, omdat getuigen der leugen tegen mij zijn opgestaan en hij die geweld uitblaast; zo ik niet had geloofd het goede te zien in het land des levens’*, (Psalm 27:12,13).

Bij dezelfde: *‘O God, gebied de heilen van Jakob; door U zullen wij onze vijanden stoten, in Uw Naam zullen wij hen, die tegen ons opstaan, vertreden’*, (Psalm 44:5,6).

Bij dezelfde: *‘Vreemden zijn tegen mij opgestaan en gewelddadigen hebben mijn ziel gezocht; zij hebben God niet vóór zich gesteld; de Heer is onder hen die mijn ziel ondersteunen’*, (Psalm 54:5,6).

Bij dezelfde: *‘Bevrijd mij van mijn vijanden, o mijn God, verhoog mij van hen die tegen mij opstaan, bevrijd mij van de werkers der ongerechtigheid; zie, zij belagen mijn ziel’*, (Psalm 59:2-4).

In deze en verscheidene andere plaatsen worden met de vijanden en de opstandelingen de boosheden en de valsheden aangeduid, die uit de hel zijn.

Zij worden opstandelingen genoemd, omdat de boosheden en de valsheden opstaan tegen de goedheden en de waarheden, maar niet omgekeerd.

Dat zij, die in de van de innerlijke gescheiden uiterlijke dingen zijn, niets van macht hebben om te weerstaan de boosheden en de valsheden die uit de hel zijn, is omdat alle macht om die

te weerstaan uit het Goddelijke is en daarom hebben zij die van het innerlijke zijn gescheiden, dus die ook van het Goddelijke zijn gescheiden, geen macht.

Vandaar worden zij door de boosheden en de valsheden meegesleurd, waarheen de hel hen ook maar voert, zoals een vlokje en een strohalm door de wind; zoals duidelijk blijkt uit de bozen, die uit de wereld in het andere leven komen.

Dit werd eveneens uitgebeeld door die natie, namelijk dat zij hun vijanden overwonnen zolang zij in de eredienst bleven die hun geboden was en dat zij zo vaak werden overwonnen als zij van de eredienst terugtraden, dus zo vaak als zij in het boze waren, volgens deze teksten bij Mozes: *‘Indien gij Mijn inzettingen zult hebben verworpen, zo zal het geluid van een gedreven blad u vervolgen en gij zult de vlucht des zwaards vluchten en gij zult vallen zonder een vervolger; zij zullen aanstoten, de man op zijn broeder, als het ware vóór het zwaard, terwijl niemand vervolgt’*, (Leviticus 26:15,36,37).

Elders: *‘Eén zal duizend vervolgen en twee tienduizend, omdat hun Rots hen heeft verkocht en Jehovah hen heeft besloten’*, (Deuteronomium 32:30).

Hieruit blijkt, wat er wordt aangeduid met tot tenietdoening zijn bij hen die opstonden.

10482. *Vers 26-29. En Mozes stond in de poort van het kamp en hij zei: Wie voor Jehovah is, tot mij; en vergaderd werden tot hem al de zonen van Levi. En hij zei tot hen: Aldus zegt Jehovah, de God van Israël: Stelt gij, eenieder, het zwaard op zijn dij, gaat door en keert weder, van poort tot poort in het kamp en doodt gij, een man zijn broeder en een man zijn genoot en een man zijn nabestaande. En de zonen van Levi deden volgens het woord van Mozes; en er viel van het volk op die dag tot drieduizend mannen. En Mozes zei: Vult uw hand heden voor Jehovah, omdat een man tegen zijn zoon en tegen zijn broeder en om te geven over u heden een zegen.*

En Mozes stond in de poort van het kamp, betekent waar de opening tot de hel is; en hij zei: Wie voor Jehovah is, tot mij, betekent degenen die in de uiterlijke dingen zijn vanuit het innerlijke; en vergaderd werden tot hem al de zonen van Levi, betekent degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn; en hij zei tot hen, betekent de aanmaning; aldus zegt Jehovah, de God van Israël, betekent uit de Heer.

Stelt gij eenieder, het zwaard op zijn dij, betekent het ware vanuit het goede, dat strijdt tegen het valse vanuit het boze; gaat door en keert weder, van poort tot poort in het kamp, betekent waar ook maar iets geopend is uit het innerlijke in het uiterlijke; en doodt gij, een man zijn broeder en een man zijn genoot en een man zijn nabestaande, betekent de toesluiting ten aanzien van de invloeiing van het goede en het ware en van de daaraan verwante dingen, opdat er niet enige opneming en vergemeenschapping zal zijn; en de zonen van Levi deden volgens het woord van Mozes, betekent de uitwerking door hen die in de waarheden vanuit het goede zijn; en er viel van het volk op die dag tot drieduizend mannen, betekent de volledige toesluiting van het innerlijke; en Mozes zei: Vult uw hand heden voor Jehovah, betekent het vergemeenschappende en het opnemende van het Goddelijk Ware in de hemelen; omdat een man tegen zijn zoon en tegen zijn broeder, betekent wanneer het innerlijke is toegesloten, opdat niet het ware en het goede uit de hemel binnentreden in het uiterlijke; om te geven voor u heden een zegen, betekent de opneming van het Goddelijk Ware vanuit het Woord en door dit de verbinding met de Heer.

10483. En Mozes stond in de poort van het kamp; dat dit betekent waar de opening tot de hel is, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het innerlijke, nr. 10468; uit de betekenis van de poort, namelijk waar de opening is, waarover hierna; en uit de betekenis van het kamp, namelijk de hel, nr. 10458.

Dat Mozes in de poort van het kamp stond en niet binnentrad in het kamp zelf, had als oorzaak, dat het zou worden uitgebeeld, dat het innerlijke niet kan binnentreden in de hel; door Mozes immers werd het innerlijke uitgebeeld en door het kamp de hel.

Allen immers die in de hel zijn, zijn in de van het innerlijke gescheiden uiterlijke, aangezien zij in de liefden van zich en van de wereld zijn; daarom kan het innerlijke daar niet binnentreden; het wordt immers niet opgenomen, maar het wordt bij sommigen verstikt en uitgeblust en bij sommigen verdraaid.

Of men zegt het innerlijke, dan wel de hemel, het is hetzelfde, want de hemel is in het innerlijke, zowel in het innerlijke van het Woord, als in het innerlijke van de Kerk en van de eredienst, en dus in het innerlijke van de mens, die in de hemelse en de geestelijke liefde is, dat wil zeggen, in de liefde tot de Heer en in de liefde jegens de naaste.

Wat de opening van de hel is, welke met de poort van dit kamp wordt aangeduid, zal in het kort worden gezegd.

Iedere hel is rondom gesloten, maar zij wordt van boven geopend al naar de noodzakelijkheid en de behoefte; die opening is in de wereld der geesten, die wereld die is tussen de hemel en de hel; daar immers vinden de hellen naar boven toe hun grens en de hemelen naar beneden toe, nr. 5852.

Er wordt gezegd, dat zij worden geopend al naar de noodzakelijkheid en de behoefte, aangezien ieder mens geesten bij zich heeft uit de hel en engelen vanuit de hemel; de geesten uit de hel in zijn lichamelijke en wereldse liefden en de engelen vanuit de hemel in de hemelse en de geestelijke liefden; want de mens kan zonder geesten geenszins leven; indien de geesten van hem werden weggenomen, zou hij dood neervallen zoals een steen.

Vandaar worden, opdat de mens het leven volgens zijn liefden zal hebben, uit noodzakelijkheid en volgens behoefte de hellen geopend, vanwaar zulke geesten tot hem uitgaan die in eendere liefden zijn.

Het is die opening die wordt verstaan onder de poort der hel; het is mij ettelijke malen gegeven zulke openingen te zien; die poorten worden bewaakt uit de Heer door de engelen, opdat daaruit niet meer geesten uitgaan dan nodig is.

Daaruit blijkt, wat er met de poorten der hel en met de poorten der vijanden in het Woord wordt aangeduid, zoals bij Mattheüs: *'Jezus zei tot Petrus: Op deze rots zal Ik Mijn Kerk bouwen en de poorten der hel zullen die niet overweldigen'*, (Mattheüs 16:18).

De poorten der hel zullen niet overweldigen, wil zeggen dat de hellen niet zullen durven uitgaan en de waarheden van het geloof vernietigen.

De rots waarop de Kerk wordt gebouwd, is het geloof uit de Heer tot de Heer, welk geloof het geloof is van de naastenliefde, omdat het daarin en met die één is; dat de rots dat geloof is, zie de voorrede tot (Genesis 22) en in de nrs. 8581, 10438; en dat het geloof zelf de naastenliefde is, nrs. 654, 1162, 1176, 1608, 2228, 2343, 2349, 2419, 2839, 3324, 4368, 6348, 7039, 7623-7627, 7752-7762, 8530, 9154, 9224, 9783.

Iets eenders wordt daarmee aangeduid dat *'uw zaad de poorten van uw vijanden zal erven'*, (Genesis 22:17; 24:60).

De poort der vijanden erven, is de boosheden en de valsheden, die uit de hel zijn, vernietigen, wat ook wordt uitgebeeld door de uitdrijving en de vernietiging van de natiën in het land Kanaän; de natiën immers daar beeldden de boosheden en de valsheden uit, die uit de hel zijn, zie de nrs. 1573, 1574, 1868, 4818, 6306, 8054, 8317, 9320, 9327.

Verder bij David: *'De bewoners van de poort denken tegen mij uit, zij die sterke drank drinken, maken muziek'*, (Psalm 69:13).

Bij dezelfde: *'Gezegend de man die zijn pijlkoker heeft gevuld; zij zullen niet beschaamd worden; omdat zij zullen spreken met de vijanden in de poort'*, (Psalm 127:5).

De poorten echter staan in de goede zin voor de opening tot de hemel, bij David:

‘Heft uw hoofden op, gij poorten en verheft u, eeuwige deuren en de Koning der heerlijkheid zal binnentreden’, (Psalm 24:7-10).

Verder duiden de poorten in het Woord aan, de ingang tot de hemel en de Kerk door het ware en het goede en ook de invloed van het ware en het goede bij de mens.

10484. En hij zei: Wie voor Jehovah is, tot mij; dat dit betekent degenen die in de uiterlijke dingen zijn vanuit het innerlijke, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, dus het innerlijke, nr. 10468; en omdat het innerlijke van de mens in de hemel is en het uiterlijke van hem in de wereld en de hemel binnentreedt door het innerlijke in het uiterlijke bij de mens, zo blijkt dat onder hen die voor Jehovah zijn, degenen worden verstaan die in de uiterlijke dingen vanuit het innerlijke zijn.

Wanneer er wordt gezegd dat de hemel binnentreedt, dan wordt verstaan dat de Heer binnentreedt, aangezien het Goddelijke van de Heer de hemel maakt.

Dat dezen worden aangeduid, blijkt ook hieruit, dat zij worden tegenovergesteld aan hen die in de van het innerlijke gescheiden, uiterlijke dingen zijn en eveneens dat door de zonen van Levi, die tot Mozes werden vergaderd, degenen worden uitgebeeld die in de waarheden vanuit het goede zijn; en zij die in de waarheden vanuit het goede zijn, zijn in de uiterlijke dingen vanuit het innerlijke.

10485. En vergaderd werden tot hem al de zonen van Levi; dat dit betekent degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn, staat vast uit de betekenis van de zonen van Levi, namelijk zij die in de geestelijke liefde zijn, of in de liefde jegens de naaste, waarover de nrs. 3875, 4497, 4502, 4503; of men zegt, de liefde jegens de naaste, dan wel het ware vanuit het goede, het is hetzelfde, aangezien degenen die in de naastenliefde zijn, in het leven van het ware zijn; en het leven van het ware, dat wil zeggen, het leven volgens de Goddelijke ware dingen, is de naastenliefde.

10486. En hij zei tot hen: dat dit de aanmaning betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer er wordt gehandeld over de strijd, waartoe zij worden aangespoord, zoals hier, namelijk de aanmaning.

10487. Aldus zegt Jehovah, de God van Israël; dat dit betekent uit de Heer, staat hieruit vast, dat Jehovah en de God van Israël in het Woord de Heer is. Dat Jehovah de Heer is, zie nr. 9373; en dat God en de Heilige Israëls de Heer is, nr. 7091.

10488. Stelt gij, eenieder, het zwaard op zijn dij; dat dit betekent het ware vanuit het goede dat strijdt tegen het valse vanuit het boze, staat vast uit de betekenis van het zwaard, namelijk het ware dat strijdt tegen het valse, nrs. 2799, 8294; en uit de betekenis van de dij, namelijk het goede van de liefde, waarover de nrs. 3021, 4277, 4280, 5050-5062, 99561.

Er wordt gezegd het zwaard op de dij, omdat het ware dat strijdt tegen het valse en het boze en overwint, vanuit het goede zal zijn; alle macht van het ware is daaruit.

Het ware zonder het goede is zelfs niet eens het ware; het is immers slechts iets wetenschappelijks, zonder leven; vandaar heeft het ware zonder het goede geen macht.

Onder het ware vanuit het goede wordt het leven volgens het ware verstaan, want het goede is van het leven.

Daaruit blijkt, waarom er wordt gezegd, het zwaard stellen op de dij, zoals eveneens bij David, waar over de Heer wordt gehandeld: *‘Gord uw zwaard aan op de dij, o Held, in Uw sierlijkheid en in Uw eer’*, (Psalm 45:4).

10489. Gaat door en keert weder, van poort tot poort, in het kamp; dat dit betekent waar ook maar iets geopend is uit het innerlijke in het uiterlijke, staat vast uit de betekenis van doorgaan en wederkeren, namelijk monsteren en rondom schouwen van het ene einde tot het andere.

Uit de betekenis van de poort, namelijk de opening, nr. 10483; dus is, van poort tot poort, waar ook maar iets is geopend; en uit de betekenis van het kamp, namelijk de hel, nr. 10483; dus eveneens het uiterlijke, want het van het innerlijke gescheiden uiterlijke is de hel bij de mens.

Daaruit blijkt, dat met gaat door en keert weder, van poort tot poort, in het kamp, wordt aangeduid dat er moet worden gemonsterd en rondom geschouwd worden waar ook maar iets geopend is vanuit het innerlijke in het uiterlijke.

Hoe het hiermee is gesteld, zal in het volgende artikel worden gezegd.

Dat het van het innerlijke gescheiden uiterlijke bij de mens de hel is, komt omdat het innerlijke bij hem de hemel is, zoals in nr. 10472 is getoond; vandaar is het uiterlijke, wanneer het van de hemel is gescheiden, de hel, wat verder hieruit kan vaststaan, dat bij hen die van het innerlijke gescheiden uiterlijke zijn, de helse liefden regeren, dus de liefden van zich en van de wereld; ook is de mens van wie het uiterlijke is gescheiden van het innerlijke, daadwerkelijk in de hel, hoewel hij dit niet weet, wanneer hij in de wereld leeft.

10490. En doodt gij, een man zijn broeder en een man zijn genoot en een man zijn nabestaande; dat dit betekent de toesluiting ten aanzien van de invloeiing van het goede en het ware en van de daaraan verwante dingen, opdat er niet enige opneming en vergemeenschapping zal zijn, staat vast uit de betekenis van doden, namelijk het geestelijk leven wegnemen, dus het goede van de liefde en het ware van het geloof, hier dus toesluiten, opdat er niet enige opneming en vergemeenschapping ervan zal zijn; wanneer deze zijn weggenomen, is ook het geestelijk leven weggenomen en blijft slechts het natuurlijk leven. Dat doden is het geestelijk leven wegnemen, zie de nrs. 3387, 3395, 3607, 6767, 7043, 8902; uit de betekenis van de broeder, namelijk het goede van de liefde en van de naastenliefde, nrs. 3815, 4121, 4191, 5409, 5686, 5692, 6756; uit de betekenis van de genoot, namelijk het ware van dat goede; en uit de betekenis van de nabestaande, namelijk dat wat daarmee verbonden is, nrs. 5911, 9378, dus wat verwant is, want de verwanten zijn de nabestaanden.

Daaruit blijkt, dat met doodt gij, een man zijn broeder en een man zijn genoot en een man zijn nabestaande, wordt aangeduid de toesluiting van het innerlijke bij die natie, ten aanzien van de invloeiing van het goede, van het ware en van de daaraan verwante dingen, opdat er niet enige opneming ervan zou zijn en niet enige vergemeenschapping ermee.

Hiermee is het als volgt gesteld: omdat die natie in haar hart afgodisch was en ten volle in de liefden waarin de hel is en toch bij haar een eredienst moest worden ingesteld die uitbeeldend was voor de hemelse dingen, werden daarom de innerlijke dingen bij haar geheel en al toegesloten.

Dat die innerlijke dingen werden toegesloten, daarvoor waren twee oorzaken: de ene opdat er verbinding met de hemel zou zijn met hun uiterlijke dingen zonder het innerlijke; de tweede, opdat zij de heilige dingen van de Kerk en van de hemel niet zouden ontwijden; want indien die natie de innerlijke dingen van de eredienst had erkend, welke de heilige dingen van de Kerk en van de hemel zijn die werden uitgebeeld, dan zou zij die bezoedeld en ontwijd hebben.

Vandaar is het, dat aan die natie slechts een luttel iets in het licht ten aanzien van de hemel en het leven na de dood is onthuld; en vandaar is het, dat zij in het geheel niet hebben geweten, dat het rijk van de Messias was in de hemel.

Dat die natie ook heden ten dage zodanig is, is bekend; men zie ook wat daarover in nr. 10396 is getoond; zoals dat zij geheel en al in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke waren,

nrs. 4293, 4311, 4459, 4834, 4844, 4847, 4765, 4868, 4874, 4903, 4913, 9320, 9373, 9380, 9381; dat vandaar hun eredienst slechts uiterlijk is geweest, nrs. 3147, 3479, 8871; dat zij ook niet de innerlijke dingen van de eredienst en van het Woord hebben willen weten, nrs. 3479, 4429, 4433, 4680; dat zij, indien zij de innerlijke, heilige dingen hadden geweten, deze ontwijfd zouden hebben, nrs. 3398, 3489, 4289; dat het daarom ook niet werd gegeven te weten, nrs. 301, 302, 304, 2520, 3769.

Dat er toch door de uiterlijke dingen van de eredienst, die uitbeeldend waren voor de hemelse dingen, bij hen vergemeenschapping is geweest met de hemel, nrs. 4311, 4444, 6304, 8588, 8788, 8806.

Dit nu zijn de dingen die worden verstaan onder en aangeduid met die woorden, dat zij zouden doden, een man zijn broeder, een man zijn genoot en een man zijn nabestaande. Wie niet weet, dat met de broeders, de genoten, de nabestaanden en met meer namen van verwantschap, de goedheden en de waarheden van de Kerk en van de hemel worden aangeduid en de tegengestelde dingen ervan namelijk de boosheden en de valsheden, die kan niet weten wat tal van dingen in het Woord behelzen, waar die namen voorkomen, zoals in de volgende, bij Mattheüs: *'Meent niet dat Ik ben gekomen om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard; Ik ben immers gekomen om de mens tweedrachtig te maken tegen zijn vader en de dochter tegen haar moeder en de schoondochter tegen haar schoonmoeder en de vijanden van de mens zullen zijn huisgenoten zijn.*

Al wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig en al wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig en al wie zijn kruis niet opneemt en volgt achter Mij, is Mijns niet waardig', (Mattheüs 10:34-38).

Daar wordt gehandeld over de geestelijke worstelingen, die verzoeken zijn, die degenen hebben te ondergaan die moeten worden wederverwekt, dus over de onenigheden bij de mens, dus tussen de boosheden en de valsheden, die hij uit de hel heeft en tussen de goedheden en de waarheden die hij uit de Heer heeft.

Omdat die worstelingen hier worden beschreven, wordt er daarom gezegd: al wie zijn kruis niet opneemt en volgt achter Mij, is Mijns niet waardig; onder het kruis wordt de staat van de mens in de verzoeken verstaan.

Wie niet weet, dat zulke dingen worden aangeduid met de mens en de vader, met de dochter en de moeder, met de schoondochter en de schoonmoeder, zal geloven dat de Heer in de wereld is gekomen, om in de huizen en in de families de vrede weg te nemen en tweedracht binnen te brengen, terwijl Hij toch is gekomen om de vrede te geven en de onenigheden weg te nemen, volgens Zijn woorden bij (Johannes 14:27) en elders.

Dat de tweedracht van de innerlijke en de uiterlijke mens daar wordt beschreven, staat vast uit de betekenis van de mens en de vader, van de dochter en de moeder, van de schoondochter en de schoonmoeder, in de innerlijke zin.

In die zin is de mens het goede, dat uit de Heer is, de vader het boze, dat vanuit het eigene van de mens is, de dochter de aandoening van het goede en het ware is, de moeder de aandoening van het boze en het valse, de schoondochter het ware van de Kerk is, toegevoegd aan het boze ervan.

En omdat zo de strijd wordt beschreven tussen de goedheden en de boosheden en tussen de valsheden en de waarheden bij de mens, wordt er daarom eveneens gezegd, dat de vijanden van de mens zijn huisgenoten zullen zijn; met de huisgenoten worden de dingen aangeduid die bij de mens zijn, die die zijn eigen dingen zijn; en de vijanden in de geestelijke zin zijn de boosheden en de valsheden, die de goede en de ware dingen bestrijden.

Dat zulke dingen worden aangeduid met de mens, de vader, de dochter, de moeder, de schoondochter en de schoonmoeder, is in de ontvouwingen hier en daar getoond.

Evenzo met het volgende bij Mattheüs: *‘De broeder zal de broeder overleveren tot de dood en de vader de zoon en de kinderen zullen opstaan tegen de ouders en zullen hen aan de dood overgeven’*, (Mattheüs 10:21); en verder ook bij Lukas: *‘Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, zijn moeder, zijn echtgenote en kinderen en broeders en zusters, ja ook zelfs zijn ziel, die kan Mijn discipel niet zijn.*

En al wie zijn kruis niet draagt en komt achter Mij, die kan Mijn discipel niet zijn; zo dan een elk van u die niet al zijn vermogens verloochent, die kan Mijn discipel niet zijn’, (Lukas 14:26,26,33).

Wie ziet niet, dat deze woorden anders moeten worden verstaan dan volgens de letter, tenminste hieruit, dat er zonder voorbehoud wordt gezegd dat vader, moeder, echtgenote, kinderen, broeders, zusters, moeten worden gehaat, opdat men een discipel van de Heer kan zijn, terwijl toch volgens de geboden van de Heer is, dat niemand moet worden gehaat, zelfs de vijand niet, (Mattheüs 5:43,44).

Dat de eigen dingen van de mens, namelijk de boosheden en de valsheden in hun orde, onder die namen worden verstaan, is duidelijk, want er wordt ook gezegd, dat men zijn ziel zal haten en al zijn vermogens zal verloochenen, die de eigen dingen van hem zijn.

De staat van de verzoeking of van de geestelijke strijd wordt ook hier beschreven, want er wordt gezegd: al wie niet draagt zijn kruis en komt achter Mij, kan Mijn discipel niet zijn.

Een discipel van de Heer zijn, is door Hem geleid worden en niet door zichzelf, dus door de goedheden en de waarheden, die uit de Heer zijn en niet door de boosheden en de valsheden die uit de mens zijn.

Evenzo moet het Woord elders worden verstaan, waar die namen worden genoemd; zoals bij Jeremia: *‘Op Mijn woorden letten zij niet en Mijn wet, zij verstoten haar; daarom zegt de Heer: Zie Ik zal voor dit volk aanstoten geven, zodat zich daaraan stoten vaders en de zonen tezamen, de nabuur en zijn genoot en zij vergaan’*, (Jeremia 6:19,21).

Bij dezelfde: *‘Ik zal hen verstrooien, de man met zijn broeder en de vaders en de zonen tegelijk; Ik zal niet sparen, noch vergeven, noch Mij ontfermen, dat Ik hen niet zou verderven’*, (Jeremia 13:14).

Bij dezelfde: *‘Jehovah heeft de struikelenden vermenigvuldigd, ook is gevallen de man op zijn genoot’*, (Jeremia 46:16).

En bij Jesaja: *‘Ik zal Egypte met Egypte vermengen, zodat de man strijdt tegen zijn broeder en de man tegen zijn genoot’*, (Jesaja 19:2).

In deze plaatsen worden ook eendere dingen verstaan onder de vaders, de zonen, de broeders en de genoten.

10491. En de zonen van Levi deden volgens het Woord van Mozes; dat dit betekent de uitwerking door hen die in de waarheden vanuit het goede zijn, staat vast uit de uitbeelding van de zonen van Levi, namelijk degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn en in de abstracte zin de waarheden vanuit het goede, nr. 10485 en uit de betekenis van doen volgens het Woord van Mozes, namelijk de uitwerking.

10492. En er viel van het volk op die dag tot drieduizend mannen; dat dit de volledige toesluiting van het innerlijke betekent, staat vast uit de betekenis van vallen of gedood worden, namelijk toegesloten worden, nr. 10490; en uit de betekenis van drieduizend, namelijk het volledige; met drie wordt immers het volle en het volledige aangeduid, zie de nrs. 2788, 4495, 7715, 8347, 9198, 9488, 9489; evenzo met drieduizend, aangezien de grote getallen iets eenders betekenen als de kleine waaruit zij door vermenigvuldiging zijn ontstaan, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973.

Dat alle getallen in het Woord dingen betekenen, in de aangehaalde plaatsen in de nrs. 9488, 10127, 10217, 10253.

Aangezien hier nu is gehandeld over de toesluiting van het innerlijke bij de Israëlitische en Joodse natie, is het geoorloofd nog iets te zeggen over de toesluiting van het innerlijke. Het zijn de boosheden en de valsheden, die de innerlijke mens toesluiten, of wat hetzelfde is, de wereldse of de aardse en de lichamelijke liefden, wanneer die regeren, want daarvandaan zijn alle boosheden en valsheden.

De oorzaak dat het innerlijke daardoor wordt gesloten, is dat die liefden tegengesteld zijn aan de hemelse liefden, of wat hetzelfde is, de boosheden en de valsheden zijn tegengesteld aan de goedheden en de waarheden; wanneer dus tegengestelde dingen tegen elkaar over en weer optreden, dan trekt zich datgene samen wat gekwetst wordt, nauwelijks anders dan een zenuw wanneer die wordt gestoken en overigens alles van de mens ten gevolge van pijn.

Dat zijn aangezicht zich ten gevolge van een kwetsing en ten gevolge van een droefgeestige staat van het gemoed, rimpelt en dat het onderlichaam met de long en de ademhaling ervan zich samenperst, is bekend; zo is het eveneens gesteld met de innerlijke mens, wanneer de boosheden en de valsheden in het denken en in de wil binnentreden.

Dat er dan afkeer is en ten gevolge daarvan samentrekking, wordt doorvat en eveneens verschijnt het.

Dit is de algemene oorzaak, dat het innerlijke wordt gesloten; de speciale oorzaak echter is, dat niet de goedheden en de waarheden vanuit de hemel door de innerlijke mens in de uiterlijke mogen binnentreden en daar bezoedeld en ontwaard zouden worden.

Opdat dit dus niet zou plaatsvinden bij de Israëlitische natie, bij welke het Woord was en de heilige dingen van de Kerk waren, werd het innerlijke bij hen volledig toegesloten.

Dat het volledig is toegesloten, blijkt duidelijk hieruit dat zij, hoewel zij onder de christenen leven en hoewel in de profetieën klaarblijkelijk over de Heer wordt gehandeld, zij Hem niettemin in het geheel niet erkennen; ja zelfs zijn zij zodanig, dat zij zelfs niet iets kunnen denken wat bevestigt; het is een innerlijk verzet en een innerlijke afkeer.

Bovendien moet men weten, dat ook in de christelijke wereld het innerlijke is gesloten bij hen die de waarheden van het geloof vanuit het Woord weten en niet daarnaar leven; het leven zelf immers volgens die dingen, opent de innerlijke mens; anders zijn zij slechts in het geheugen van de uiterlijke mens; maar bij degenen die ze ontkennen, is het innerlijke geheel en al gesloten en wat wonderlijk kan schijnen, het innerlijke is meer gesloten bij de inzichtsvollen dan bij de eenvoudigen; de oorzaak hiervan is dat de inzichtsvollen, meer dan de eenvoudigen, zijn in de begeerten van uitmunten en winst maken en vandaar in de liefden van zich en van de wereld.

Eveneens zijn zij in het vermogen van de boosheden en de valsheden die vanuit deze liefden zijn, te bevestigen door de wetenschappelijke dingen, waarin de inzichtsvollen meer dan de eenvoudigen zijn.

Daarbij komt, dat de meesten van hen over de ziel denken uit de een of andere hypothese in de geleerde wereld, waaruit zij geen ander idee vatten dan zoals van een ademtocht of van een windvlaag, waarin misschien iets levends is, terwijl omgekeerd de goede eenvoudigen niet vanuit zo'n idee denken, maar alleen uit de idee dat de ziel de mens is die leeft na de dood; vandaar is het, dat voor dezen het innerlijke wordt geopend, voor die anderen echter gesloten.

Of men zegt: het innerlijke wordt geopend of gesloten, dan wel of men zegt de hemel, is hetzelfde.

10493. En Mozes zei: Vult uw hand heden voor Jehovah; dat dit het vergemeenschappende en het opnemende van het Goddelijk Ware in de hemelen betekent, staat vast uit de betekenis van de hand voor Jehovah vullen, namelijk dat wat uitbeeldend is voor de Goddelijke macht van de Heer in de hemelen door het Goddelijk Ware, voortgaande vanuit Zijn Goddelijk Goede en het vergemeenschappende en het opnemende ervan daar, nr. 10076.

Hier het vergemeenschappende van het Goddelijk Ware met de hemelen door de uitbeeldingen, die de uiterlijke dingen van de eredienst bij die natie waren, nadat voor hen het innerlijke was gesloten.

Dat er door de uiterlijke dingen van de eredienst, die uitbeeldend waren voor de hemelse dingen bij die natie, nadat het innerlijke was gesloten, vergemeenschatting is geweest met de hemel vanuit de Goddelijke macht van de Heer, zie de nrs. 4311, 4444, 6304, 8588, 8788, 8806.

10494. Omdat een man tegen zijn zoon en tegen zijn broeder; dat dit betekent, wanneer het innerlijke is toegesloten, opdat niet het ware en het goede vanuit de hemel binnentreden in het uiterlijke, staat vast uit de betekenis van een man tegen de zoon en tegen de broeder, of nadat zij die hadden gedood, dus de toesluiting van het innerlijke ten aanzien van de invloeiing van het ware en het goede, waarover de nrs. 10490, 10492; dat de zoon het ware is, zie de nrs. 489,491, 533, 1147, 2623, 2628, 2803, 2813, 3373, 3704, 4257, 9807; en dat de broeder het goede is, nrs. 3815, 4121, 4191, 5409, 5686, 5692.

10495. Om te geven over u heden een zegen; dat dit de opneming van het Goddelijk Ware vanuit het Woord betekent en door dit de verbinding met de Heer, staat vast uit de betekenis van de zegen, namelijk in het algemeen dat wat door de Heer aan de mens wordt gegeven; en omdat dit alles betrekking heeft op het goede van de liefde en het ware van het geloof, zo is het dit en alles wat daaruit is, dat met de zegen wordt aangeduid; hier dus de opneming van het Goddelijk Ware uit het Woord en hierdoor verbinding met de Heer, zie de nrs. 1096, 2846, 3017, 3406, 4216, 4981, 6298, 8674, 8939; en dat de zegen de verbinding met de Heer is, nrs. 3504, 3514, 3530, 3565, 3584, 6091, 6099.

Hoe het hiermee is gesteld, is getoond in wat voorafgaat; en dat er door het Woord verbinding is van de Heer met de mens en van de hemel met de wereld, zie nr. 10452.

10496. *Vers 30-35. En het geschiedde des anderen daags en Mozes zei tot het volk: Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd; en nu zal ik opklimmen tot Jehovah; misschien zal ik verzoenen voor uw zonde. En Mozes keerde weder tot Jehovah en hij zei: Ik bezweer U, dit volk heeft een grote zonde gezondigd en zij hebben zich goden van goud gemaakt. En nu, indien Gij hun zonde vergeeft; en indien niet, zo delg mij, ik bid U, uit Uw boek, dat Gij hebt geschreven. En Jehovah zei tot Mozes: Hij die tegen Mij heeft gezondigd, Ik zal hem uit Mijn boek delgen. En nu, ga, leid het volk tot dat wat Ik u gezegd heb; zie, Mijn engel zal gaan vóór u en op de dag van Mijn bezoeking en Ik zal over hen hun zonde bezoeken. En Jehovah sloeg het volk daarover dat zij het kalf hadden gemaakt, dat Aharon gemaakt heeft.*

En het geschiedde des anderen daags, betekent de duur van zo'n eredienst tot aan het einde van de Kerk; en Mozes zei tot het volk: Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd, betekent de totale afkering en vervreemding; en nu zal ik opklimmen tot Jehovah, betekent de verheffing van de innerlijke dingen tot de Heer; misschien zal ik verzoenen voor uw zonde, betekent de mogelijkheid vanuit de Goddelijke macht van de Heer bij hen die zich zo geheel en al hebben afgekeerd; en Mozes keerde weder tot Jehovah, betekent de verbinding; en hij zei: Ik bezweer U, dit volk heeft een grote zonde gezondigd, betekent dat hoewel die natie zich geheel en al van het Goddelijke heeft afgekeerd en verwijderd; en zij hebben zich goden van goud gemaakt, betekent en hoewel zij het helse verkwikkelijke vereren; en nu, indien Gij hun zonde vergeeft, betekent dat niettemin die afkering van het Goddelijke niet zal hinderen; en indien niet, zo delg mij, ik bid U, uit Uw boek, dat Gij hebt geschreven, betekent het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst zal niet vergaan; en Jehovah zei tot Mozes: Hij die tegen Mij heeft gezondigd, Ik zal hem uit Mijn boek delgen, betekent het

antwoord dat degenen zullen vergaan die zich van het Goddelijke afkeren; en nu, ga, leid het volk tot dat wat Ik u gezegd heb, betekent die natie om de Kerk uit te beelden en niet opdat bij haar de Kerk zal zijn; zie Mijn engel zal gaan vóór u, betekent dat niettemin het Goddelijke zal leiden; en op de dag van Mijn bezoek en Ik zal over hen hun zonde bezoeken, betekent hun laatste staat in het bijzonder en in het algemeen, wanneer het gericht er is; en Jehovah sloeg het volk, betekent de verwoesting van het ware en het goede bij de Israëlitische natie; daarover dat zij het kalf hebben gemaakt, betekent met als oorzaak van de eredienst vanuit de helse liefde; dat Aharon gemaakt heeft, betekent dit door de uiterlijk dingen die zij alleen liefhadden.

10497. En het geschiedde des anderen daags; dat dit betekent de duur van zo'n eredienst tot aan het einde van de Kerk, staat vast uit de betekenis van des anderen daags, namelijk het voortdurende en het eeuwige, maar wanneer over de Joodse natie wordt gehandeld, tot aan het einde van de Kerk.

Dat des anderen daags is bij voortduur en tot in het eeuwige, is omdat met de dag van morgen, wanneer het wordt gezegd van zulke dingen die de hemelse en de geestelijke Goddelijke dingen betekenen, het voortdurende en het eeuwige wordt aangeduid, zie de nrs. 3998, 9939.

Dat het echter de duur is tot aan het einde van de Kerk, is omdat het wordt gezegd van de Joodse natie en van haar eredienst, die een einde nam toen de Heer in de wereld kwam, volgens de voorzegging bij Daniël: 'Zeventig weken zijn besloten over uw volk en over de stad van uw heiligheid, om de overtreding te voleindigen en om de zonde te verzegelen en om de ongerechtigheid te verzoenen en om de gerechtigheid der eeuwen aan te brengen en om het gezicht en de profeet te verzegelen en om het Heilige der heiligen te zalven; in het midden der week zal Hij het slachtoffer en het heffer doen ophouden; tenslotte zal over de vogel der gruwelen de verlatenheid zijn en tot aan de voleinding en de beslissing toe zal het druipen op de verwoesting, (Daniël 9:24,27); en dat het overschot van de eredienst van die natie een eind zal nemen met het einde van de huidige Kerk in Europa, voorzegt de Heer bij Johannes: *'Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal niet voorbijgaan, totdat al deze dingen geschieden'*, (Mattheüs 24:34).

In dat hoofdstuk wordt gehandeld over de voleinding der eeuw, te weten het einde van deze Kerk, zoals is getoond in de hoofdstukken (Genesis 26 tot 40).

10498. En Mozes zei tot het volk: Gijlieden hebt een grote zonde gezondigd; dat dit de totale vervreemding en afkering betekent, staat vast uit de betekenis van de zonde, namelijk de afkering en de vervreemding van het Goddelijke, waarover de nrs. 5229, 5474, 5841, 7589, 9346, hier de totale afkering en vervreemding, omdat er grote zonde wordt gezegd. Er is een totale afkering en vervreemding van het Goddelijke, wanneer niet langer iets van het ware en het goede vanuit de hemel wordt opgenomen, want het ware en het goede vanuit de hemel is het Goddelijke bij de mens.

Dat er geen opneming van het ware en het goede vanuit de hemel, dus dat er een totale afkering van het Goddelijke bij die natie is geweest, wordt met deze woorden beschreven bij Jesaja: *'Zeg tot dit volk: Hoort al horende, maar verstaat niet en ziet al ziende, maar bekent niet; maak het hart van dit volk vet en maak zijn oren zwaar en verkleef zijn ogen, opdat het bij geval niet zie met zijn ogen en hore met zijn oren en zijn hart versta en bekeerd worde, zodat het genezen worde'*, (Jesaja 6:9,10; Johannes 12:37-40).

Er wordt gezegd: opdat het niet bekeerd worde zodat het geneze worde, waarmee wordt aangeduid dat zij, indien zij de innerlijke dingen van het Woord, van de Kerk en van de eredienst zouden verstaan, deze zouden ontwijden, volgens de dingen die eerder in nr. 10490 zijn gezegd.

10499. En nu zal ik opklimmen tot Jehovah; dat dit de verheffing van de innerlijke dingen tot de Heer betekent, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het innerlijke, nr. 10468; en uit de betekenis van opklimmen, dus verheffen naar de innerlijke dingen, nrs. 3084, 4539, 4969, 5406, 5817, 6007; hier de verheffing tot de Heer, omdat er wordt gezegd: Ik zal opklimmen tot Jehovah en onder Jehovah wordt in het Woord de Heer verstaan, zie nr. 9373. Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder is getoond in de nrs. 4311, 4444, 6304, 8588, 8788, 8806, over de verheffing van de innerlijke dingen van het Woord, van de Kerk en van de eredienst tot in de hemel of tot de Heer, vanuit de uiterlijke dingen bij de Israëlitische natie.

10500. Misschien zal ik verzoenen voor uw zonde; dat dit betekent de mogelijkheid vanuit de Goddelijke macht van de Heer bij hen die zich dus geheel en al hebben afgekeerd, staat vast uit de betekenis van verzoenen, dus maken dat er niet langer over wordt nagedacht, dus dat niettemin hun eredienst aanvaard zal worden en gehoord zal worden.

Dat de verzoening ook de verhooring en opneming is van alle dingen die van de eredienst zijn, zie nr. 9506; hier dus de mogelijkheid dat dit kan gebeuren bij hen die zich ze hebben afgekeerd; en uit de betekenis van de zonde, namelijk de totale afkering van het Goddelijke, zoals eerder in nr. 10498.

Dat deze dingen met die woorden worden aangeduid, is omdat in dit gehele hoofdstuk wordt gehandeld over de afkering van de Israëlitische natie van het Goddelijke en over de mogelijkheid toch, dat er door de uiterlijke dingen, waarin zij alleen was, vergemeenschapping zou plaatsvinden met de hemel.

Opdat men zal weten hoe het hiermee is gesteld, zal het nog in het kort worden gezegd: de Kerk wordt op aarde enig en alleen te dien einde ingesteld, dat er vergemeenschapping zal zijn van de wereld, dat wil zeggen, van het menselijk geslacht, met de hemel, dat wil zeggen, door de hemel met de Heer, want zonder Kerk is er geen vergemeenschapping en zonder vergemeenschapping zou het menselijk geslacht vergaan, nr. 10452.

Maar de vergemeenschapping van de mens met de hemel vindt plaats door de geestelijke en de hemelse dingen bij de mens, maar niet door de wereldlijke en de lichamelijke dingen zonder die, of wat hetzelfde is, zij vindt plaats door de innerlijke dingen, maar niet door de uiterlijke dingen zonder die.

Aangezien dus de Israëlitische natie in de uiterlijke dingen zonder de innerlijke was en toch iets van de Kerk bij haar zou worden ingesteld, werd er daarom door de Heer in voorzien, dat er toch vergemeenschapping met de hemel zou plaatsvinden door de uitbeeldingen, die de uiterlijke dingen van de eredienst bij die natie waren.

Maar die vergemeenschapping vond plaats op een wonderbaarlijke wijze, zie nr. 10499.

Maar er waren twee dingen vereist, opdat dit zou kunnen plaatsvinden: het ene, dat het innerlijke bij hen geheel en al toegesloten zou zijn en het tweede, dat zij in een uiterlijk heilige zouden kunnen zijn wanneer zij in de eredienst waren.

Wanneer het innerlijke immers geheel en al is toegesloten, dan wordt het innerlijke van de Kerk en van de eredienst noch ontkend, noch erkend, het is er als het ware geen en dan kan het heilig uiterlijke er zijn en eveneens verheven worden, omdat niets in de weg staat en verhindert; daarom was die natie eveneens in een volledige onwetendheid ten aanzien van de innerlijke dingen, die van de liefde tot en van het geloof in de Heer zijn en van het eeuwige leven daardoor.

Zodra echter de Heer in de wereld kwam en Zichzelf onthulde en de liefde tot en het geloof in Hemzelf leerde, ving die natie aan, omdat zij die dingen hoorde, die te ontkennen en kon zo niet langer in zo'n onwetendheid worden gehouden, zoals tevoren.

Daarom werd zij toen uit het land Kanaän verdreven, opdat zij niet de innerlijke dingen zouden bezoedelen en ontwijden door ontkenning in dat land, waar alle plaatsen vanaf de oudste tijden uitbeeldend waren geweest voor zulke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, zie de nrs. 1585, 3686, 4447, 5136, 6516.

Voor zoveel als zij daarom heden ten dage de innerlijke dingen weten en zich met het verstand daartegen bevestigen en die ontkennen, voor zoveel kunnen zij niet langer in het uiterlijk heilige zijn, aangezien het ontkennende niet alleen het innerlijke toesluit, maar ook het heilige uit het uiterlijke wegneemt, dus de vergemeenschapping met de hemel.

Evenzo is het gesteld met de christenen, die vanuit het Woord of vanuit de leer van de Kerk de innerlijke dingen weten en die toch met het hart ontkennen, wat gebeurt als zij boos leven en boos bij zichzelf denken, hoezeer zij ook in de uiterlijke godsvrucht en vroomheid schijnen te zijn wanneer zij in de eredienst zijn.

10501. En Mozes keerde weder tot Jehovah; dat dit de verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van wederkeren tot Jehovah, dus de verbinding; dat de verbinding hier met wederkeren tot Jehovah wordt aangeduid, is omdat met opklimmen tot Jehovah, nr. 10499, de verheffing van het innerlijke tot de Heer wordt aangeduid

10502. En hij zei: Ik bezweer U, dit volk heeft een grote zonde gezondigd; dat dit betekent dat hoewel die natie zich geheel en al van het Goddelijke heeft afgekeerd en verwijderd, staat vast uit de betekenis van een grote zonde zondigen, namelijk zich geheel en al van het Goddelijke afkeren en vervreemden, nr. 10498.

Er wordt gezegd, ‘hoewel’ zij zich heeft afgekeerd, ter wille van de reeks van de zaak in de innerlijke zin; zij immers die in die zin zijn, letten niet op de letter, maar op de zin van de dingen in hun orde.

10503. En zij hebben zich goden van goud gemaakt; dat dit betekent: en hoewel zij het helse verkwikkelijke vereren, staat vast uit de betekenis van zich goden maken, namelijk de eredienst; en uit de betekenis van het goud, namelijk het verkwikkelijke van de uiterlijke liefden, dus het helse verkwikkelijke, nr. 10402.

Er worden in het Woord vier geslachten van afgoden vermeld, namelijk: uit steen, uit hout, uit zilver en uit goud.

De afgoden die uit steen zijn, betekenen de eredienst vanuit de valsheden van de leer; die uit hout de eredienst vanuit de boosheden van de leer; die uit zilver de eredienst van het valse zowel in leer als in leven; en die uit goud, de eredienst van het boze zowel in leer als in leven. Vandaar betekenden de afgoden uit goud de allerergste eredienst; degenen die in deze eredienst waren, vervalsten niet alleen de waarheden, maar zij verechtreukten ook de goedheden.

De boosheden immers noemden zij goed en de valsheden daaruit waar; al degenen zijn in deze eredienst die zijn in de liefde van zich en toch het Woord geloven; zij wenden immers de zin van de letter van het Woord aan ten gunste van alle dingen die zij denken en die zij doen, dus tot de eredienst van zichzelf.

10504. En nu, indien Gij hun zonde vergeeft; dat dit betekent dat niettemin die afkering van het Goddelijke niet zal hinderen, staat vast uit de betekenis van de zonde, namelijk de afkering van het Goddelijke, zoals in de nrs. 10498, 10502; en uit de betekenis van dit vergeven, dus niet verhinderen dat toch de innerlijke dingen van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, uit hun uiterlijke dingen kunnen worden opgeheven en er zo vergemeenschapping met de hemelen kan plaatsvinden.

Wanneer deze immers toch plaatsvindt, dan wordt er niet gelet op de afkering en van datgene waarop niet wordt gelet, wordt gezegd dat het vergeven is.

10505. En indien niet, zo delg mij, ik bid U, uit Uw boek dat Gij hebt geschreven; dat dit betekent het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst zal niet vergaan, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, die deze dingen zegt, dus het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, nr. 10468.

Uit de betekenis van dat Gij hebt geschreven, namelijk dat wat daar uit de Heer is; want met het boek wordt datgene aangeduid wat in het innerlijke is en met schrijven wordt, wanneer er wordt gehandeld over Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, datgene aangeduid wat daar is, uit de Heer en uit de betekenis van daaruit delgen, namelijk vergaan, hier echter niet vergaan, omdat er wordt geantwoord: Hij die tegen Mij heeft gezondigd, Ik zal hem uit Mijn boek delgen, waarmee wordt aangeduid dat niet het innerlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst zal vergaan, maar dat degenen zullen vergaan die zich van het Goddelijke afkeren, dus die in de uiterlijke dingen zonder het innerlijke zijn.

Dat het boek dat Jehovah heeft geschreven, dat in het volgende vers ‘Mijn boek’ of ‘het boek van Jehovah’ wordt genoemd en elders ‘het boek des Levens’, het innerlijke is, komt omdat het innerlijke van de mens in de hemel is, dus waar de Heer is, en vandaar de dingen die in zijn innerlijk zijn, vanuit de hemel uit de Heer zijn, welke dingen alle hemelse en geestelijke Goddelijke dingen zijn; deze dingen kunnen worden opgenomen door het innerlijk van de mens, maar niet door het uiterlijke van hem, gescheiden van het innerlijke, aangezien het uiterlijke in de wereld is en geformeerd is om de natuurlijke dingen op te nemen die in de wereld zijn en deze hebben zonder de invloeiing door de innerlijke dingen niet het hemelse leven en zij worden vandaar dood genoemd.

Hieruit kan nu vaststaan wat er in het Woord wordt verstaan onder het Boek des levens en wie het zijn die worden verstaan onder hen die in dat Boek zijn geschreven, namelijk zij die in het leven van het ware en het goede zijn, dus die vanuit de liefde en het geloof de Goddelijke geboden doen; want het leven volgens die geboden opent de innerlijke mens en formeert die en wat daar is ingeschreven, is door de Heer ingeschreven en blijft tot in het eeuwige.

Dezen zijn het, die worden verstaan onder de geschrevenen in het Boek des levens, in deze volgende plaatsen, bij Daniël: *‘In deze tijd zal uw volk ontruikt worden, een elk die gevonden wordt geschreven te zijn in het Boek’*, (Daniël 12:1).

Bij Johannes: *‘Die overwint, zal bekleed worden met witte bekleedselen, Ik zal zijn naam niet verdelgen uit het Boek des Levens’*, (Openbaring 3:5).

Bij dezelfde: *‘Ik zag dat de boeken werden geopend; en een ander Boek werd geopend, hetwelk des levens is; en de doden werden geoordeeld naar de dingen die geschreven waren in het Boek, volgens hun werken; en indien iemand niet werd gevonden geschreven in het Boek des levens, zo werd hij uitgeworpen in de poel des vuurs’*, (Openbaring 20:12,13,15).

Bij dezelfde: *‘Allen zullen het beest aanbidden, wier namen niet zijn geschreven in het Boek des levens des Lams’*, (Openbaring 13:8; 17:8) en ook elders.

Men moet weten, dat alle dingen die aan de innerlijke mens zijn ingeschreven, door de Heer zijn ingeschreven en dat de dingen die daar zijn ingeschreven, het geestelijk en het hemels leven zelf van de mens maken en verder dat alle en de afzonderlijke dingen die daar zijn ingeschreven, aan de liefde zijn ingeschreven, zie ook de nrs. 2474, 8620, 9386.

10506. En Jehovah zei tot Mozes: Hij die tegen Mij heeft gezondigd, Ik zal hem uit Mijn boek delgen; dat dit betekent het antwoord, dat degenen zullen vergaan die zich van het Goddelijke afkeren, staat vast uit de betekenis van Jehovah zei tot Mozes, namelijk het antwoord.

Uit de betekenis van tegen Jehovah zondigen, namelijk zich afkeren van het Goddelijke, nr. 10498; en uit de betekenis van gedelgd worden uit het Boek van Jehovah, namelijk niet verschijnen in de hemel, dus vergaan ten aanzien van het geestelijk leven.

Dat dit wordt aangeduid met gedelgd worden uit het Boek van Jehovah, is omdat zij die in het van het innerlijke gescheiden uiterlijke zijn, niet iets uit de hemel kunnen opnemen; het is immers het innerlijke, dat daaruit opneemt en het uiterlijke zonder dat neemt nergens anders vandaan iets op dan uit de hel.

Dat de hemel bij de mens in diens innerlijke is en dat het innerlijke het boek des levens is en dat de dingen die in het innerlijke zijn, vanuit de hemel uit de Heer zijn, zie nr. 10505.

10507. En nu, leid het volk tot dat wat Ik u gezegd heb; dat dit betekent die natie om de Kerk uit te beelden en niet opdat bij haar de Kerk zal zijn, staat vast uit de betekenis van het volk leiden tot het land Kanaän, namelijk maken dat er een Kerk zal zijn.

Met het land Kanaän immers wordt de Kerk aangeduid en met het volk daartoe leiden, wordt in de geestelijke zin aangeduid bij dit volk de Kerk stichten; want die natie werd daarom tot dat land geleid opdat zij een Kerk zou worden; hier echter slechts om die uit te beelden, aangezien er wordt gezegd ‘leid het volk tot dat wat’ en niet ‘tot het land’.

Dat bij de Israëlitische en Joodse natie niet de Kerk is geweest, maar slechts het uitbeeldende van de Kerk, zie de nrs. 4281, 4288, 4311, 4500, 4899, 4912, 6304, 7048, 9320; en dat het land Kanaän de Kerk is, nrs. 3705, 3686, 4447, 5136, 6516; en dat vandaar het land in het Woord de Kerk is, zie nr. 9325.

10508. Zie, Mijn engel zal gaan vóór u; dat dit betekent dat niettemin het Goddelijke zal leiden, staat vast uit de betekenis van de engel van Jehovah, namelijk in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en in de betrekkelijke zin het Goddelijke dat van de Heer is bij de engelen in de hemelen, nrs. 1925, 2821, 4085, 6831, 9303 en dat het vandaar het Goddelijk Ware betekent, nr. 8192 en uit de betekenis van gaan vóór u, dus leiden.

10509. En op de dag van Mijn bezoeking en Ik zal over hen hun zonde bezoeken; dat dit betekent hun laatste staat van de Kerk in het bijzonder en in het algemeen, waarover de nrs. 2242, 6588; en uit de betekenis van de zonde bezoeken, namelijk gericht en verdoemd worden.

Er wordt gezegd in het bijzonder en in het algemeen, omdat de dag van de bezoeking er is voor iedereen, dus in het bijzonder, wanneer hij in het andere leven komt, wat plaatsvindt wanneer hij sterft; en eveneens is hij er voor de Kerk in het algemeen, wanneer deze ophoudt te zijn.

Dan worden zij onderzocht hoedanig zij zijn en zij worden gescheiden; zij die in de boosheden zijn, worden in de hel geworpen en zij die in de goedheden zijn, worden verheven tot de hemel; dit vindt echter niet plaats op aarde, maar in het andere leven.

Maar hoe daar het onderzoek plaatsvindt en hoe de scheiding plaatsvindt en verder hoe de verdoemenis en de neerwerping in de hel en de verheffing tot de hemel plaatsvindt, zal vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer, elders worden gezegd.

10510. En Jehovah sloeg het volk; dat dit de verwoesting van het ware en het goede bij de Israëlitische natie betekent, staat vast uit de betekenis van slaan, namelijk vernietigen, nr. 6761; en vernietigen in de geestelijke zin is iemand beroven van de waarheden en de goedheden van het geloof en van de liefde; dit wordt in het Woord de verlating en de verwoesting genoemd.

Dat de verwoesting hier met slaan wordt aangeduid, komt omdat er in dit hoofdstuk is gehandeld over de toesluiting van het innerlijke bij de Israëlitische natie en de toesluiting van het innerlijke is de verwoesting ten aanzien van het ware en het goede.

10511. Daarover dat zij het kalf hebben gemaakt; dat dit betekent, met als oorzaak van de eredienst vanuit de helse liefde, staat vast uit de betekenis van het kalf, namelijk het verkwikkelijke van de liefde van zich, nr. 10407; vandaar is het kalf maken de eredienst uit het verkwikkelijke van die liefde, of wat hetzelfde is, de eredienst vanuit die liefde; en dat deze liefde een helse liefde is, is meermalen getoond.

Dat met het kalf maken de eredienst wordt aangeduid, is omdat met dit maken al die dingen insluit die over de aanbedding en de eredienst ervan in de verzen 4 tot en met 6 van dit hoofdstuk worden gezegd.

10512. Dat Aharon gemaakt heeft; dat dit betekent door de uiterlijke dingen die zij alleen liefhadden, staat vast uit de uitbeelding van Aharon, namelijk het uiterlijke van het Woord, van de Kerk en van de eredienst, nrs. 10397, 10468, 10480; en wanneer alleen het uiterlijke wordt liefgehad, dan wordt gezegd dat het uiterlijke dit maakt; verstaan wordt echter de natie die alleen de uiterlijke dingen liefheeft.

Vervolg over de derde aardbol in de sterrenhemel

10513. Voor de geesten waren prachtige paleizen uitgebeeld, naar de gelijkenis van die welke op onze aarde bij de koningen en de vorsten zijn; want zulke dingen kunnen voor de geesten worden uitgebeeld en wanneer die worden uitgebeeld, dan verschijnen zij geheel en al alsof zij er waren.

Maar de geesten van die aardbol achtten ze in het minst niet; zij noemden die marmeren nabootsingen.

Toen vertelden zij, dat er bij hen veel prachtigere zijn, maar dat die hun gewijde gebouwen zijn, niet uit steen, maar uit hout.

En toen hun werd gezegd dat die toch aards waren, antwoordden zij, dat zij dat niet waren, maar hemels, omdat zij, wanneer zij die aanzien, niet een aards idee, maar een hemels idee hebben.

Zij geloven ook dat zij eendere dingen zullen zien in de hemel na hun dood.

10514. Zij beeldden ook hun gewijde gebouwen uit voor de geesten van onze aarde, die zeiden dat zij nog nooit iets prachtigers hadden gezien; zij werden ook voor mij uitgebeeld; vandaar werd het gezien hoe die door hen worden gebouwd.

Zij worden gebouwd uit niet afgehouden bomen, maar uit bomen die op hun eigen grond blijven voortgroeien.

Zij zeiden dat op die aardbol de bomen van een bewonderenswaardige wasdom en hoogte waren; zij schikken die als ze nog pas opschieten, in rijen, zodat zij tot portieken en tot wandelgangen dienen en hun takken brengen zij, vanaf dat die nog teer zijn in de juiste stand en maken die geschikt door insnijdingen en besnoeiingen, zodat die zich samenvlechten en verbinden tot de boden en de vloer van het op te richten gebouw, terwijl andere zich verheffen als wanden aan de zijden en weer andere zich van boven tot gewelven als dak ombuigen.

Vandaar bouwen zij met een bewonderenswaardige kunst een gebouw, dat hoog boven de aarde verheven is.

Zij bereiden ook een ingang die daarheen omhoog leidt door boomtakken die aan één stuk voortlopen en stevig samengevoegd zijn.

Bovendien versieren zij dat gebouw van buiten en van binnen op verschillende wijzen, door het loof in vormen daaraan toe te voegen, zo bouwen zij dus een volledig bos.

Maar het werd niet gegeven te zien hoedanig die gebouwen van binnen zijn, alleen dit, dat het licht van hun zon door openingen tussen de takken wordt binnengelaten en dat het hier en daar door kristallen wordt heen gelaten, waardoor het licht rondom de wanden wordt geschakeerd in kleuren als het ware van een regenboog, vooral in blauwe en oranje kleuren, die zij meer dan de overige liefhebben.

Dit is hun architectuur, die zij verkiezen boven de prachtigste paleizen van onze aardbol; ook werden ze door onze geesten boven deze geacht en geprezen.

10515. Zij zeiden verder, dat de bewoners niet wonen op hoogten, maar op de aarde in nederige hutten, aangezien de hoogten zijn voor de Heer, Die in de hemel is en de nederige plaatsen voor de mensen die op aarde zijn.

Hun hutten werden mij ook getoond; zij waren langwerpig; van binnen aan de wanden stond een aan één stuk doorlopende bank, waarop zij neerliggen, de een achter de ander.

Aan het deel dat tegenover de ingang ligt, waar een ronding is, bevindt zich een tafel en daarachter een haard, waardoor de hele kamer wordt beschenen; maar in die haard is geen brandend vuur, maar een lichtgevend hout, dat uit zichzelf evenveel schijnsel verspreidt als een haardvlam.

Zij zeiden dat tegen de avonden die houten verschijnen alsof daarin een kolenvuur was.

10516. Zij zeiden dat zij niet in gezelschappen leven, maar als huizen op zichzelf en dat er gezelschappen zijn wanneer zij samenkomen tot de eredienst; en dat dan beneden het gebouw in de portieken degenen wandelen die onderwijzen en de overigen aan de zijden en dat zij in die samenkomsten innerlijke vreugden hebben, vanwege de aanblik van het gebouw en vanwege de eredienst daarin.

10517. Bovendien zijn zij rechtschapen, zodat zij ‘rechtschapenheden’ kunnen worden genoemd; zij dulden de beledigingen die hun worden aangedaan, zonder op wraak te zinnen. Zij worden angstig zodra zij komen tot degenen die over de lichamelijke en aardse dingen denken en zij worden blij en vrolijk wanneer degenen tot hen komen die over hemelse dingen denken.

Ook werd hun benauwenis doorvat ten gevolge van de geesten van onze aardbol die rondom mij waren, omdat zij van een tegengestelde inborst waren; de geesten van onze aardbol immers denken slechts weinig over hemelse dingen en veel over lichamelijke en aardse dingen en wanneer zij over hemelse dingen denken, dan denken zij over de waarheden en niet over het goede.

Maar de geesten van die aardbol denken over het goede en slechts weinig over de ware dingen.

Vandaar is het, dat de bewoners van die aardbol boomgaarden liefhebben en hun daaruit opgetrokken gebouwen en een afkeer hebben van stenen bouwwerken en van huizen uit steen.

De bomen immers en het hout betekenen vanwege de overeenstemming de goede dingen, maar de stenen en de huizen daaruit betekenen de ware dingen, nr. 3720.

De mens is ook zodanig dat hij die dingen liefheeft die overeenstemmen met zijn innerlijke aandoeningen, hoewel hij, wanneer hij in de wereld leeft, dit niet weet.

10518. Over de vierde aardbol in de sterrenhemel en over de geesten en de bewoners daar, aan het einde van het volgende hoofdstuk.

Einde hoofdstuk 32

